

3d not mentioned
to Sabin

Ex Libris
[illegible]
Seb.i Merendij
ex Seminarij Alumnis

GEMMAE PHRYSII

MEDICI AC MATHEMATICI,

De Principiis Aſtronomiæ & Coſmographiæ, Deq; vſu Globi ab eodem editi. Item De Orbis diuiſione, & Inſulis, rebusq; nuper inuentis. Opus nunc demum ab ipſo auctore multis in locis auctum, ac ſublatis omnibus erratis integritati reſtitutum.

ANTVERPIÆ,
In ædibus Ioannis Steelſii
M. D. LIII.

Cum Priuilegio Cæſareo ad ſexennium.

Di guglielmo Rapondi

CArolus. V. Cæsar Augustus vetuit, ne quis hypographus aut bibliopola, in ditionibus & prouinciis Germaniæ suæ inferioris præter Steelsium, sexennio proximo à die quo in lucem dari cœptum est, imprimat, imprimendúmue curet, Gemmæ Phrysii, de principiis Astronomiæ & Cosmographiæ, deq; vsu globi opus ab eodem recens auctum, integritatiq; suæ restitutum. Qui secus fecerit, ei multa centum florenorum & librorum huiusmodi indicta est: vt latius patet in diplomate concesso eidem, & Cæsarei sigilli appensione communito. Datum Bruxellæ. III. mensis Nouemb. M. D. XLIIII.

Per Imperatorem.

De Langhe.

Facta est autem huius libri inuulgatio Cal. Maiis. M. D. LIII.

CVM NOBILI TVM virtute insigni viro Melchiori Scheto Gemma Phrysius Medicus S. D.

ELapsis annis plus minus viginti tribus, cum pro ætatis meæ modo ac capacitate dedissem in lucem Globum Geographicum vnà cũ insignioribus octaui orbis stellis, compulsus sum ab amicis quibusdam simul vsum vtilitatemq; eiusdẽ sphæræ adiicere. Quod equidẽ pro ardore iuuenili attentaui. Quàm fœlici Mercurio, iudicent doctiores: illud scio, etiam sine patrono vllo vulgi gratiã inuenisse, quòd ex distractione iam tertiò impressorum exemplarium colligere licet. Quum itaq; rursum desiderarentur exemplaria, Ioannes Steelsius vir promouendis bonis artibus natus, non cessauit me vrgere quotidianis precibus, vt opus reuiserem, & quanquã quotidianis Medicę artis occupationibus grauioribus satis superq; distinerer, euicit tamen illius (ferè dixeram importuna) efflagitatio, effecitq; illud, vt succisiuis horis totum opus perlustrauerim ac multa immutauerim, prout vel diuturnior lectio vel grauius iudiciũ dictauit: multa adiecerim tum per oscitantiã omissa, ac nõ pauca quoq; nigro præfixo theta notauerim. Neq; enĩ (vt elegãtissime simul ac verissime inquit Galenus noster) possibile est, homo cum sis, vt nõ in multis erres, alia prorsus ignorãs, quędam nõ recte iudicãs, et nõnulla negligẽtius scribẽs. Quod certè vt in Philosophia naturali verũ est, ita in Geographia longè verissimum mihi videtur. Quotidie enim subeunt gentium mutationes ac nomina noua: finium ac terminorũ aliæ atq; aliæ distinctiones, fluuiorũ quoq; ac sinuum quos oceanus efficit variæ formę. Adde his, quod maxima pars sola narratione constat eorum qui parum habent artis Astronomicæ ac Geometriæ, sine quibus nihil so-

lidi de Geographia constare potest. Hoc quicquid laboris est, quod mihi satis molestum fuit, ob variū huius rei studium, imò totum opus quod olim absque patrono audacter (fateor) emisi, tibi vir clarissime dicatum volui, ac merito sanè, quando te aspirare video ad heroicam illam virtutē quæ solis imperatoribus ac regibus olim propria erat: defendendi nempe ac promouendi artes Mathematicas, quæ nunc paucos habent Patronos, cum tamen singulari Dei optimi max. gratia hominū generi datæ sint illę, atq; hactenus conseruatæ, vt & ratio constaret temporum, sine qua historiæ tam sacræ q̄ profanæ multa caligine immersæ iacēt. Tum vt ex tam præclaro diuinę potentiæ speculo, quod tum in cœlo ac terra, tum in microcosmo ipso, qui ista mirabili ac prorsus diuino intellectu ob oculos ponit, clarè illā Dei potentiam ac mirabilem erga nos curam declarat, cognoscamus ac discamus, illum auctorē et reuerendum esse, ac omnibus modis illi obsequendum, adiuuāte nos spiritu domini nostri Iesu Christi, cui sit honor & gloria per infinita secula. Vale vir ornatissime, atque ad fastigium illius virtutes verè heroicæ infracto contende animo, ex qua sanè & nomen mœreberis immortale, & mercede non frustraberis tua: quam tribuet ille, qui hæc dona tantarum artium mortalibus miseris è suo Thesauro bonitatis largitus est. Louanij decimoquinto Kal. Februarij, Anno

M. D. LIII.

PRIMAE PARTIS DE PRINCIPIIS COSMOGRAPHIÆ, CAPVT PRIMVM.

Vum omnis quæ à ratione suscipitur de aliqua re institutio, debeat à definitione proficisci, vt lepide ait Cicero Officiorum lib. primo, videbimur nõ abs re, definitiones aliquot & diuisiones eorum quorum sæpe mentionem facturi sumus (rem in pauca conferentes) præmittere, vt clare intelligatur totius nostræ narrationis sermo. Mundus igitur est cœlum & quicquid eius ambitu continetur, Eius duæ præcipuæ sunt partes, Æetherea ac Elementaris. Illa decem orbes continet, quorum superior ex ordine inferiorem sua periphæria complectitur. Extremus & decimus orbis primum mobile dicitur, id continuo cursu ab ortu in occasum per meridiem labitur, deinde per septentrionem rursus ad ortum, quem motum. 24. ferè horarum spatio conficit, & secum omnes inferiores orbes impetu rapit, Inferiores verò in aduersum obliquo meatu nituntur, adeò vt qui longiori interuallo ab illo primo dißideant, ij velociori cursu motũ suum aduersum peragãt, Noni enim orbis (qui aliis cœlum aqueum vel cristallinum dicitur) insensibilis propemodum

Mundus

Æetherea pars.

est motus contrarius, Quippe qui .49. millibus annorum (vt autores tabularum Alfonsinarum censuerunt) finitur, Vel .36. millibus annorum vt Ptolomæus statuit. Octaui verò qui & cœlum propriè dicitur, item firmamentum, vel ἀπλανής secundum Græcos à constantia motus vt putabant veteres: in .7. millibus annorũ vt vulgares habent rationes tabularum. Supra etiam firmamentum nullos extare orbes Cicero & plures ante eum opinati sunt, quos tamen ratione motus Mathematicorum inuenit sagacitas. Reliqui orbes inferiores planetarum vel stellarum erraticarum sunt, singuli vnam tantum circumferẽtes stellam, nam omnes aliæ in octauo cœlo fixæ sunt, Primus ab octauo Saturno tribuitur, Proximus Ioui, Tertius Marti, Quartus Soli, Sequens Veneri, Penultimus Mercurio, Infimus Lunæ orbis est, qui sua superficie concaua hunc mundum inferiorem aut elementarem partẽ ambit. Constat hæc ex quatuor elementis, & omnibus quæ actione horum in inuicem ex ipsis conflantur. Elementorũ supremum ignem, proximũ verò aërem esse communis philosophantiũ opinio est. Aqua verò & terra simul vnũ corpus sphæricum efficiunt, prouidẽte id naturæ opifice, qui humanæ potissimũ consulens cõmoditati, fecit aliqua parte terram emi-

Elementaris pars.

eminere, alia verò aquam, ita tamen vt Sphæram constituant, vt euidentißime in defectu lunari videre licet. Habet autem sese terra ad cœlum veluti punctum, nam cœlum vndiquaque non plus nec minus dimidia parte conspicuum est. Atque hæ præcipuæ partes sunt mundi, quas alij cum cœlo beatorum quod supremum est, quindecim distinguunt. Atque hæc quidem ex opinione magis recepta statuimus. Nā quæ sit in his rebus varietas opinionum, non attinet primum introductis, ac in Methodica tractatione meminisse.

CAPVT SECVNDVM.

De Circulis Sphæræ.

SPhæra solidum est corpus, vna superficie contentum, in cuius meditullio punctum imaginamur quod centrum dicitur, à quo puncto omnes lineæ ad peripheriā ductæ æquales existunt. Tale quidem corpus mundus hic ratione naturali colligitur. Ad cuius imaginē & intellectum, instrumentum Sphæricum construunt Mathematici, quibusdam orbibus circulisq; rationem motus illius indicantibus compositum. Quorum circulorū partiumq; reliquarum deinceps finitiones officiaq; quàm paucissimis declarabimus. Axem sphæræ vocant auto- Axis.

res lineam rectā quæ sphæram per æquas secat partes, & super cuius extremis terminis eadem motum perficit. Dicūtur quidem talia puncta,
Poli. *poli, cardines, aut vertices; Et cum duæ sint extremitates lineæ rectæ: altera polus arcticus, ab arctis siue vrsis dicitur, altera polus Antarcticus siue Austrinus: circum tales vertices motus primi mobilis perficitur. Æquinoctialis vel*
Æquator. *Æquator, est circulus secundum omnes sui partes æquali interuallo ab vtroq; polorum distās, & rectos angulos cum axe mundi constituens, sic dictus, quia sol sub eo motus, vbiq; gentium,*
Zodiacus. *diem nocti æqualē facit. Zodiacus, signifer, aut obliquus circulus est, qui cum Sphæra et Æquatorem per æqualia secet, vna ipsius pars versus septentrionem altera versus austrum declinat ab Æquatore spatio.23.partiū & semisse quasi, vbi longissime dissidet. Diuiditur hic in duo-*
Signa. *denas partes quæ signa dicuntur. Sunt autē hæc nomina: Aries, Taurus, Gemini, Cācer, Leo, Virgo, Libra, Scorpio, Sagittarius, Capricornus, Aquarius, Pisces. Signorum quodlibet in 30.partes aut gradus distinguitur: fit hinc vt totus circulus.360.partibus constet: Gradus deinceps in.60.minuta siue scrupula prima, Minutum in.60.secunda, Secundum in totidē tertia, & sic deinceps ad decima vsque diuiditur.*

Simi-

Simili ferè modo quilibet circulorum maiorũ Sphæræ diuiditur in quatuor quadrãtes, Quadrans in .90. gradus, Gradus rursus vt prius. Sub signifero autem in aduersum primo mobili reluctantur omnes orbes inferiores super axe & polis propriis distantibus à polis mundi plus minus .23. gradibus & semisse, Atq; hic motus diuersitatis temporum anni causa est, & augmenti & decrementi dierum, deniq; generationis ac interitus omnium rerum naturaliũ vt philosophice loquamur. Item Zodaicus præter omnes circulos Sphæræ latitudinem habere intelligitur, propter errantium syderum vltra citraq; digreßionem. Est autem hæc latitudo secundum alios .12. secundum alios 16. graduum. Mediam verò latitudinem linea diuidit circularis quam Eclipticam vocant, eò quòd sol & luna cum coniunguntur vel opponuntur sub ea linea, defectum luminis pati dicantur. Sol videlicet obiectu lunæ inter visum nostrum, ad nos transmittere lumen non potest, eò quòd lunæ corpus densum sit ac minimè transparens. Luna verò quia lumen à sole accipit, terræ interpositione inter ipsam & solem, reuera deficit. Sol tamen (quod nulli planetarum faciunt) lineam eclipticam aßiduo sequitur, adeò vt ne digitum quidem Ecliptica.

 latum

latum egrediatur. Quatuor sunt in Zodaico pũ-
cta præcipua, duo scilicet in duabus sectionibus
æquatoris & zodiaci, vcꝫ in principiis Arietis
& Libræ: hæc æquinoctialia vocantur: Sol enĩ
Æquinoctium. sub ipsis constitutus æquinoctiũ efficit in Arie-
te Vernale, in Libra Autumnale. Reliqua
duo puncta inter media in principiis Cancri &
Capricorni, Solstitialia appellantur: eò quòd
sol cum eò peruenerit, consistere videatur. Ho-
rum quod septentrionale est nobis æstiuum, au-
strinum verò hybernum dicitur, Antipodibus
Coluri contraria ratio est. Coluri duo sunt circuli per
polos mũdi protracti, Sphærã ipsam & se inui-
cem in duo æqualia secantes. Horum alter per
puncta æquinoctialia ductus, æquinoctiorum:
alter per solstitialia solstitiorum dicitur. Hori-
Horizon zon vel finitor (vt ipsum nomen sonat) est cir-
culus qui conspectam mundi partem ab incon-
specta dirimit. Duplicẽ distinguunt: Rectũ qui
æquales angulos cum Æquatore constituit obli-
quum, qui inæquales efficit. Qui verò talẽ ha-
bent, his sol & reliqua astra obliquo ascendunt
& descendunt motu. Variatur autem obliquus
horizon in infinitum pro diuersa hominum ha-
bitatione. Punctum verticis, quod Arabes Ze-
Zenit nit appellant, est quod secundum perpendiculũ
alicui loco in cœlis supraponitur, quodq́ æquali
interuallo

interuallo ab omni parte horizontis dißidet, vnde & polus horizontis dicitur. Meridianus circulus dicitur qui per polos mundi & punctũ verticis cuiuſcunque regionis ducitur: In quem cum Sol inciderit ſupra horizontem, meridiẽ, infra verò horizontem, mediam noctem efficit. Dicti verò circuli maiores dicuntur, eo ꝙ per æqualia diuidere intelligantur ſuis ſuperficiebus, habeantq́ idem centrum cum centro totius ſphæræ. Minores verò quatuor ſunt, Duo polares eò quòd circum polos mundi per polos zodiaci ducantur. Vicinus polo arctico Arcticus dicitur, alter Antarcticus, Reliqui duo tropici vocantur, ab vtraq́ parte æquatoris, æquali tamen ſecundum omnes ſui partes ab eodem diſtãtia circumducti. Horum qui ab Æquatore verſus arctos recedit Tropicus Cancri dicitur, quia Sol in initio Cancri conſtitutus talem circulũ motu raptus deſcribit. Alter, circulus vel Tropicus Capricorni ob ſimilem rationem dicitur. Hi duo circuli limites Soli ſtatuti ſunt quos ille nunquam tranſcendit, licet iidem limites ex motu trepidationis octauæ Sphæræ aut alio quopiam varientur: Verum eam rationẽ motus, cum noſtro non conueniat inſtituto, in præſentiarum miſſam facimus.

Meridianus.

Circuli polares

Tropici

Cãcri cir.

Capricorni

FIGV-

FIGVRA CIRCV-
LORVM SPHAERAE.

CAPVT III.

De zonis & Climatibus.

Omnes itaq; iamdicti circuli vt in cælo finguntur, ita in subiectæ terræ superficie eos describi imaginandum est. Fit hinc vt quatuor minores circuli quinque spatia in cæli & terræ superficiebus distinguant, quæ propter similitudinem zonæ nominatæ sunt. Duas extremas circulis polaribus interclusas, antiqui non habitabiles ob rigidum perpetuo cœlum asseruêre. Mediam similiter ob intemperatum Solis ardorem, est enim inter duos tropicos interclusa, Verum nostræ ætatis scriptores eam non solum habitabilem, sed temperatam esse & rationibus contendunt, & experientia comperti sunt. Sub qua cultissimæ fæcundissimæq; deprehendantur regiones. Reliquas verò duas zonas inter polares circulos & tropicos interceptas, habitabiles temperatasq; esse liquido constat. Distinguitur etiam terræ superficies secundum aliam rationem. Quanto enim aliqua regio latius ab Æquatore in alterutram partem declinauerit, tanto plus æstate diei longissimæ, & vicissim hyeme noctis quantitas augetur: adeò vt quæ maximè distet scilicet.90.gradibus, ea diem longissimam sex mensium habeat, noctemq; vicissim diei æqualem:

Zonæ.

Climata

Qui

Qui verò sub ipso Æquatore consistunt, perpetuo diem nocti æqualem. 12 horarum habent. Ratio huius diuersitatis ex Sphæra materiali & ex nostro globo Geographico ob oculos poni potest. Ptolomæus igitur et alii classicorum scriptorum nonnulli pro diuersa quantitatis dierũ variatione, diuersas plagas terræ seu climata distinxere, ita scilicet vt tale spatium dimidiæ horæ quantitatẽ in latitudine contineat, & in modum zonæ per totum orbem ab occasu in ortum protendatur. Loca verò talibus climatib. subdita ipsis nõia indidere, vt primũ clima ab Æquatore versus polum arcticum διὰ μερόης vel per Meroën vocatur, eò ꝙ medium huius climatis per Meroën (quæ est insula Aphricæ Nilo circumfusa) transit. Secundum per Syenen. Est autem Syene vrbs Ægypti tropico Cãcri subdita. Tertium per Alexandriam vrbem scilicet in ora Aphricæ sitam. Quartũ per Rhodum. Quintum per Romam vel per Hellespontum. Sextum per Pontum. Septimum per Boristhenis hostia. Hic verò fuit finis climatum antiquioribus, quippe quibus regiones vlterius ignotæ erant. Addunt alii octauum per Ripheos vel Meotidis paludes, Nonũ per Daniã &c. Augetur quidem horum climatum diei prolixioris quantitas vna semihora, hoc est, quotum

quodq;

quodq; est clima, tot semihoris dies eius maxima, superat duodecim horas. Vt in initio primi climatis dies longissima continet. 12. horas, & semissem. In fine verò qui idem est cum initio secundi climatis. 13. horas. Sic si deinceps vnam semihorã addiderimus pro singulis climatibus, habebimus semper quantitatem diei maximæ pro tali climate. Quod nunc diximus de Climatibus septentrionalibus, eadem ratione de austrinis intelligi volumus, nisi q̃ hæc propriis nõ appellantur nominibus, sed per contrarium vt ἀντιδιὰ Μερώες, ἀντι διὰ συένες &c.

CAPVT IIII.

De Parallelis.

PAralleli sunt circuli æquo à se inuicem dissidentes interstitio, adeò vt si in infinitum protrahi intelligantur, nunquàm sese mutuo contingant. Varij possunt adsignari in Globo paralleli, verùm Ptolomæus, quem in omnibus nobis imitandum statuimus. 21. parallelos septentrionales descripsit, ea ferè ratione qua Climata diximus terminari: nisi quod Climata per mediæ horæ spatia procedant, Paralleli verò per quadrantes tantum: hoc est, sicut initium vnius climatis præcedentis initium vincit vna semihora: ita

paral-

parallelus præcedentem quadrante superat, vsq; ad decimumquartum parallelum, cuius longißima dies est quindecim horarum & semißis, vt ex ordine parallelorum quiuis facilè supputauerit. Hinc verò per medias horas ad vndeuigesimum vsq; parallelum inceditur, cuius maxima dies continet. 18. horas. Demum additione integræ horæ ad. 21. parallelum deuenitur, qui per Thylen insulam transit. Huius diei maximæ quantitas. 20. horas continet. Vlterius Ptolomæus non distinxit, quandoquidē ignotum erat quicquid telluris ab Aquilone vltra parallelum per Thylen protractum describitur. Licebit tamen vlterius quantitate vnius horæ addita ad vigesimumquintum, deinde mensis excessu ad. 30. parallelum deuenire. Sunt qui ab ipso æquatore Climata sumere initium volunt, Sed cum hæc ratio solo ordine distet, & illa iam à nobis tradita vsitatior sit claßicis scriptoribus: superuacaneum videtur plura de his verba facere. Quantum verò paralleli & climata ab inuicem & ab æquatore distent, lucidißime in Globo nostro videre licet. Possemus alioqui id per tabulas & figuras ob oculos ponere.

De lon-

De Longitudine locorum.

CAPVT QVINTVM.

DVplices sunt in Globo Geographico quē ad similitudinem terræ effingimus circuli, Pars enim per polos mūdi deinde per cuiusuis loci punctū verticis in cœlo, aut in terræ superficie per loci sitū protrahi intelligitur. Tales meridianos appellari nō est dubium, omnesq; in polis mundi coire, & per quemcunque locum duci posse, eosdemq; terminos esse longitudinis regionum. Longitudo itaque regionis aut cuiuscunq; loci, est portio Æquatoris inter meridianum talis loci, & meridianum qui per insulas fortunatas ducitur, intercœpta: Nam ab his insulis initium longitudinis sumitur, progrediendo ab eis versus ortum vsque in eundem locum. Nostro autem Globo. 24. meridianos inscripsimus, quorum bini quilibet proximi spatium vnius horæ intercludunt: Et loca talibus duobus proximis subiecta meridianis, vnius horæ interuallo dißidere certum est: Hoc est orientalior eorum, meridiem, mediam noctem, eclipses lunæ, coniunctiones & oppositiones luminarium, vna hora prius habebit quàm occidentalior. Si verò per duos meridianos descriptos distiterint, vel si. 30. gradibus in lōgitudine ab inuicem elongata fuerint, duarum horarum talis

Meridiani.

Lōgitudo.

differentia oppoſitionũ cõſtituetur: Vnus denique gradus differẽtiæ longitudinis quatuor minuta horaria cõſtituit. Ex his paululum etiam inſtituto Arithmetices diſciplinis cætera colligere dabitur, ſiue.10.ſiue.40.graduum hæc diſtantia, quæ differentia longitudinis dici conſueuit, reperiatur.

CAPVT SEXTVM.

De Latitudine locorum.

ALtera pars circulorum Globi, circum polos mundi, & æquali vndique ſecundum Æquatorem & ſe inuicem protractu circumducitur. Tales quidem etiam paralleli dicuntur, & ſimili ratione per quemcunque locum ſecũdum loci ipſius ab Æquatore receſſum deſcribi poſſunt, & hi latitudines regionum finiunt. Latitudo. *Eſt autem latitudo, arcus meridiani cuiuſcunque loci, inter Æquatorem & parallelum qui per eiuſdem loci punctum verticis ducitur interclusus, Hanc æqualem eſſe eleuationi polari ſupra horizontẽ non eſt dubium: Nã ſi quis ſub Æquatore conſiſteret (cum medium cœli tantum conſpicuum ſit) vterque polorum horizonti applicaretur: Si verò idem in alteram partium puta ſeptentrionem vel auſtrum digrederetur, tantum ipſi alter polorum ſupra horizontem emineret, quantum iam punctum*

ver-

verticis ipsius ab Æquatore declinaret, quippe si punctum verticis ad polum usque deductum esset: hoc est, si quadrante circuli ab Æquatore dißideret: iam Æquator vice mutata vndique horizōti applicaretur. Patet ergo eandem esse, hoc est, quantitate, seu partium numero parem latitudinem regionis & eleuationem poli supra horizontem, differre tamen ratione: Nam eleuatio poli, est arcus meridiani inter polum mundi & horizontem cuiuscunque loci interceptus, latitudo autem iam antea dicta est. Latitudo igitur regionum ab Æquatore in austrum vel septentrionem supputatur, quamuis Glareanus dixerit à septentrione in austrum, longitudo autem ab occasu in ortum. Duplex etiam hinc colligitur latitudo locorum, Borea altera, reliqua Austrina. Eleuatio Poli.

CAPVT SEPTIMVM.

De diuersis habitationum nominibus.

EX vmbrarum ratione tria habitationum nomina oriuntur, Amphiscij scilicet, Heteroscij, & Periscij. Amphiscios vocant autores, quorum vmbræ in vtramque partem, puta Austrum & Boream iaciuntur. Heteroscios quorū vmbræ in alterā tantū Amphiscij. Heteroscij. Periscij.

vergunt partem. De his exemplum apud Lucanum est. Ignotum vobis Arabes venistis in orbem, vmbras mirati nemorũ non ire sinistras.
Periscij. *Periscij verò sunt quibus vmbræ in modũ molarum circumgyrantur. Sunt autem tales quicunque sub zonis extremis habitant, vt Pilappi & vicini. Heteroscij verò sunt quicunque in zonis temperatis scilicet inter circulos polares & tropicos habitant, vt Itali, Hispani, & totius Europæ incolæ cũ Asiæ maxima parte. Amphiscij demum sunt quorum inter duos tropicos aut sub torrida zona habitatio est, vt Æthiopes, Arabes, & Indi. Rursus populi ad*
Periœci. *inuicem collati, aut dicuntur Periœci, aut Antœci vel Antipodes. Periœci vel circumcolæ dicuntur, qui sub eodem climate & parallelo, & sub eodem meridiano continentur, sed inter eos mediat polus mundi: Hique eandem rationẽ temporum anni habent, quippe cum illis hyems est, etiam hi hybernantur: Verum in horarum spatiis multum distant, nam cum illis media dies est, his concubia nox ingruit. Tales ferè sunt insularum fortunatarum incolæ cum Sinarum*
Antœci. *populis. Antœci sunt quorum situs est sub meridiani alicuius eadem medietate: Verum parallelus vel latitudo vnius regionis tantum ab Æquatore versus austrum, quantum alterius*

pun-

punctum verticis vel latitudo versus Septentrionem cedit. Sic Ægyptij cũ extremis Aphricæ habitatoribus Antœci dicuntur. Et hi simul in contraria anni tempora incidunt, his enim hyeme existẽte, illi æstate fruuntur: Verum cũ eadem longitudo sit vtriusque, eodem eis momento meridies & media nox apparet. Demum Antipodes dicti quòd inuicem vestigia obuertant: eidem meridiano & contrariis parallelis æquali tamen interstitio ab Æquatore descriptis, subiiciuntur. His contraria omnia accidunt, hyems & æstas, dies ac nox, ortus & occasus, habent eundem horizontem, sed opposita hemisphæria. Ita Americæ extremi versus meridiem habitatores Antipodes dicuntur Tectosacibus Schithiæ populis. Verum tales re ipsa existere, multi præcipue Diuus Augustinus & Lactantius præter fidem esse contendunt, licet iam experientia compertũ sit. Lactantius alioqui philosophus non vulgaris, ea ratione potissimum moueri videtur, quòd cœlum terra inferius esse non possit: cum interim quid inferius sit aut superius respectu totius machinæ mundi, videatur ignorasse.

Antipodes.

Lactantij opinio.

CAPVT OCTAVVM.

De Ventis.

SOlent etiam regiones ad inuicem comparatæ per ventorũ situs, aut secundũ plagas mundi describi. Vt cum dicimus: Hispania habet ab ortu Pyrenæos montes & Galliam. Item Germania clauditur ab occasu Rheno fluuio, &c. Tali via Geographi ferè omniũ locorum situs describunt, & huius cognitio plurimum ex re nautarum est, qui longinquas adire regiones conantur. Nam illud in primis ipsis consyderandum est, in quam cœli partem dirigenda sit prora, & quo vento duce opus sit ab vno loco ad alterum tendẽtibus. Cosmographi vero ex superiorum consyderatione regiones distinguunt, ceu per parallelos, meridianos, & similia: Vt cum dicimus, Roma habet latitudinem. 41. partium & . 50. minutorum, longitudinem. 36. partium & trientis. Talem differentiam Cosmographiæ & Geographiæ Ptolemæus lib. 1. cap. 1. adsignat. Est autem Ventus secundum Phisicos, exhalatio calida & sicca, lateraliter secũdum terram mota: Sortiuntur verò sua nomina pro diuersis à quibus impelluntur mundi partibus. Vbi notandum, quòd ex veterum sententia cuiusque regionis horizon

Cosmographi.

Ventus.

in

in.12.spatia diuiditur, quæ ventorum nominibus inscribuntur. Quatuor principales sunt venti, Apeliotes vel Subsolanus, flans ab ea parte qua Sol in æquinoctiis oritur, hic idem Leuans nautis quibusdam dicitur. Zephyrus vel Fauonius ab occidente irruit, hunc nautæ Ponentem vocant. Aparctias vel Septentrio à polo seu à mediæ noctis angulo procedit, Hydrographis Transmontanus dictus. Auster vel Nothus à meridie oritur. Horum autem quilibet binos socios sibi collaterales habet: Subsolanus enim Cæciam vel Hellespontium versus Septentrionem, Eurum vel Vulturnum ab alia parte iunctos habet. Zephyro Lips vel Africus ab Austro iungitur, Iapyx vel Corus ab altero latere. Septentrioni Boreas vel Aquilo vicinus est versus ortum: Thrascias, Circius vel Gallicus versus occasum. Austro Libonotus ab occasu, Euronotus vel Euro Auster ab ortu adiacet. Tali distinctione veteres contenti fuêre. Nautis alia ratio ventorum est, Hi enim horizontem in.32.partes diuidunt aut in.16.ventosque suis nominibus compositis ex quatuor principaliũ ventorum nominibus distinguunt. De qualitatibus autem ventorum hoc sciendum est, Subsolanum cum duobus sociis calidæ & siccæ esse

Ponens.

naturæ: Zephyrum frigidæ & humidæ: Austrum cum vicinis vtrinque sociis calidum & humidum, ideoque tonitruosum, pestiferum, & insaluberrimum: Septentrionem econtra frigidum & siccum, & maxima ex parte animantibus, frugibus non æquè salubrem.

CAPVT NONVM
generalia quædam subnectit.

Q*Vum terræ superficies non vna sit, neque continua, sed diuersis marium sinubus perfossa, atque adeo penitus interrupta: Autores eã partẽ quæ tota ferè maiori superficiei cõiuncta sit, Continentẽ vocauerũt vel terram fixam, vt sunt Europa, Asia, & Aphrica. Insulam autem vocauerunt plagam terræ vndique oceani fluctibus circumfusam, & à maiori parte habitabilis portionis dissectam, vt, Anglia, Sicilia, Creta, &c. Peninsulam vero siue Chersonesum quasi pene insulam, quia non tota mari circundata est, sed angusti protractu maiori parti terræ habitabilis connectitur: Huius exempla sunt Italia, Peloponnesus, Taurica chersonesus, &c. Partem denique eam qua peninsula continenti adhæret, Isthmum appellari vidimus. Est enim* ισθμος *angustus quidã terræ tractus inter duo maria comprehensus. Sunt infinita præterea nomina Geo*

Continẽs — Insula. — Peninsula. — Isthmos.

graphis

graphis vsitata, quæ omnia definire Grammaticorum magis est quàm Cosmographorum: vt sunt Regio, Regnum, Prouincia, Gens, Populus, &c. Item Mons, Promontorium, Vallis, &c. Rursus aquarum multiplicia nomina, Oceanus, Mare, Fluuius, Flumen, Riuus, Palus, Lacus, Sinus, & similia: atque ob id meritò omittenda censuimus.

SECVNDA PARS DE VSV GLOBI.

De Globi partibus.

CAPVT PRIMVM.

ELIBATIS theorices huius artis principiis, ad praxim accingimur: quã & si variis multisq; instrumentis possemus docere, cùm tamen inter omnia nullum tam perfectum, tam generale sit, quod tantum præstare poßit, quantum corpus sphæricum ad similitudinem vniuersi confectum: omißis omnibus aliis hoc arripiemus, quod citra omnia ferè alia, omnem propemodum huius artis vsum indulgere poßit. Principio itaque tale corpus sphæricum, quale summa diligentia, nec minori artificio nuper construximus, omnes circulos sphæræ Circuli sphæræ.

de quibus antea diximus habet, alios tamen vt Æquatorem, Tropicos, Parallelos, &c. in ipsa superficie conuexa globi: Super quibus quanto potuimus studio Regiones, Insulas, Montes, et Fluuios, adscriptis paßim nominibus, seruataq́ꝫ horum exactißima ad inuicem symmetria, produximus. Præterea vt ampliori vsui foret, stellas imposuimus, non quidem omnes, sed tantum potiores, insignioresq́ꝫ, quæ scilicet Astronomis & Cosmographis inseruiunt. Porrò iuxta primum Meridianorum qui per insulas fortunatas ducitur, adsignauimus gradus latitudinum ad polos vsque: Iuxta eosdem verò gradus in parte septentrionali, climata & paralle los secundum suas ab Æquatore distãtias, qui eandem etiam rationem distantiæ versus Austrum habere debent intelligi. In australi verò parte eiusdem meridiani adiecta sunt miliaria Italica tribuenda vni gradui longitudinis extra Æquatorem, secundum diuersam latitudinis rationem: ex quibus proportio parallelorum ad Æquatorem colligi potest: Quanto enim Parallelus remotior ab Æquatore fuerit, tanto strictior euadit. Per hæc etiam ex itinerum interuallis, longitudinis aut latitudinis (altero istorum vnà cum angulo positionis cognito) quantitas haberi potest, licet difficili modo ac

Regiones. **Latitudo.**

via.

ria. Sed talis globus parum vtilitatis præstite-
rit, nisi accedant præterea orbes ænei vel ex
quauis alia materia firma solidáue constructi,
in quibus talis globus moueri poßit. Hos au-
tem extra corpus sphæricum applicare oporte-
bit. Primum itaque necesse est vt ex ære, fer-
ro, vel ligno construatur meridianus, diuisus
in quater. 90. gradus, quibus etiam possent ad-
signari climata & paralleli, nisi hæc in globi su-
perficie locassemus. Huic meridiano affigetur
globus axe quodam ferreo vel duobus clauicu-
lis tali arte, vt si globum circumducas, etiam
axis cum globo rapiatur. Præterea ad eundem
meridianum cyclus quidam pro arbitrio ma-
gnus adaptabitur circum polum mundi arcti-
cum, diuisus in vigintiquatuor horas, diceturq́;
ob hoc cyclus horarius. Insuper cū axe et globo,
circūagetur index horarius per cycli horarij spa
tia. Apposcit hic Meridianus Horizontem li-
gneum, in quo secundū eleuationē poli circūm-
duci poßit. Cōtinebit idem in sua superficie quæ
lata erat duodecim plagas mundi, Mensiū dies,
cū zodiaci signis & gradibus correspōdentibus.
Deest iā operi quadrās circuli ex lamina ænea
secundum globi gibbositatē formatus, hunc alij
quartam altitudinis vocant, qui instrumento
quodam exemptili quod puncti verticis vicem

Meridianus.

Cyclus horarius.

Index.

Horizon.

Quarta altitudinum.

adim=

Circulus positionis

adimplebit, meridiano affigetur. Item circulus positionis qui semicirculus est affixus horizontis & meridiani duabus sectionibus, exemptilis etiam, vt ab vna medietate in aliam transferri possit: Hic Astrologorũ iudiciis inseruit.

Angulus sphericus.

Demũ angulus siue gnomon sphæricus pro vmbra solis iacienda. Profecto talia instrumenta non tam apte describi quàm demonstrari ad oculum possunt. In fronte libelli oĩa ferè depinximus. Additur istis alius quadrans secundũ sphæræ gibbum incuruatus, qui interdũ polis zodiaci, interdum polis mundi applicandus erit, pro vario rerum vsu: Demũ non inutile fuerit perpendiculum à sede globi demittere, subiectũ habens stylum acutum. Cui dum exactissime imminet perpendiculum, certum sit globum recte sursum consistere.

CAPVT SECVNDVM.

De vsu Globi generali.

Q*Vantum vtilitatis, quãtum delitiarum ac iucunditatis adferat Globus hunc in modum instructus, difficile fuerit credere inexperto: Nam super alia quæuis instrumẽta facilem vsum eumq; amplum præbet Astronomis, Geographis, Historiographis, Legumperitis, Grammaticis, & naucleris, deniq; cuiuis hominum generi vtilis, & præter hæc gratissimus*

ius sua forma exiſtit. Vt autem alienis partis
neo nõnihil parcam labori, magnam vſus par-
tem explicabit libellus quidam Ioannis Scho-
neri de vſu Globi aſtriferi, Quicquid enim ille
suo globo adſcribit, id totum, imò plus hic no-
ster efficiet. Docet autem ille libellus qua arte
per Globum inueniantur Locus Solis in ſigni-
fero, Eleuatio poli, Linea meridiana, Horæ di
urnæ ac nocturnæ, Quantitas dierum, Ortus ſo
lis & occaſus, Aſcenſiones rectæ ac obliquæ, De
clinationes, Horæ inæquales, Quam partem
mundi ſol vel quoduis ſyderum occupet, Quo-
modo cognoſcatur nomina ſtellarum viſu è cœ
lo apprehenſarum. Docet itẽ duodecim cœli do-
micilia diſtinguere, Deinde ſecundum ea ſignifi
catorem dirigere, Demum horologia aut in pla
na horizontis ſuperficie, aut in muri ad perpen
diculum erecti planitie deſcribere, & plura alia
quæ venuſtius deſcribi vix poſſent, niſi fortaſ-
ſis compendioſius. Verum quum noſter Globus
multo plura præſtare poterit, & præterea ille
quædam omiſerit quæ aut faciliori via inueni-
ri, aut per noſtrum Globum commodius quàm
per alium haberi poßint: viſum fuit nobis non
incongruum omnẽ huius inſtrumẽti vſum q̃ po
terimus breuißimis capitibus ſubnectere, Quod
quidem neque illi ignorantiæ, neque mihi arro

gantiæ

gantiæ ducendum volo: Fit enim plerunque vt non omnia poßimus omnes, faciliusq́; sit rei inuentæ aliquid addere, quàm latentem primitus adinuenire.

CAPVT TERTIVM.

Qua ratione mundi cardines siue plagæ inueniantur, & globus secundum easdẽ collocetur.

D*Ocet hanc rem Ioãnes Schonerus per meridiei obseruationẽ, itemq́; Horologij cuiusdam quẽ compassum dicunt adiumento: Verum quouis tempore diei sole tamẽ radiante absq; compasso votis tuis potieris, cognitis tantummodo latitudine regionis & loco Solis sub signifero. Sed & globus ad libellam constituendus est, in plano nullam in partem inclinato. In quem vsum solemus perpendiculum ex alueo suspendere, cui in imo pede styli apex respondeat. Facile enim sic videbitur in quã partem procumbat globus, & nutatio corrigetur. His igitur conceßis, meridianum mobilem cum Globo eidẽ affixo circumagito, donec polus tot gradibus supra horizontem emineat, quot latitudo tuæ regionis continet, adiunctoq́; stylo anguli sphærici, aut quocunq; alio secundum angulos rectos super loco solis in Globo signato, modo sedem globi vnà cum globo, modo globum seorsum*

rſum huc atq; illuc circumducito, donec ſtylus è regione Soli locatus, nullam penitus vmbram in globi ſuperficie cōuexa proiiciat: Tum enim ões plagas mundi ex eiſdem in horizonte deſcriptis, aut per meridianum exteriorē cognoſces. Præterea omnem ſitum cœli, ſydera aſcendētia & ſub horizontem tendentia, horam diei, duode im domicilia & multa alia: Illud tamen ſtudioſe obſeruaſſe oportuit, vt latus Globi orientale ſoli, dum ab ortu ad meridiem incedit, obiiciatur: Occidentale verò eidem meridiem relinquenti. Vbi verò ſemel huiuſmodi ſitum exactiſſimè adinueneris, licebit ſecundū eum in infima parte ſedis globi indicem Magnetuum ſiue compaſſum dirigere ac firmare, vt deinde perpetuo die ac nocte artem hanc locandi globum ſecundum cœli aſpectum reſpōdentē, in promptu habeas. Hæc Ioānes Schoner nō habet in ſuo libello, cum tamen mihi periclitantī primum compaſſi ſitum inuenire, plurimum feerit ea res negotij.

Obſeruandum.

CAPVT QVARTVM.

De loco Solis inueniendo.

IN *horizonte deſcriptos eſſe ventos, ſigna zodiaci & menſes cum ſuis diebus diximus: ex his igitur locus Solis petendus eſt: quodcunq; enim ſignū, & quicunq; gradus ſigni diei tuæ in*

qua

qua locum Solis quæris è directo responderit, is est locus Solis eo die & eo mense. Verum in anno bisextili si post vigesimumoctauũ diem Februarij locũ Solis quæras, semper vnus dies adiiciendus est diei præscripto : vt si quæras locũ Solis vndetrigesimo Februarij, accipias gradũ qui respondet primo diei Martij scilicet vigesimum Piscium &.50.mi. Et ita deinceps agẽdum ad finem vsq; anni. Præterea pro exactiori calculo scire conuenit ad quem annum loca solis in horizonte constituta sunt. Nam solum quaternis annis re vera cum calculo congruent, primo à singulis quaternariis anno auferẽdus quadrans gradus, secundo dimidius, tertio tres quadrantes. Idque si calculatio seu constitutio prima fuit facta ad annum primum à bisexto. Quemadmodum noster globus ad annum Domini millesimum quingentesimum & vndetrigesimum constitutus est. Itaq; ad annos.1533.37.41.45.49.53.reliquosq; simili ordine sequẽtes calculus satis respondebit. Annis vero,34.38.42.46.50.54. & similibus auferendus quadrans vnius partis. Annis vero.35.39.43.& reliquis,auferenda semissis. Annis bisextilibus vero auferendæ tres quadrantes. Seruata cautione à nobis antea dicta. Quin etiam per successionem longam alia correctione opus fuerit,

Nam

Iam in centenis ferè annis adiicieda sunt. 44. ferè minuta, & in aliis pro ratione. Atque hæc pro instrumentorum vsu (qui calculo est infe rior certitudine) sufficiunt. Ex radiis solaribus similiter inuenitur locus Solis, verum non tam exacte, hoc pacto. Constituatur globus in plano vt ei secundum perpediculum insistat (quod fa cile per perpendiculum animaduertitur quod pedi globi consueuimus addere) deinde vbi me ridiem Sol pertigerit, id quod ex indice Magne tico in hoc negocio suffecerit didicisse, locato glo bo secundum eleuatione poli, & secundum pla- gas mundi, applicetur Gnomo sphæricus lineæ eclipticæ apud meridianum circulum, & eo vs= que circumagatur globus sede immobili perma nente, donec stylus gnomonis omni vmbra ca- reat, eo tamen obseruato quòd gnomo inter vol uendum ab ecliptica & à meridiano non rece- dat, sed lineam ecliptica vel ascensu vel descen su imitetur: præterea vt ea medietas eclipticæ soli obuertatur quem sol eo tempore peragrat, scilicet vel à Capricorno ad Cancrum vel hinc ad Capricornum. Vbicunque autem stylus gno- monis constiterit in ecliptica linea nullam pro- iiciens vmbram, ibi est locus Solis eo die.

Ex radiis solaribus

C CA-

CAPVT QVINTVM.

De Latitudine Regionum.

LAtitudinem regionis eandem esse cum eleuatione poli diximus: quam sic inuenies. Obserua donec Sol meridiem attigerit, idq; indicis Magnetici adminiculo, aut ex vmbræ breuitate edoctus. Deinde Sole lucente globum in plano constitue quàm rectißime, & eousquè cum sede circumducas quo meridianus circulus Soli obiiciatur, hoc est, vt nullam vmbram in latus proiiciat, sed sub se: quibus actis locũ Solis lineæ meridianæ, & gnomonem sphæricum loco Solis applica. Demũ sede globi permanente, globum cum meridiano & gnomone sphærico sursum deorsumue circumagas, donec gnomosphæricus nullam vmbram in latus proiiciat: Tunc enim si gradus numeraueris, qui sunt inter horizontem & polum arcticum globi, habebis eleuationem poli regionis propositæ.

Noctu. Noctu verò si idem per stellas fixas libet inuenire ita agito. Accipe per quadrantem aliudue instrumentum altitudinem alicuius stellæ cognitæ maximam, hoc est dum ea circa meridiem constituta fuerit. Quam vt accepisti fac vt eadem stella in globo descripta, eandem altitudinem supra horizontem habeat, quam eam

in

n cœlo habere comperisti, extollendo scilicet
lobum cum meridiano, vel deprimendo, donec
ot sint gradus meridiani inter stellam ipsam
d Meridianum collocatam, & inter horizon-
em, quanta fuit altitudo illius cœlestis inuen-
a, & quot rursus gradus numeraueris inter ho
izontem & polum à parte septentrionis, tan-
a est latitudo regionis in qua hæc experiris.
Quod si aliqua fuerit stellarũ octaui orbis quæ
unquàm nobis occidunt, poterit similiter per
ninimam eius altitudinẽ opus istud perfici at-
ue per maximam. Addam iam aliquid quo
itra lineæ meridianæ exactam obseruationem
ut horarum cognitione, quouis momento no-
tis eleuationem poli licet addiscere. Hoc ten-
aturus accipio duarum vel trium stellarum al
itudinem per quadrantem, eodem quatenus
eri potest momento, earum inquam stellarum
ctaui orbis, quarum vna versus ortum altera
ersus occasum sita est, & quarum situs in glo-
o constituti sunt. Acceptis igitur altitudini-
us curo vt eædem stellæ in globo simul habe-
nt suam quæque altitudinem, per eleuationẽ
lobi cum meridiano susq; deq;, & per appli-
ationem quartæ altitudinis ad ipsas stellas,
& quot fuerint gradus in meridiano inter po-
um & horizontem tanta est latitudo regionis.
C 2 Hoc

Hoc tamen sciuisse oportuit pro austrinis regionibus globum vertendum esse, vt polus antarcticus supra horizontem constituatur.

CAPVT SEXTVM.

De nouo modo inuestigandi latitudinem regionis absq; Meridiani vel loci solis cognitione.

EXcogitauimus alium modum pulcherrimum, quo vno die vel paucis horis licebit latitudinem loci cuiuscunq; addiscere, etiamsi neq; locus solis, neq; hora, neq; Meridiani situs cognitus fuerit. Statuatur itaq; sphæra solida in aperto loco fixa, vt à loco suo non facile moueatur, neq; situs ratio habeatur vlla, neq; latitudinis regionis. Sole igitur lucente, applicetur gnomo sphæricus globo ita vt nullam proiiciat vmbram, noteturq; locus in sphæræ superficie. Deinde post notatu dignum temporis interuallum, nempe post horam vel duas plus minus, eodem modo alius punctus notetur. Ac tertio idem fiat post horam duas tresue alias elapsas. Neq; refert an horarum spacia sint æqualia, aut exquisita: sed sint hæc tempora cuiuscunque quantitatis, modo distent notatu digna differentia: quæ quanto maior fuerit, tanto exquisitior erit ratio. Punctis igitur tribus sic diligenter

genter aßignatis, sphæraq; prorsus fixa manente: accipiatur circinus cuius pedes introrsum incuruati sint nonnihil, distendaturq; ad quadrantis sphæræ amplitudinē, quo per bina quælibet puncta describatur circulus maior sphæræ. Singuli mox arcus in æqualia diuidantur. Deinde ex singulis medietatibus describantur circuli maiores, posito circino in circulo per illa puncta (quorum singulæ medietates proponuntur) transeunte. Concursus istorum circulorum duos polos mundi indicabit: quorum qui supra horizontem extabit nobis Arcticus est. Quòd si tria puncta in vno circulo magno collocata deprehendantur, talis circulus necessario erit Æquator: & duo circuli concurrētes polum indicabunt. Si verò non in circulo maiore collocentur, sed tribus arcubus connectantur circulorum maiorum: iuncto vt antea diximus polo, alter circini pes in polo statuatur propiori, reliquus ad vnum punctorum contrahatur: describaturq; circulus ex polo, qui per tria illa puncta transibit. Hic est parallelus à sole descriptus motu raptus. Hic quantus supra horizontem extat, diuidatur in duas partes æquales. Deinde per polum mundi inuentū, & punctum medium arcus diurni, hoc est illius paralleli supra horizontem extantis, describatur circulus Poli inuentio. Parallelus solis.

Meridianus. *maior, distenso circino ad quadrantis amplitudinem vt antea. Sic habebis Meridianum circulum, qui quoq; per punctum verticis trãsibit. Iam igitur quantus sit arcus huius Meridiani à polo ad horizõtem, facilimum erit metiri per gradus in sphæræ circulo maiore notatos: atque hæc est latitudo regionis. Rursus ex polo describe circulum maiorem, qui erit Æquator.* Æquator. *Vnde mox videbis solis quoque declinationem, arcum* Declinatio solis. *scilicet inter Æquatorem & parallelum à solis circumductione descriptum, quem per tria puncta descripsimus. Simul quoque plagas mundi inuenisti, hoc est Meridiem,* Meridies. *Orientem, Occidentem, & Septentrionem. Itaque habes modum pulcherrimum, quo tria simul ignota deprehenduntur, Latitudo regionis, & solis declinatio, ex qua locus eius in zodiaco colligitur: & Meridiei inuentio. Tantum illud obseruetur,* Obseruandum. *vt horizon ad libellam collocetur, adhibito in eum vsum perpendiculo.*

CAPVT SEPTIMVM.

De lõgitudine, latitudine, declinatione, ascensione recta & obliqua syderum.

Lõgitudo. L*Ongitudo stellarum, est distantia earum in zodiaco à principio Arietis, hoc est arcus seu portio Eclipticæ inter duos semicirculos magnos comprehensus, quorum alter*

per

er principium Arietis, alter per stellam ipsam, vterq; per polos zodiaci ducitur. Latitudo verò distantia ab ecliptica versus polos zodiaci, Vnde duplex distinguitur: Septentrionalis & austrina. Si igitur sydus aliquod in parte septentrionali situm fuerit, Remoue à meridiano quartam altitudinis cum instrumento cui adhæret, hoc autem instrumentum applica polo zodiaci septentrionali, ibiq; fixum vna manu tene, altera manu volue quartam altitudinis ad stellam cuius longitudinem quæris & latitudinem: Aut commodius fuerit alium quadrantem ex ære conficere, qui stylo paruo in polis zodiaci figi poßit, & circumquaque duci ad quasuis stellas et cœli partes. Gradus igitur ecliptica in quem extremũ quadrantis desinit, indicat longitudinẽ stellæ. Latitudinem verò supputabis ab ecliptica vsq; ad stellæ locũ in quarta altitudinis siue quadrãte. Similis est ratio in austrinis. Atq; hac industria depingimus loca planetarũ in globo habita lõgitudine & latitudine ex tabulis, voluẽdo deinde scilicet quartã altitudinis ad gradũ lõgitudinis in ecliptica, latitudinem verò in quarta altitudinũ siue alio quadrante quærendo: ibi enim est locus planetæ: qui aut cera aut carbone notandus est vt poßit facile deleri, nam hæc loca indies migrãt.

Latitudo.

Planetarũ loca.

Declinatio

Declinatio Solis vel stellæ cuiuslibet est distantia eius ab Æquatore versus polos mundi: Atque hæc itidē duplex est, septentrionalis & meridionalis, secundum duos polos mundi. Inuenitur ex globo admouendo stellam vel locum Solis ad circulum meridianum, numerandoq́; gradus meridiani inter Æquatorem & locum Solis vel stellæ interceptos: nam hi declinationem definiunt: quæ an septentrionalis an meridionalis sit facile est videre. Nunc de ascensionibus.

Ascensio recta.

Ascensio recta alicuius syderis quæ & gradus medij cœli dicitur, est gradus Æquatoris, qui cū tali sydere emergit supra horizontem in sphæra recta, siue qui cum eo peruenit ad meridianum circulum. Huius inuentio facilis admodum est nulliusq́; negotij, Nam permoto loco Solis quocunque vel syderis alterius ad circulum meridianum, confestim idem meridianus inter gradus Æquatoris ascensionē rectam vel gradum medij cœli indicabit.

Ascensio obliqua.

Ascensio verò obliqua, vt nomen ipsum sonat, est gradus Æquatoris qui cū sydere quocunque exoritur supra Finitorem in Sphæra obliqua vel supra horizontem obliquū. Atq; hæc non multo maiori negotio addiscitur q̄ illa: Constituo enim globum secundum eleuationem poli, & locum Solis vel stellæ ad Finitorem versus ortum, quicunque tum gradus

Æqua-

Æquatoris simul exurgit pro ascẽsione obliqua habendus est. Descensio autem obliqua non in ortu sed in occasu inuestigatur. Hæ interdum multum inter se distant, sed descensio recta semper eadem est cum ascensione recta. Quãto iam tempore aliquod integrum signum vel quicunq; arcus zodiaci peroriatur aut penitus occidat, ita videndum est. Applicandum est prius principium eius signi ad finitorẽ, & simul index horarius ad. 12. Postea finis eiusdem signi ad horizontem peruoluendus, & index indicabit quanto spatio temporis tale signum omnino exoriatur. Atq; hæc de ascensionibus obliquis. pro rectis cum meridiano quod iam de horizonte diximus agito. Exactius idem tempus colligetur si numerauerimus gradus Æquatoris per Meridianum notatos duobus illis punctis, principio inquam & fine, applicatis aut horizõti aut Meridiano. Vocantur enim tales partes Æquatoris etiam tẽpora. Quarũ quindecim horã continẽt: singulæ verò, quaterna scrupula seu minuta. Verum vt lector facilius capiat, vnico ferè exemplo totum caput declarabo. Statuo Caniculam, cuius longitudinem & latitudinem cupio ex globo discere. Remoueo ergo quartam altitudinis cum instrumẽto cui connectitur à meridiano, & applico ad polum zodiaci antarcticum,

Descensio.

Signorum ortus.

Exemplum

cum, quia ſtella eſt meridionalis. Deinde voluo quartam altitudinis vſque in locum ſtellæ. Video ergo longitudinē ipſius in ecliptica. 19. gradus cancri cum dodrante ferè, latitudinem verò in quarta altitudinis. 16. graduum, & .10. minutorum. Promoueo eandem ſtellam ad meridianum circulum, & ibi numero inter ipſam et Æquatorem ſex gradus declinationis ſeptentrionalis, & ſimul video meridianum ſecare Æquatorem in centeſimo & octauo gradu cum dextante ferè, hoc eſt. 50. minutis: atque hæc eſt aſcenſio recta ipſius ſtellæ. Si nunc eandem ad finitorem direxero verſus ortum, eminet ſimul 101. quaſi gradus Æquatoris cum beſſe ferè & hæc eſt aſcenſio obliqua ipſius in latitudine. 50. graduum. Si verò ad occaſum finitori applicuero, video deſcenſionem obliquam. 116. graduū. Similis via eſt de loco ſolis quocunque, vel gradu eclipticæ, vel ſydere quouis alio. Item cupio ſcire in latitudine. 51. graduum quanto tempore Arietis ſignum oriatur. Compoſito ad latitudinem propoſitā globo, principium Arietis ad horizōtem in parte orientali colloco, ſimulq; ad Meridianū applicari video. 270. gradus æquatoris. Deinde finem Arietis eidē horizonti adiungo & rurſum gradus ſub Meridiano deprehendo. 283. & trientem. Cum igitur ab initio ad

finem

nem transierint.13.gradus cum triente intelli
o signum Arietis oriri paulò minus horæ spa-
io; nempe.53.minutis horæ. Tantum enim effi
iunt.13.cum triēte per.4.multiplicata. Idem
& index horarius indicat. Sciendum tamen est
quod ferè omiseram) nonnullos initium gra-
luum ascensionum, siue æquinoctialis, statuere
n principio Capricorni. Verum quocunq; mo-
lo numeres, idem erit modus agendi: nisi quod
nic.90.semper gradus addas ad ascensionē in-
uentam: quod verò vltra.360.excesserit, peni-
tus reiicias.

CAPVT OCTAVVM.

De quantitate diei, ortu, & occasu solis, & stellarum.

PRimum constituatur globus per meridianum circulum secūdum eleuationē poli regionis tuæ, de qua hæc addiscere intendis. Deinde pro ortu aut occasu cuiuscūq; syderis habendo, adiunge locum solis in ecliptica notatū circulo meridiano, & simul indicem cycli horarij qui circū polos mouetur, ad duodecimam horam: Post hæc volue globum cū indice, donec sydus ipsum cuius ortum quæris, à parte orientis lineæ horizontis, aut superficiei supremæ horizontis exactissime respondeat. Aut si tempus ortus solis quæras, cum loco solis, eodē modo age.

Tum

Tum enim index cycli horarij indicat inter ho- Occasus. *ras, quota hora idem sydus oriatur. Si verò occasum mauis, volue ipsum sydus dum horizõtem cõtingat versus occidens: Videbis ex eodem indice horam occasus: atque hæc de ortu & occasu vulgari dicta sint. Aliter verò de ortu Poëtæ loquuntur, vt Vergilius.*

Multi ante occasum Maiæ cœpere, sed illos
Expectata seges vanis elusit auenis.

Eodẽ modo & Philosophi & Medici temporum distinctiones per ortus syderum aßignant, Vt ver per ortum Pleiadum, Autumnum per Ortus Cosmicus. *ortum Arcturi. Hunc ortum cosmicum vocat Io. de sacro busco. Si igitur libet enunciare, quo tempore anni aliquod sydus oriatur cosmice, loca ipsum sydus ad horizontis superficiem in oriente, & simul cõsydera quotum gradum, cuiusque signi gradum horizontis superficies in ecliptica linea secet: Eundem verò gradum, eiusdemq́ signi gradum quære in horizontis margine interiori, & facile videbis quo mense ac quo* Occasus cosmicus *to die ipsum sydus oriatur cosmice. Pro occasu autem habendo, volue idem sydus versus occidens ad horizontem: quicunq; tum gradus zodiaci in oriente emergit, is est, quem dum sol occu-* Ortus acronychus. *pat, sydus dicitur occidere cosmice. Item de ortu & occasu acronycho seu nocturno, qui et Poë-*

tis

is & Astronomis in vsu est, haud multo diuer
a ratio est. Locandum enim sydus ad horizon-
em versus orientem, quicunq; tum gradus zo-
liaci occidit, is indicat tempus, quo sydus dici-
ur oriri acronycho ortu. Si verò ipsum admo-
eas horizonti versus occidentem, gradus signi
eri qui tum oritur, indicio est quo tempore an-
ii sydus dicatur occidere acronychè. Pro quan Quantitas diei.
itate diei habenda, volue globum quoad gra-
lus solis eius diei cuius quantitatem quæris, ori
atur ex oriēte: & simul colloca indicem cycli ho
rarij ad duodecimam horam mediæ diei: quo fa
cto circumduc globum versus occidens dum idē
gradus solis occidat, si iam horas supputaueris
quas index cycli horarij à principio pertransie-
rit, habebis quantitatem diei quæsitæ, Quam si Quantitas noctis.
à. 24. horis subduxeris, relinquetur proculdubio
quantitas noctis. Similis via est ad inuenien-
dam moram alicuius syderis alterius supra no-
strum hemisphærium, si scilicet ipsum oriēti ap-
plicueris, & indicem ad duodecimam, deinde ad
occidentē peruoluas, numeresq; horas ab indice
transactas, talem moram nonnulli arcum diur
num vocant. Quomodo autē hæc eadem paulò
exactius sed difficilius multò per ascensiones re
ctas perficiantur, impræsentiarum ob breuita-
tis studium missum facio.

CA-

CAPVT NONVM.

De aurora & crepuſculo.

Aurora. *AVroram (quæ etiam nonnullis crepuſculum matutinū) appellamus tempus ante ſolis exortum, quo ſol lucem ſuam in noſtrum hemiſphærium incipit diffundere. Crepuſculum verò quo poſt occaſum deſinit noſtrū aërem illuſtrare. Tunc inquam eſt principium auroræ & finis crepuſculi veſpertini: Idque fit ſemper ſecūdum Ptolomæi obſeruationem cum ſol duo de viginti gradibus ſub horizōte noſtro mouetur. Igitur ſi huius cognoſcendi deſiderio tenearis, compone ante omnia globum ad eleuationem poli, deinde locū ſolis eius diei quo tempus crepuſculi cupis inuenire, iunge meridiano circulo, & ſimul indicem horarium duodecimæ horæ. Poſt hæc volue gradum oppoſitum loco ſolis (Arabes Nadir vocant) verſus occaſum cum quarta altitudinis, ita vt ſub.18.gradu ipſius quartæ locetur, tum indice indicante videbis quota hora mane incipiat aurora. Si ſimili modo voluas eundem gradū oppoſitum ad ortū ſub.18.gradibus quartæ altitudinis, indicabit index horā, qua veſperi deſinet crepuſculū. Globo ſic ſtante permoueas indicem rurſus ad duodecimam meridiei, deinde circumducas globum quouſq; gradus ſolis contingat horizontem in oc*

caſu,

asu, & oppositus in ortu, tum per indicem tem ius aut moram crepusculi cognosces. Id quod xquisitius semper per Æquatoris gradus co- nosces, si notaueris incidẽtes in Meridianum irculum cum solis locus in horizonte orientali ollocatur, & rursum cum in altitudine. 18. *par ium constiterit.*

CAPVT DECIMVM.

De cognitione stellarum globo inscriptarum.

H*Ic primum aut vnam stellarũ fixarum, aut horam cognitã habere oportet. Com posito igitur globo secundum latitudi- em regionis, & secundum mũdi plagas, si vna ella cognita sit, eius quære altitudinẽ per qua- rantem, & simul aduerte in qua parte cœli cõ- ituta sit. Secundum hæc verò globum dispone, t scilicet stella cognita eandem plagam mun- i & æqualem altitudinẽ occupet in globo sub uarta altitudinum. Quibus ita manentibus lige in globo quamcunque stellarum ignota- um, ei applica primum quartã altitudinis, & umera eius altitudinẽ in eadem quarta, dein- e cõsydera diligẽter in qua sit mũdi parte, scili et an in oriẽte occidẽte, meridie vel septẽtrione*

Versus

Versus ergo talem plagam mundi oculos conii-cias, & Quadrante arrepto, vide quænam stella in ea parte mundi tantam habeat altitudinem, quantam ex globo percepisti: nam ea erit stella eadem quam in globo vidisti. Aut contraria le-ge, visa stella in cœlo potes eius nomen ex globo postea discere. Si verò nulla stellarum fixarum tibi cognita sit, oportet (diximus) horam præ-noscere, qua cognita, admoue gradum solis me-ridiano, & indicem ad duodecimã horam: post hæc volue globum quoad index horarius ad ho-ram cognitam peruenerit, globoq́ sic fixo, ope-rare vt iam diximus.

CAPVT VNDECIMVM

Docet quota sit hora diei vel noctis.

QVoniam verò variæ nationes variè su-as numerant horas, operæpretium fue-rit distinctionem aliquam præmittere. Duplices igitur sunt horæ vsitatæ, Veteres enim diem artificialem in duodecim horas seca-bant, similiterq́ noctem. Cumq́ subinde dies inæ-quales sint noctibus, horæ quoque illis erãt in-æquales, diurnæ nocturnis, & huius diei horæ ad alterius diei horas cõparatæ inæquales erãt. Sumebant autẽ initium ab ortu solis. Sic Per-sius loquutus est. Stertimus indomitum quoad despumare falernum sufficiat, quinta dum li-nea

*iea tangitur vmbra. Et in Euangelio Christus
hora sexta crucifixus est, hoc est in Meridie.
Tales igitur horæ & inæquales & Planetarũ
vocantur, de quibus in sequenti capite. Alte-
rum genus horarũ totum diem naturalem, hoc
st integram solis reuolutionem à motu vniuer
ſ factam in.24.partes æquales diuidit, atq; hæ
nunc paßim in vsu sunt. Neq; tamen istas om-
nes eodem modo numerant. Quidã enim ab or-
tu solis incipiunt, vt olim Babylonij, & nunc
quidam in Germania. Alij ab occasu, quemad
modum Italiæ magna pars, & olim Athenien
ses. Nostrates ferè omnes à media nocte ad me-
diam noctem, sed hi bis duodecim numerant, cũ
alij.24.numero distinguãt. Astronomi recẽtio-
res à meridie in meridiem, veteres à media no-
cte. Sed omnium ferè eadem ratio est inuenien-
di. Primum igitur si quota sit hora à meridie
inuenire sit animus, iunge gradum solis (globo
primum secundum inclinationem poli disposi-
to) ad circulum meridianum. Si ab ortu libeat
incipere, hoc est, si placeat scire quot sint horæ
transactæ ab ortu solis, applica eundem gradum
solis in linea ecliptica notum, horizonti ad par
tem orientalem. Si ab occasu, iunge eundem ho
rizonti versus occidentem, Quocunq; autẽ mo-
do agas semper indicem cycli horarij constitue*

ad duodecimam horam meridiei. Deinde inter-
diu applica gnomonem sphæricum loco solis in
signifero, & circumduc globum cum sede, aut
globum absque sede quousque stylus gnomonis
nullam diffundat vmbram: Tunc enim index
inter horas cycli horarij tibi satisfaciet. Sed in-
terim non omittendum, quod ea pars globi so-
li obiicienda est, quam idem tempore propositi
occupat, scilicet orientalis vel occidētalis, quod
facile ex vmbrarum dimensionibus colligitur.
Nam si hæ minuuntur, nondum sol ad meridi-
em peruenit: Si contra, iam relicta meridie in
occasum prolabitur. Nocturnæ horæ, aliter in-
ueniuntur, obseruato tamen eodem quod diximus
de indice dirigēdo ad horam duodecimam.
Quo obseruato, accipiēda est noctu alicuius stel-
læ fixæ cognitæ, & quæ in globo descripta est,
altitudo: vel per quadrantem, vel aliud instru-
mentum. Et simul diligenter animaduerten-
dum an stella eadē citra vel vltra meridiem cō-
sistat. His compertis, circumducendus est glo-
bus (applicando semper quartam altitudinis lo-
co stellæ) donec stella eadem in globo in simili
parte orientali, vel occidentali constituta, tan-
tam sub quarta altitudinis altitudinem occu-
pet, quantam habere per quadrantē experti su-
mus, & rursus index horarius quæsitam horam
mani-

Nocturnæ horæ.

nifestabit. Hæc paulò exactius docere sta-
mus, eo quòd in longitudinis regionũ inuen-
ne opus sit perfecta horarum & minutorum
nitione: Primũ igitur si horas à meridie cu-
scire, voluo globum donec locus solis ad me-
ianum perueniat: & simul video quotus gra
s Æquatoris in meridianum incidat: hunc
merum scribo (vocãt autẽ Astronomi ascen
iem rectam), deinde ago cum gnomone sphæ
o pro horis diurnis, aut cũ stellis fixis & qua
nte, pro nocturnis eo pacto quo iam dixi, &
sus cõsydero quotus gradus Æquatoris à me
iano secetur, & hunc similiter scribo. Dein-
ubduc primum numerum, scilicet ascensio-
n rectam à secundo, si poßibile sit, quod verò
inquitur, reducendum est ad horas, & hora-
n minuta, hac lege. Partire primum hũc nu
rum per. 15. numerus qui producitur horas
licabit, si deinde post partitionem aliquot
ent graduum, eorum singuli quaterna minu
horaria valent, dimidius verò gradus duo.
uod si nõ poßis primum à secundo subducere,
od fit vbi primus secundum excedit, adde se-
ndo. 360. gradus, & deinceps operare per sub-
ctionem & multiplicationem, vt docuimus.
numerus horarum. 12. excesserit, abiectis duo
cim, relinquẽtur horæ à media nocte cõputatæ

Aliter per gradus Æquatoris.

Quòd si ab occasu solis libeat numerare horas: Colloca primum solis locum ad horizontem in parte occidentali, & nota numerum graduum Æquatoris quē Meridianus notat: deinde inuestiga horam siue cœli situm interdiu ex sole, nocte per stellam fixam vt diximus. Rursumq́ gradus sub Meridiano constitutos nota. Priorem ex posteriore subduc, mutuatis (si opus fuerit) 360. gradibus. Residuum ad horas & scrupula reducatur. Ita patebunt horæ ab occasu. Ab ortu similis ratio est.

CAPVT DVODECIMVM.

De horis inæqualibus.

Naturalis dies.

D*Iem Astronomi distinguunt in naturalem & artificialem, Naturalem vocant moram eam quæ est ab ortu solis ad exortum sequentem, vel est reuolutio Æquatoris vnà circum terram cum tāta portione zodiaci, quantam interim sol motū proprio pertransiit.*

Artificialis dies.

Artificialis verò dies est, mora quæ intercipitur inter solis exortum & occasum sequētem. Hos dies inuicem inæquales esse, luce clarius cōstat. Inde fit vt horæ, quibus tales dies dimetiri consueuimus inæquales appellentur, vt præcedenti capite annotauimus. Reliquæ verò æquales vel æquinoctiales. Iam vt ad rem veniamus, si quantitatem diei artificialis, (quam supra do-

cuimus

imus inuenire) diuiserimus in.12.partes, habimus quantitatem vnius horæ inæqualis, uandoquidem Astronomi omnem diem artialem et similiter noctem, diuidunt in.12.por nes: quarum cuilibet tribuunt dominiũ vnide septem planetis, sequentem verò horam se nti adsignant planetæ. Hinc dierum nomi orta sunt: Nã primæ horæ ab ortu solis die æ, tribuunt Lunam, sequenti Saturnum: & deinceps ad vigintiquatuor horas: post quas ma hora cedit Marti, qui nomẽ dedit sequen iei. Vt autem exactius hæ horæ distinguan-, reducatur quãtitas diei ad minuta, & protus numerus diuidatur per.12.numerus qui e oritur erit quantitas vnius horæ inæqua- Deinde si omnes horas æquales libeat redu- ad inæquales, Reducantur semper horæ ales quæ transierunt ab ortu solis ad minu- & totus numerus diuidatur per quantitatẽ us horæ inæqualis, videbimus facile quota ora inæqualis, & quotus planetarũ ei præsit æ: Noctu similiter agendũ est diuisa quãtita- octis in.12.si deinde animaduertamus quo- t horarum æqualium ab occasu, reductumq́ nerum horarũ diuidamus per quantitatẽ ho næqualis noctis. Hæc cũ parui sint momen- ui quod aiunt brachio pertranseo.

CAPVT XIII.

A qua parte oriatur, vel occidat sol, vel quælibet stellarum.

Solem non semper eodem oriri vel submergi loco, neminem puto nescire: Inde fit vt triplex oriens, & similiter occidens distinguatur apud Gellium & reliquos autores. Oriens Æquinoctiale, siue exortum Æquinoctialem, vocant locum in horizonte, à quo sol emergit cum in Æquatore, hoc est principio Arietis vel libræ cōsistit. Occasum Æquinoctialem, vbi occidit. Æstiuum vocant vbi sol horizontem contingit cum iam Cancrū ingrediens, solstitium æstiuum efficit. Hybernum verò cum in Capricorni principium inciderit. Quantum verò hæ plagæ orientis & occidentis ab Æquinoctiali oriente dissideant, incertum est generatim diffinire, cum in quauis regione varientur. Sed per globum nostrum hac arte discutiemus. Disposito prius globo secundum eleuationē poli, efficio vt locus solis eius diei quo distantiam ipsius à vero oriente vel occidēte scire cupio, cōtingat finitorem ab oriente: deinde video facile, à qua parte mūdi oriatur sol, aut quot etiam gradibus distet à vero oriente, vel versus Aquilonem, vel versus Austrum: numerando scilicet gradus finitoris qui sunt inter ipsum oriens verum

Oriens triplex, æquinoctiale, æstiuum, hybernum.

rum

um & locum solis. Ioannes Schoner talem di=
stantiam ab oriente vel occidente vocat zenit
ortus, vel occasus, quemadmodum nonnulli eti
am alij. Vbicunque autem circulus Cancri fini
torem cõtingit ab oriente, ibi est oriẽs æstiuum:
vbi verò in occidẽte coierit, ibi est occidens æsti-
uum. Contra tropicus vel circulus Capricorni,
distinguit oriens & occidens hybernum. Æqua
tor autem verum oriens, quod semper in eodem
est loco. De ortu autem stellarum, & occasu nõ
alia ratio est quàm de sole diximus: Sed plures
stellæ in quibusdam regionibus nunquã oriun-
tur aut occidunt, quod facile erit deprehendere
si voluamus globum quo stella incidat in meri-
dianum circulum versus Aquilonẽ: si enim cer
natur ibi supra horizontem nunquã ea occidet
in tali regione, secundum cuius latitudinem eo-
dem tempore globus compositus est. Stellarum ortus.

CAPVT XIIII.

De altitudine syderum.

ALtitudinem vocamus, non vt vulgares, quot scilicet stadiis sol à terra sit remotus, sed quot gradibus siue circuli partibus cẽtrum eius horizontem sub se relinquat. Aptato igitur globo pro latitudine qualibet, si solis vel syderis cuiusuis altitudinem desideras maximam, quum scilicet in meridianum incidit,

Admoue tale ſydus in ſphærico corpore deſignatum, ad circulum meridianum: pro ſole verò locũ ſolis adhibe. Deinde applica eidẽ quartam altitudinis, in qua videbis altitudinẽ quæſitam, vbi ſcilicet locus ſolis aut alterius ſyderis eam contingat. Quocunq; verò tempore ſi libet altitudinem habere, Siſte primo gradum ſolis in zodiaco notatum, ad circulum meridianum: & ſimul indicem cycli horarij ad.12.meridiei horam. Poſt hoc circumduc globum, quoad index ad horam peruenerit qua altitudinem ipſius ſyderis petis: globoq; paululum fixo, adiunge loco ſolis aut ſyderis cuiuſuis quartam altitudinis, & voti compos eris. Vt ſole exiſtente in.15.gradu Arietis, ſi eius altitudinem maximam ſiue meridianam placet habere, collocetur decimuſquintus gradus Arietis ad circulum meridianum, & coniungatur ei quarta altitudinis, videbitur altitudo.44.graduum, &.56.minutorum in latitudine.51.graduum. Rurſus globo permanente in tali ſitu, locetur index horarius ſuper duodecima hora meridiei, hinc circumagatur globus, quouſq; index horam quartam pomeridianam contingat, ſi tunc altitudo ſolis petatur, applicando quartam altitudinis loco ſolis, videbitur.23.graduum &.15.minutorum. De reliquis ſyderibus & horis idem eſto iudicium.

Exemplum

um. Hoc modo tabulæ ſeu canones cõſcribun
ır pro ſtructura Chilindrorum, Quadrãtum,
nnulorum particularium, atque aliorum hu
ſmodi ſciotericorum inſtrumentorum. Quæ-
ıntur enim altitudines ſolis pro ſingulis horis
midij diei ſole exiſtente in Cancro, Ariete, et
apricorno. Nonnunquam quoq; pro ſingulis
gnis à Cancro vſq; ad Capricornum.

CAPVT XV.

Docet in qua parte cœli ſydus aliquot ſitum ſit, & quot gradibus à meridiano abſit.

HVius inuentio parum à ſuperiori differt, nam conſtitutis omnibus vt ibi docuimus de altitudine inuenienda ad ſingulas horas, ipſius quartæ altitudinis extremũ ıxta horizõtem indicabit in qua parte cœli ſyus ipſum cõſiſtat. Ex cuius rei cognitione Meidiei, reliquarumq; mundi partium inuentio atet. Circulo enim quouis in plano in.360.graus diuiſo, duobusq; diametris ad rectos angulos iſſecto, gnomon ſiue ſtylus ex centro erigatur. ertaturq; tabella plana donec vmbra ſtyli tot radibus ab aliquo diametro diſtet, quot ſol à Meridie diſtare in horizonte deprehenſus eſt: nox diameter ille lineam Meridianã deſignabit. Quantum verò abſit à meridiano cœli reuo

lutione, ita inuestigabis, seruatis omnibus quæ diximus. Notetur gradus Æquatoris qui sub meridiano est, deinde voluatur globus donec sydus de quo agitur sub meridiano collocetur. Si iam numerentur gradus qui inter meridianum & punctum notatum intercipiuntur, habebitur distantia ipsius à meridiano, quorum graduum 15. vnam horam conficiũt, reliqui quaterna minuta: atq; in tanto tempore ipsum sydus meridianum perueniet, aut si vltra meridianum fuerit, tot horis prætergressum est.

CAPVT XVI.

In qua parte sydus quoduis situm sit, & quantum à vertice distet, & alia quædam generalia.

Locato loco solis sub meridiano & indice horario ad duodecimam: si deinde circumagas globum, vt index horarius horã propositam contingat, locoq; solis aut cuiusuis syderis quartam altitudinis applicueris, videbis in horizonte versus quã partem cœli tale sydus cõsistat indicante quarta altitudinis qua horizontem contingit. Si verò ipsum sydus meridiano adiunxeris, videbis quot gradibus à vertice distet, cum ipsum erit in maxima altitudine: numerãdo inquam gradus meridiani qui sunt inter punctum verticis & syderis locum. Rursus

de

de ſyderibus quæ occidũt, ſi talia meridiano applicueris verſus ſeptentrionẽ, deinde globum cũ meridiano circũagas, donec talẽ ſydus horizontem contingat, videbis lucide eleuationẽ poli regionis eius in qua quidẽ tale ſydus in horizonte conſpicitur, ſed tamẽ non ſubmergitur. Item de ſyderibus quæ nobis non veniunt in conſpectũ, vt ſunt Canopus, Centaurus, &c. ſi ea meridiano coniunxeris verſus meridiem, deinde deprimas per meridianũ polum arcticũ verſus horizontẽ quoad talia ſydera ſupra horizontẽ appareant, videbis inter horizontẽ & polum gradus latitudinis eius regionis, in qua talia ſydera cõſpici poſſunt. Quæ latitudo cuius ſit regionis facilimi eſt iudicij. Nam ſi tot gradus ab Æquatore verſus polum in meridiano ſupputaueris, & loco latitudinis talis ſtylus admoueris, ſtyloq; ibi manu retento ſi globum circumagas, quaſcunq; regiones ſtylus ille tranſierit, illæ ſunt in quibus talia ſydera interdum videri poſſunt ſupra horizontem.

CAPVT XVII.

Qua arte locus lunæ viſæ, vel cuiuſcunq; ſtellæ ignotæ ſitus deprehendatur.

ANimaduerte an ſydus viſum (ſit in exemplum luna) orientale ſit an occidentale: hoc eſt, an citra vel vltra meridianam

nam lineam consistat: idq; facile cognosces locato globo secundum cœli partes, per capitis tertij legem. Deinde altitudinem eiusdem supra horizontem addisce, artificio quadrantis, vel cuiuscunque alterius instrumenti astronomici. Præterea eiusdem lunæ distantiã ab aliquo alio syderum octauæ sphęræ, quod quidem in globo fixum est, tibiq; cognitum, huiusq; syderis altitudinem supra horizontem. Distantiam autem syderũ inuestigabis per baculum seu Radiũ astronomicum, cuius formationem Io. Vernerus in paraphrasi super. 1. li. Pto. & post eum Petrus Apianus docet, Demum et nos peculiarem de hoc instrumento tractatum conscripsimus. Aut si talis fortè tibi negetur, quoquo modo per circulum diuisum in. 360. partes cum indice volubili rem expedies: Si scilicet hunc circulum ita figas alibi, vt superficies ipsius (aspectu diiudicante) per vtriusque syderis locum transire intelligatur. Visa etenim per pinnacidia indicis primo luna, locoq; in circulo notato, si deinde indicem ad alterũ dirigas sydus circulo fixo permanente, in gradibus circuli apparebit distantia inter eadem sydera. His habitis, & globo secundum eleuationem poli composito, stella fixa sub sua altitudine inuenta, & in latere simili quale in cœlo obtinet cõstituatur, per quartam

Distantia syderum

alti-

altitudinis: mouendo ſcilicet globum cum quarta altitudinis, donec ſtella fixa ſuæ ſubiiciatur altitudini inuentæ. Deinde globo fixo permanente, quartam altitudinis ad latus globi quod luna occupat, applica, & altitudinem eiuſdem lunæ prius inuentam in eadem ſigno quouis nota. Poſt hæc circinum ſecundũ gradus Æquatoris diſpeſce, ad quantitatem diſtantiæ ſyderũ inuẽtæ, & pedem alterum circini ſuper loco ſyderis noti in globi ſuperficie loca: alterum verò verſus quartã altitudinis dirige, ipſamq́ quartam remoue, vel adduc, donec notam altitudinis lunæ cum libero pede circini coniungere poſſis. Tum nota altitudinis locum lunæ in globo oſtendet. Quod de luna diximus, de quouis ſydere ignoto dictum volumus. Aliter abſq́ altitudine ſyderum. Quære diſtantias lunæ à duobus quibuſcunq́ notis ſyderibus, idque adhibito (vt diximus) Radio aſtronomico. Deinde ex ſingulis eorum tanquam centris ſecundum lunæ ab ipſis diſtantias deſcribe in ſuperficie globi circulum deletilem. Duo hi circuli ſeſe mutuo ſecabunt duobus in locis. Quorum vter pro vero loco habendus ſit, aſpectus ipſe facile iudicauerit. Hac arte omnia ſydera quæ inferiori hemiſphærio inſiguntur, Ptolomæo, aliisq́ incognita, per noſtri ſeculi nautas in globũ depingi facile poſſent.

Alius modus.

sent. Et per eandẽ Planetarum loca inueniuntur, tam secundum latitudinem, quàm longitudinem.

CAPVT XVIII.

De longitudine regionum inuenienda.

INuento iam per obseruationem loco lunæ vt diximus, simul consyderanda est diligentissime per globum hora illa, qua luna locum talem occupat. Deinde ex Ephemeridibus rite calculatis, aut ex tabulis Alfonsi aut alterius cuiuspiã docti Mathematici exquisitissimo calculo colligenda est hora qua luna talem locum per obseruationem deprehensum attingere deberet, idque pro loco aliquo certo & cognito & cuius longitudo nota statuatur. Oportet autem horas ab vnius diei meridie numerare more astronomico progrediendo vsque ad. 24. horas. Deinde minor numerus horarum auferatur à maiori. Aut præcedentes horæ à sequentibus. Quod verò relinquitur ex horis & minutis ad gradus reducendum est, hac lege. Multiplica horas per. 15. minuta verò horaria partire per. 4. prouenient gradus Æquatoris inter duos meridianos intercepti. Minuta si quæ post partitionem supersint, per. 15. multiplica, prouenięt minuta graduum. Hanc verò differentiam longitudinis

udinis inuentam, adde ad lõgitudinẽ regionis ognitã, si eius loci horæ fuerint plures: aut dene ex eadem longitudine si minores fuerint, col ges tandem longitudinẽ loci ignoti, ab insulis rtunatis. Facilius quidem & promptius idem er globum inuestigatur geometrice, hac arte. ocum cuius nota est lõgitudo in globo inuen im sub meridiano collocato, indicem qui circũ olum mouetur ad horam qua luna locũ præ- nitum in tali regione occupat dirigito, deinde lobum conuertito donec index horarius ad ho im peruenerit, qua quidẽ tu locum lunæ igno- im quæsieras: gradus Æquatoris à meridiano obili intercisi lõgitudinẽ regionis quæsitã ape ent. Certißima tamẽ via qua lõgitudinũ diffe ntiæ inueniũtur ea est, quæ per idem aliquod uod in oĩbus regionibus eodẽ momento appa- t, vtpote per eclipses lunæ procedit. Cognitis im diuersis horis quibus hæc in diuersis regio ibus cõtingit, non alia ratione longitudo aut ithmetice aut geometrice, quàm per præce- ntem proxime canonem inuenitur. Verum um hæc neque semper neque omnibus appa- at, deinde præcedens modus sic satis difficilis , neq; idem semper promptus propter lunæ con nctiones, atq; adeo interdũ nõnihil à rei veri- te deficiat, propter diuersitatem aspectus, &

Aliter per globum.

Certissima ratio per Eclipses.

lati-

latitudinē lunæ: fit vt longitudines multaru regionum præcipue earum quas nuper Hisp ni adiuere, incertas aut penitus nullas habe mus. Neque enim ex itinerum dimensionib flexuosis certi quicquam colligi potest, cōfirm te id Ptolomæo libro primo Cosmographiæ. Subnectam igitur aliquid domi nostræ natur quo facili via & quouis tēpore longitudines gionum inter proficiscendum inueniuntur.

CAPVT XIX.

De nouo modo inueniendi longitudinem.

NOstro sæculo horologia quædam par*i adfabre cōstructa videmus prodire, qu ob quantitatem exiguam proficiscen minime oneri sunt: hæc motu continuo ad .24 horas sæpe perdurāt, imò si iubes, perpetuo qu si motu mouebuntur. Horum igitur adiumen to hac ratione longitudo inuenitur. Primo cu randum vt priusquam itineri intendamus, ex actissime horas eius loci obseruet à quo profici scimur. Deinde vt inter proficiscendum nun quàm cesset. Completo itaque itinere .15. aut vi ginti miliarium, si quantum longitudine diste mus à loco discessus libeat addiscere, Expecta dum donec index horologij punctū alicuius ho ræ exactissime pertingat, eodemq; momento pe*

astro-

strolabium, aut globum nostrum inquirenda-
st hora eius loci in quo iam sumus: quæ si ad
ninutum cōuenerit cum horis quas horoscopiū
ndicat, certum est nos sub eodem adhuc esse me
idiano, aut sub eadem longitudine, iterque no
trum versus meridiem vel Aquilonem confe-
isse. Si verò differat vna hora, aut aliquot mi-
iutis, tum hæc reducēda sunt ad gradus, vel gra
luum minuta, vt in præcedēti capite docuimus,
& sic longitudo elicienda. Hac arte possem lon
gitudinem regionum inuenire, etiam si per mil
e miliaria inscius essem abductus, ignota etiā
tineris distantia: sed tū prius latitudo (vt sem
er) est addiscenda. Quam absque horæ cogni
ione variis modis cognosci posse iam antea do-
uimus. Tum verò horologium exquisitissimū
it oportet, quod auræ mutatione non variet.
Quamobrem vtile fuerit in longis profectioni-
us, potissimum verò nauigationibus, adhibere
nagnas clepsydras seu horologia aquaria, aut
irenaria, quæ integrum diem dimetiantur ex-
acte: per quæ aliorum horologiorum errata cor
rigantur.

E CAPVT

CAPVT XX.

De locorum diſtantiis.

LOcorum intercapedines nullo ferè negocio ex globo deprehendimus. Extenſum nanque circinum ab vno locorum in alterum, applicamus deinde Æquatori, et quot gradus comprehenderit notamus. Hos gradus in 15. miliaria germanica vel. 60. Italica ducimus, & producitur numerus miliarium inter duo loca contentorum. Iam vnum miliare Italicum cõſtat mille paßibus vel octo ſtadiis. Stadiũ. 125. paßibus. Paſſus. 5. pedibus. Pes. 4. palmis. palmus totidem digitis. Demum digiti latitudo quatuor granis hordeaceis in latus diſpoſitis æquatur. Ex his facile fuerit miliaria in paſſus, vel in quodlibet genus menſuræ reducere. Quod ſi oppidorum diſtantiæ dimetiendæ veniant eorum, quorum globus ob anguſtiam loci capax minime eſt, conſule tabellam ciuitatum huic noſtro libello inſertam, aut tabulas Ptolomæi. Ex his longitudines, & latitudines locorum addiſce, quorum diſtantias dimetiri animus eſt, & ſecundum eas in globo loca puncto delebili deſcribe, hoc ſcilicet pacto. Longitudinẽ ipſius loci in æquatore nota: deinde circumduc globum, vt talis longitudo ipſi meridiano ſubiiciatur. Latitudinem verò in eodem meridiano inue-

uenies, sub qua in globi superficie punctũ de-
ribes, quod eius loci situm ostendet. Eadem eti
n ratione cuiuscunque alterius loci situm in glo
deprehendes, & deinde distantiam dimetie-
vt iam docuimus. Atque hæc de distantiis re-
s intelligenda sunt. Alioqui distantiæ tales
r partes metiendæ essent, quod cum cuiuis fa
e sit, omittimus.

CAPVT XXI.

In quam mundi partem vergat quæuis regio.

COnsueuerunt Hydrographi & rerũ nau
ticarum periti terræ sitũ in plana super-
ficie deformare, multis ductis lineis ex
iis atque aliis tanquã centris egrediẽtibus. Qua
m vsus est monstrare in quam partẽ dirigen-
nauis sit, à quocunque loco in alium quemli-
t tendentibus. Quæ res sanè summam habet Tabulæ marinæ.
mirationem in vsu quotidiano, postquam ma
etis stupẽda facultas (priscis illis incognita)
notuit. Indicant autem lineæ illæ nõ quidem
rum situm locorũ ab inuicem, sed in quã par-
n dirigẽda sit nauis, quoue vẽto duce sit opus
hoc loco in illũ tendentibus. Aliud enim lon Situs locorum.
est locum aliquẽ ab altero in Orientem spe-
re, & ab aliquo loco in alterum nauigan-
semper in ortum dirigendam esse nauim.

E 2 Naui-

Nauigatio enim in ortũ ſub eodẽ ſit parallelo
At loca quælibet extra Æquatorẽ, verũ Orien-
tis ductũ ad aliquẽ locũ ſub Æquatore faciunt.
Eodem modo de aliis mũdi partibus intelligen-
da res eſt: demptis tamen cardinibus duobus,
ſeptentrione inquam & Auſtro. In quam igi-
tur partem dirigenda ſit nauis quoquouerſum
nauigantibus, facile paruo quadrato noſtro
Quadratũ Nauticum Auctoris. *Nautico addiſcitur, cognitis longitudinibus &*
latitudinibus duorum locorum. Cuius quidem
quadrati compoſitio tam prompta eſt, vt nemi-
nem latere poßit. Vſum verò docuimus in Cos-
mographico libro Petri Apiani, & obiter in
noſtra Generali orbis deſcriptione. Quamobrem
paucis datis præceptis generalibus, hic de ea re
exactius nõ videtur agendum. Illud igitur tan-
Axioma primum. *quam axioma ſtatuendum in primis: Loca quæ*
ſub eodem Meridiano collocantur, ſiue quibus
eadem eſt longitudo, ea in Septentrionẽ & Au-
ſtrum ab inuicem ſita ſunt. Quamobrem & na-
uigantibus ab altero in alterum perpetuo nauis
vertenda eſt vel in Boream vel in Auſtrum.
Secundum *Secundo loca quorũ eadem eſt latitudo ſiue quæ*
ſub eodem parallelo ſunt, dum ab altero ad alte-
rum nauigatur, ſemper nauem in ortum vel oc-
caſum aſpicientem habẽt. Iam igitur à quocun-
que loco quatuor præcipuæ partes notæ erunt,
quor-

uorsum vergant. In aliis consyderandæ sunt ongitudinum latitudinumq́ duorum locorum ifferentiæ. Quod si longitudinis differẽtia par uerit alteri differentiæ latitudinis, erit plaga auigationis aliqua ex quatuor mediis inter uatuor cardines. Quam quiuis facile colliget, ognitis vt diximus cardinibus quatuor præci- uis. Si verò differentia longitudinis fuerit ma r differentia latitudinis, erit nauigationis du us tanto propior ad ortum vel occasum, quan fere inæqualitas differentiarũ maior fuerit. ontra si latitudinis differentia excesserit lon- tudinum differentiam, accedet nauigatio ad ptentrionem & Austrum. Et quoniam hodie autæ trigintaduas numerãt plagas. Quatuor rdines iam docuimus dignoscere, & quatuor edio loco descriptas plagas. Reliquas hoc mo . Si differentia longitudinis ad differentiam titudinis rationem habuerit quintuplam, erit aga nauigationis prima ab ortu vel occasu. i verò rationẽ habuerit qualem. 5. ad. 2. erit se unda plaga, si sesquialteram, tertia: si æquales uerint, quarta. Similiter modo si differentia lati- dinis fuerit quintupla differentiæ longitudi- s, erit plaga nauigationis prima à Septentrio vel Meridie, Si dupla sesquialtera, secunda: sesquialtera, tertia: si rursum æquales fuerint

Tertium

Quartum

Quintum

Plagæ naui gationum.

quarta. Idq; hinc inde à quatuor cardinibus n
merãdo, habebimus. 32. plagas. A quo vero ca
dine & in quam partem numeranda sit plag
Situs regionum. situs ipse locorum in globo indicat. At alia es
ratio de vero situ regionum ab inuicem facil
quidem in globo, in tabulis autẽ planis vix p
sibilis. In globo igitur locus quem ad alia cõp
rare volumus ad Meridianum adducitur. De
inde quanta est regionis latitudo, tantum eleu
tur axis supra horizontẽ, Meridianum circu
ducendo. Quadrans altitudinis deinde ad ver
cem aptatur. Hic igitur circũductus globo per
sistente ad quemlibet locorum, ostendit in hori
zonte plagam mundi in quam quiuis spectet l
Exemplum cus. Exempli gratia libet cognoscere in quã cœ
li partẽ spectet Hispaniola insula ab Vlyßipo
na. Statuo igitur Vlyßiponã sub Meridiano
& eleuo polum ad. 39. grad. 38. minuta. Deind
applicatam quartam altitudinis vertici, cir
cumduco eam ad Hispaniolam insulam: mo
in Horizonte video pedem quartæ altitudini
paulùm declinare ab Occasu versus Austrum
nempe tribus tantum gradibus: qui efficiunt tr
gesimam totius quadrantis partem. At si cogn
scere libet in quam partem dirigenda sit nau
ab Vlyßipona ad Hispaniolam nauiganti-
bus: Subtraho longitudinem Hispaniolæ occi-
denta-

lentaliorem scilicet, à longitudine Vlyßiponæ, hoc est.306.ex.5. Quod quia fieri nequit, mutuato toto circulo, demo.306.ex.365. relinquuntur.59.gradus, differentia longitudinis. Latitudo verò Hispaniolæ est.18.fermè graduum. Vlyßiponæ.39.gra.38.min. quibus ab inuicem sublatis, restat differentia latitudinum.21.gradus.38.mi. Hæc igitur differentia quoniā maior est quàm quinta pars illius differentiæ longitudinum, minor tamen quàm duæ quintæ, colligo nauigandum esse inter primam & secundā plagam ab occasu versus Austrum, propius tamen ad secundam. Loquimur autem hic de plagis vulgarium nautarum qui.32.distinguūt in totum. Hinc facile liquet non esse idem in quā partem regio aliqua vergat, & in quam dirigenda nauis illuc nauigantibus. Hic quoq; demonstrare licet nauigationes magna ex parte esse curuas quia non fiunt per maximum circulum in superficie sphæræ, Sed alium locū requirit ista consyderatio.

CAPVT XXII.

De maris augmento, & decremento.

FIdem excedit, lunæ vim tantam inditam esse, vt quæ tanto remota interstitio, Oceanum tamen omnem penè secum ducere videatur. Id enim pro cōperto habemus in nostris

regionibus maritimis luna exoriente mare intumescere, & versus interiora regionum & cõtinentis vndabundum irruere, donec eadem meridianam lineã occupet. A qua dum versus occasum delabitur, oceanũ rursus pedetentim regredi & cõsidere, vsque dum luna nostrum conspectum egressa, antipodibus oriatur. Nam tũc denuo mare æstuat, ac si aluum suũ egressurum foret. Cum rursus luna ad mediæ noctis lineam peruenerit, indeq; ad nostrũ hemisphærium ascẽdit, oceanus compositis fluctibus sese in locum suum recipit: fitq; hoc pacto vt. 25. horarum spacio ferè plus minus bis oceani accessum & recessum videamus. Si ergo tempus augmenti maris & similiter decrementi ex globo colligere placeat: in primis locũ solis & lunæ in promptu habeas, aut ex tabulis, aut quocunq; ingenio. Quibus datis volue gradum solis in linea ecliptica inuentum, ad meridianũ, itaque paululum permanẽte, siste indicem horarium super linea duodecimæ horæ: Post hæc circumduc globum, vt locus lunæ (secundum longitudinem & latitudinem in globo designatus) in exortu supra horizontem emineat. Interim index inter horas indicabit qua mare intumescet. Si deinde cum loco lunæ ad meridianum pergas, videbis per eundem indicem tempus recessus. Rursus si locum

-um lunæ ad occaſum perducas, tempus acceſ-
ſus pateſiet. Denique ſi oppoſitum gradum ad
meridianum colloces, decrementi certior eris.
Id tamen notandum puto, ex motu lunæ velo-
ci (niſi aliquid addas ipſi) magnam ſæpe diuer
ſitatem accidere. Igitur pro ſingulis binis horis
quas index inter mouendum percurrit loco lu-
næ vnum gradum adiicias, ſicq́ nullus error eui
dens committetur. In vaſto tamen pelago non
eandem omnino rationem motus obſeruari au-
diuimus. Nam ſæpe ventorum impetu verſus
quamcunque partem mundi mare rapitur: Sæ-
pe etiam natura loci eadē perpetuo labitur via.
Nonnunquam contrariis fluctibus ex diuerſis
partibus confluit & confligatur. Demum etiā
hi qui interiora regionum colunt, vt ſi Mechli-
nienſes ad Antuerpianos conferamus, poſterius
acceſſum & receſſum percipiunt quā maritimi,
ſed talis ſcilicet differentia vbi ſemel animad-
uerſa fuerit facile perpetuo obſeruatur.

CAPVT XXIII.

De Horoſcopo reliquiſque cœli domiciliis.

VEteres ferè omnes Mathematici zodia-
cum in duodecim partes ſeu domos diui
ſerunt, facto initio à ſigno exoriente.
Et quanquam in numero domorum & initio

consentiant omnes, in reliquis tamen domibu
Priscorum modus. plurimum dißident. Prisci enim illi quales Pt
lomæus et Firmicus, in æquas partes secuisse z
diacum videtur, dum tertiam domum, quintã
nonam, atque vndecimam cum horoscopo fam
liari ac benefico aspectu coniunctas statuũt. C
gnito ergo Horoscopo, hoc est signo ascendente
reliquæ domus deinceps æquali partitione nu-
merantur. Sed hoc modo difficile dictu fuerit i
qua domo collocandæ sint stellæ fixæ quæ long
Alij modi. us à zodiaco digrediuntur. Alij nõ contemnen
di viri totam cœli superficiem in. 12. partes se
cant, idque per sex circulos magnos concurren
tes in duabus sectionibus horizontis & Meridi
ani. Horum circulorum duo sunt horizon &
Meridianus, ille initium primæ & septimæ do
morũ declarat, hic verò decimæ & quartæ. Reli
quas deinde domos rursum non eodem modo nu
Ioannes de Regio mõte. merãt auctores. Ioãnes Regiomõtanus Æqua
torem diuidit in. 12. partes æquales, perq́ sectio
nes illas & duas intersectiones horizontis &
Meridiani sex circulos ducens, zodiacum, to-
tumq́ cœlum in. 12. partes seu domos diuidit.
Campanus Campanus non Æquatorem, sed circulum ver-
ticalem per orientem, occidentem, punctum ver
ticis, punctumq́ pedum, incedẽtem, in. 12. partes
æquales secat, concurrentibus vt prius circulis
cum

um horizõte et Meridiano. Sed nos in re tã dif
ficili sentẽtiã nõ dicimus, dabitur fortaßis cõmo
dior de his differẽdi locus. In præsentiarũ oĩbus
illis nostro globo satis fiet. In primis itaq; statuẽ
dus globus ad poli altitudinẽ vt sæpius dictũ est.
Deinde locus solis ad Meridianũ applicetur si-
mulq; index horarius ad.12.horã meridiei. Post
hæc circũduc globũ quousq; index horarius ad ho
rã aßignatã peruenerit. Globoq; sic firmato mox
videbis in horizonte oriẽtali signũ ascẽdẽs quod
horoscopũ vocãt, initiũ scilicet primæ domus. In
horizõte verò occiduo initiũ septimæ domus. Si
ergo priscorũ more domos per æqualia spacia di
uidere placet, ordine signorũ seruato eosdẽ mul
titudine gradus statue initia reliquarũ domorũ
quos in Horoscopo deprehẽdisti. Vt si decimus
gradus Tauri Horoscopum possederit, decimus
Geminorũ secũdæ domus initiũ statuetur, & de
cimus Cãcri initiũ tertiæ atq; ita deinceps. Si ve
ro Ioãnis de monte regio ratio arridet, notabis
gradus Æquatoris in horizonte orientali collo
catos, illis adde.30.gradus, & vbi numerus fini
tur, eo circulum positionis vocatum traduc fir-
mato semper globo. Idem ergo circulus in zo-
diaco notabit initium duodecimæ domus. Rur-
sum alios.30.gradus prædictæ summæ adiice, et
circulo positionis in Æquatore applicato, in
zodiaco videbis initium vndecimæ domus.

Horoscopi inuentio.

Modus Ioannis de Regio monte

Decimæ domus initium Meridianus in zodiaci sectione declarat. Gradibus autem Æquatoris sub Meridiano collocatis alios.30.adde, & traducto circulo positionis in occiduam partem illis Æquatoris gradibus semicirculum positionis adiunge, ostendet idem in zodiaco initium nonæ domus. Additis eodem modo aliis.30.gradibus initium octauæ domus colligetur. Septimã domum horizon monstrat in occidua parte. Reliquæ domus per diametros iam dictarũ domorum colligantur. Secũda enim octauæ, Tertia nonæ, Quarta decimæ, Quinta vndecimæ, & demum Sexta duodecimæ opponitur. Quare æquales numero gradus oppositorum signorum accipiens habebis oppositas domus. Pro Campani modo quartam altitudinis vertici annexam diriges ad verum orientem, siue ad contactũ horizontis & Æquatoris in ortu. Applicato deinde semicirculo positionis ad.30.gradus in eadem quarta, videbis in ecliptica initium duodecimæ domus. Similiter semicirculus positionis transiens per.60.gradus altitudinis, in Ecliptica initium vndecimæ domus notabit. Initium decimæ meridianus signat. Nonam cognosces quarta altitudinis ad occasum verum deuoluta, & semicirculo positionis per.60.gradus quadrantis transeunte. Octaua demum habebitur

Campani modus.

ducto

uĉto ſemicirculo poſitionis per.30.gradus altiudinis.Septima & prima eodem modo hic atq; i aliis omnibus colligitur,& reliquæ per oppotionem.Scribit & alium modũ Io.Schonerus, uē propterea ex propoſito dimiſimus quòd paum nobis videatur habere firmitatis,& ab opi ione doĉtiorũ abhorrere.Quòd ſi nõ ſatis quiſuam indici horario fidat,velitq; exaĉtius horæ artes dinumerare:locato ſolis loco ſub Meridi no,videat aſcenſionē reĉtam ipſius,ſiue gradus Equatoris ſub eodē Meridiano cõſtitutos.His ;itur pro ſingulis horis à meridie trãſaĉtis adat.15.gradus, & pro quaternis ſingulis minus ſingulos gradus, & numerũ graduum Æqua pris ſub Meridiano ſtatuat,habebit horoſcopũ eliquasq; domos eodem quo diĉtum eſt modo, ɔtamq; ſphæram ad exemplum ſphæræ cœleſtis ɔnſtitutam.

Exaĉtior ratio.

CAPVT XXIIII.

De direĉtionibus.

HÆc quum non ſint vulgaria,ſed iis tantum neceſſaria qui Aſtronomorum vulgus multis poſt ſe paraſangis reliquerũt, uibuſq; iam ad talia intelleĉtus inſtruĉtus eſt, aucis perſtringam. In primis pro gradu reolutionis cuiuſcunque principij inueniēdo ſic gas. Gradũ aſcendentem talis principij ad horizontem

Gradus reuolutionis

rizontem in ortu loca, & nota gradus Æquatoris qui Meridiano subiacet: quibus pro singulis annis elapsis adiice gradus.87.mi.19. Pro quaternis.349.gra.16.mi. Pro quinis singulis.76.gra.35.mi. Pro denis.153.gra.10.mi. Pro vicenis.306.gra.20.mi. Pro centenis deniq;.91.gra.33.mi. Numerus autem hinc collectus si.360. excesserit gradus, subductis.360. gradibus quoties licuerit, relictus in Æquatore inuentus sub Meridiano collocetur: & quicunq; gradus zodiaci ad horizontem exurgit, is est gradus reuolutionis pro tempore quæsito, & eleuatione poli cõstituta.

Hora reuolutionis. *Eosdem gradus Æquatoris sub Meridiano postremo constitutos, si ab ascensione recta solis demas, residuumq; ad horas ac scrupula reducas, quemadmodum capite vndecimo docuimus, cognosces horam reuolutionis: ad quam deinceps planetarum loca colligenda ex suis tabulis.*

Directio. *Pro directione seu progreßione significatoris ad locum præfinitum sic procedas. Constituto horoscopo ad horizontem, applica semicirculum positionis significatori siue loco ad quem dirigere placet, ac effice vt aut cera, aut alio adminiculo semicirculus sic firmetur, vt globo circũducto ille non dimoueatur à suo loco. Verũ si significator in horizõte aut Meridiano cõstitutus fuerit, iã semicirculo nõ habes opus. His cõstitutis nota gradũ Æquatoris meridiano appli*

antē:manēteq́ (vt diximus) ſemicirculo, circū
lucatur globus donec locus promiſſoris, ſiue ſe-
undus eidē ſemicirculo poſitionis applicetur, et
iligēter nūc quoq; gradus æquatoris ſub Meri
iano cōſtituti notētur. Differētia igitur priorū
: poſteriorū graduū Æquatoris directionis mē
ırā oſtendūt. Cuius quidē ſinguli gradus ſingu
s annos Ptol. auctore denotat. Illud interim
el me tacēte quiuis facile collegerit, pro dire-
ione (vt vocant) directa globū voluendū eſſe
erſus occaſum: pro illa verò quæ fit in antece
itia, ſiue quæ cōuerſa dicitur, in ortū. Vtrouis
utē modo inceſſeris, gradus Æquatoris Meri-
anū trāſeuntes directionis tēpora vocātur. Iā
erò ſi libet inuenire ad quē gradū zodiaci quo-
s anno directio ſignificatoris ptingat: cōpoſito
obo vt iā diximus & ſemicirculo poſitionis ad
ū ſignificatoris firmato: gradib. Æquatoris
b Meridiano collocatis, tot adde gradus quot
nos ab initio elapſos ſtatueris, idq́; pro dire-
a progreſſione, aut adime totidē pro cōuerſa:
inde numerum illum graduum ſic productum
lloca ad meridiani contactum: mox ſemicir-
lus poſitionis in zodiaco gradū notabit ad
em directio perducetur in annis propoſitis.
t quia difficile eſt ſemicirculum poſitio-
s ad quemuis ſitum firmare: dabo alium
odum quo exquiſitius hæc res confici poſſit.

Quo directio peruenerit.

Alius modus.

Atque etiam si quis velit ex tabulis ascensio-num obliquarum directiones perficere, habebi[s] hic compendium inueniendi eleuationē poli su-pra circulum positionis cuiuscunq; puncti: Qu[a] cognita, faciles sunt directiones ex tabulis. Pr[i]-mum igitur composito globo ad regionis latitu-dinem, & horoscopo ad finitoris contactum: se-micirculum positionis applica significatori, siu[e] loco ad quem placet dirigere, diligenterq; nota gradus Æquatoris quos idem semicirculus se-cat. Deinde significatorem volue ad horizōtem in ortu si ante Meridianum in orientali medi-tate cōsistebat, in occasu, si in pomeridiana me-dietate. Manente verò in finitoris contactu si-gnificatore, meridianum circulum circumdu[c] quousque gradus illi Æquatoris quos circulu[s] positionis notauerat simul cum ipso significato-re finitori adiungantur. Quo facto videbis i[n] Meridiano eleuationē poli supra circulum po[si]-tionis: nempe quot sunt gradus Meridiani à p[o]-lo ad Horizontem. Ac iam horizon erit circu-lus positionis: perficiesq; directiones ad horizon-tem, vt antea diximus, ducēdo secundum locum ad horizontem, notandoq; gradus Æquatori[s] siue qui Meridianum, siue qui horizontē per-transeunt, vnde absque vlla difficultate dire-ctiones habebis exquisitas. Si verò significato[r]

Eleuatio poli supra circulū po sitionis.

sub-

horizonte constitutus in themate deprehen- Sub horizonte.
tur, fiet similis prorsus operatio per oppositũ
i punctum. Atqui in oppositione latitudo
oque puncti dati attendenda est, nam pun-
per diametrum opposita, in contrariam siue
ositam latitudinem declinant. Demum si lo
significatoris prope Æquinoctialem consti-
it vel in eodẽ, notabitur in sphæra alius qui- Cautio.
n punctus extra Æquatorem constitutus, in
ẽ circulo positionis: vt stella aliqua, aut alio
uis modo notatus punctus: qui vnà cum si-
ficatore ad finitoris contactum collocabitur,
, sic rursum eleuatio poli supra circulum posi
nis dignoscetur. Ascensionẽ quoq; obliquam Ascensio obliqua.
descensionẽ pro tali situ idem horizon nota-
. Vnde per tabulas ascensionum obliquarum
ilima erit operatio.

CAPVT XXV.

Quo pacto ex globo horologium in plano horizontis describatur ad quamcunq; regionis latitudinem.

COnstituatur itaque sphæra secundum latitudinem propositã. Deinde cõstituatur sub Meridiano circulo Colurus Æquinoctiorum, qui est circulus in sphæræ superficie scriptus per initia Arietis & Libræ, perq;

duos polos transiens: Mox in Æquatore nu rentur à principio Arietis.15.gradus, quorũ t minus statuatur ad meridianum, ac simul no tur quantum in horizonte Colurus ille distet Meridiano versus occasum: numerusq; ille g duum notetur diligenter, qui erit horæ primæ Pro secunda hora applicentur Meridiano.3 gradus Æquatoris, iterumque notetur num rus graduum horizontis qui à Coluro dicto ta gitur. Pro hora tertia.45.gradus Æquator Meridiano adaptentur, pro hora quarta.6 pro hora quinta.75.gradus Æquatoris eide Meridiano iungantur, & singulis vicibus no tentur gradus quos in horizonte notat Coluri ille dictus, numerando gradus horizontis à M ridiano versus occasum. Sic enim habes in terualla horariarum linearum in plano pr quinque horis. Sexta autem hora in omni su perficie plana iacenti per quadrantem circu distat. Exempli gratia: libet horologium i plano horizontali describere ad latitudinem 51.graduum. Primo itaque sphæram compono vt polus.51.gradibus supra finitorem extet. Tum verò Colurum Æquinoctiorum à Me ridiano deuoluo versus occasum per.15.gradu Æquatoris qui vnius horæ spacium compre hendunt, Idem posset fieri per indicem hora

rium

um qui horas in circo horario indicat. Hic ...im positus ad horam duodecimam simul at... ...e Colurus æquinoctiorum Meridiano subii... ...tur, deinde promotus ad horam primam idem ...ficit quod præcedens operatio. Verum exa... ...ior est ratio per Æquatoris partes. Colloca... igitur sic vt diximus Coluro, inuenio in Ho... ...zonte.11.gradus cum dodrante, siue.45.scru... ...lis primis. Hæc est distantia primæ horæ à ...odecima siue Meridie in plano Horizonta... . Pro secunda hora applico ad Meridianum ...gradus Æquatoris, & incidit Colurus in ...4.grad.&.9.scrupula Horizontis, à Meri... ...ano computando. Pro hora tertia admoueo ...d Meridianum.45.gradus, ac tum Colurus ...cidit in.37.grad.52.min.Horizontis. Pro ...uarta hora.60.gradus Æquatoris Meridia... ...o applicantur, & Colurus abscindit in Hori... ...onte.53.gra.24.mi. Pro quinta demum hora ...bi.75.gradus Æquatoris meridiano iunxero, ...olurus in horizōte notat gra.71.ferè. Iam de... ...ribe in plana sup̄ficie circulū pro arbitrio ma... ...nū. Hunc duobus diametris ad angulos rectos ...se secātib. in quatuor quadrātes partire. Quo... ...um alter linea erit horæ duodecimæ, alter li... ...ea erit sextæ horæ & ante meridianæ & po... ...eridianæ. Pro reliquis iam horis partire vnū

 qua-

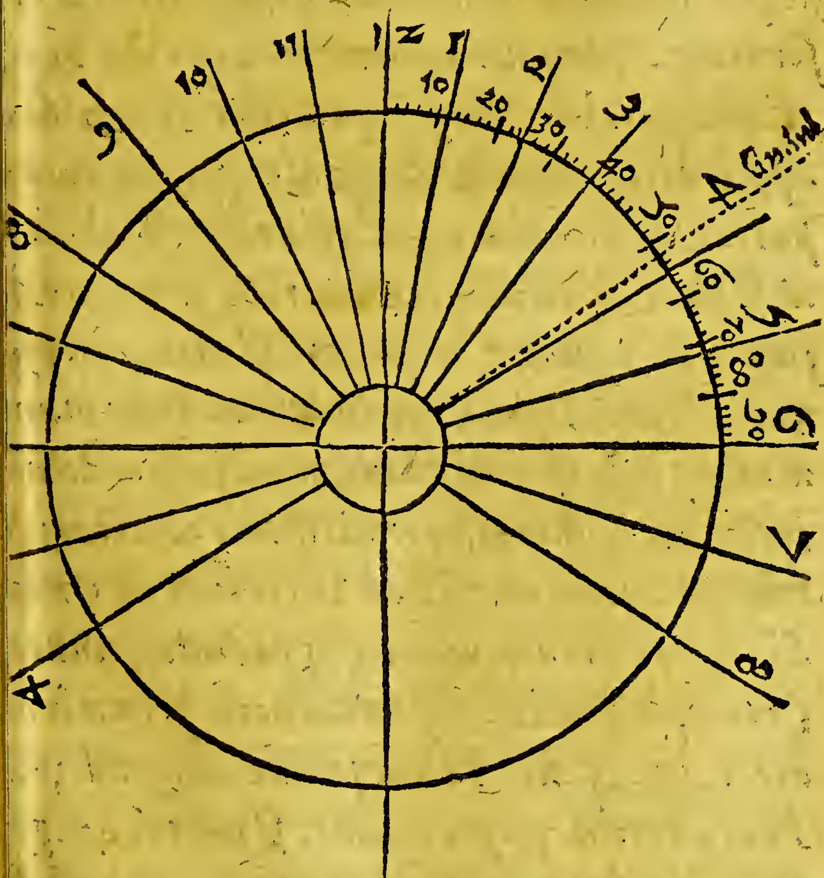
quadrantem in.90.partes more consueto. Mox ab hora.12.exorsus cōputa distantias horarum antea annotatas ex sphæra. Nempe pro prima hora.11.grad.45.mi.pro secunda.24.gra.9.mi. atque ita de reliquis. Ex notis his in quadrante acceptis ducantur lineæ ad centrum circuli. Sic igitur quadrantem vnum absoluisti. Sed quantum linea horæ primæ distat in ortum à meridie tantundem linea horæ vndecimæ in alterā partem distat. Sic hora secūda & decima æqualiter hinc inde à meridie distant. Itidem hora.3. &.9. Itemq; hora.4.&.8. Hora etiam.5.&.7. Ex vno ergo quadrante reliquum facies traducēdo hinc inde à linea horæ duodecimæ quæ erat alter diametrorum, æqualia horarum spacia. Completo itaq; semicirculo si lineas ad centrum ductas produxeris in oppositam circumferentiā habebis omnes horas. Index autem erit stylus ex centro circuli eleuatus supra lineā horæ duodecimæ, atque inclinatus secundum axis mundi inclinationem, hoc est secundum angulum latitudinis regionum. Numerando igitur in quadrante latitudinem regionis, atque per eam ex centro ducendo lineam rectam: qualem angulum ea facit cū linea duodecimæ, talem faciet index cum eadem linea duodecimæ. Cōfice igitur tibi tabellam desinentem in angulum æqualem

Index horarius.

illi,

li quem in plano didicisti, ex ligno aut ære, ac er eam styli eleuationem corrige. Aut ipsam ibellam super linea duodecimæ firma, ita vt nguli conus in centro desinat circuli, atque ip tabella ad angulos rectos consistat. Sic habes rologium quod in plano horizontis collocatũ cundum mundi plagas, ita vt linea duodeci-æ recte meridiem aspiciat, sole lucente ac non ipedito horas indicabit.

Horologium Horizontale
ad latitud. 51.

CAPVT XXVI.

Quo pacto Horologium murale describatur ex sphæra ad quamuis latitudinem regionis.

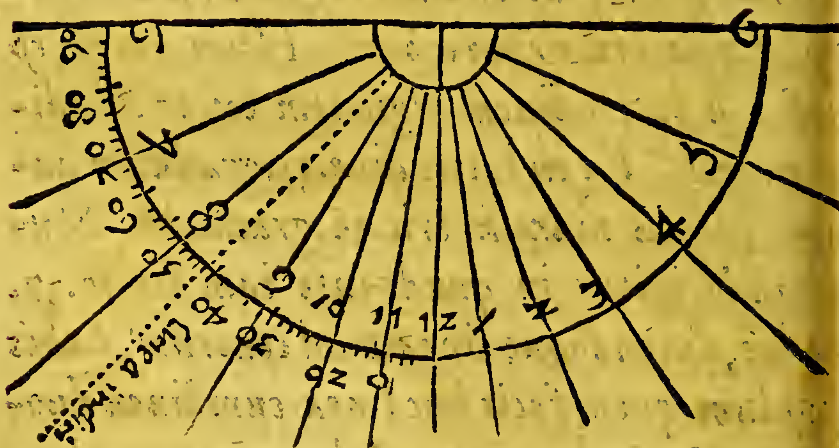
Componatur sphæra quemadmodum in præcedenti capite dictum est. Pro hori quoque prima, secunda, tertia, & reliqui per ordinē: applicētur meridiano gradus Æquatoris. 15. 30. 45. 60. 75. Quadrans verò altitudinis ad verticis punctum aptetur, ac pes eius in occidentem Æquinoctialem dirigatur, atque sic per horarum omnium inuestigationem conseruetur. Singulis autem vicibus cum gradu Æquatoris horis singulis attributos meridian applicueris, notabis diligenter gradus eorumq; partes, quos Colurus Æquinoctiorū abscindi in Quarta altitudinis numerādo à vertice deorsum. Illi siquidem horarum distantias in plan murali indicant. Appello autem nunc planum murale, superficiem planam ad perpendiculum erectam, & meridiei exactißimè obiectam, extensam autem directè ab Occidente in Oriente Sic igitur in latitudine. 51. graduum, inuenies (exempli gratia) distantiā horæ primæ à meridie. 9. gra. 33. mi. Horæ secūdæ. 19. grad. 58. mi. Horæ tertiæ. 32. gra. 11. mi. Quartæ. 47. grad. 28. mi. Quintæ. 66. grad. 55. mi. Sexta autē, sicut in

præcedēti, quadrāte distat à duodecima. De-
ibe igitur in plano semicirculum, eumque in
os quadrātes diuide, ducto semidiametro ex
tro ad mediū semicircumferentiæ. Hæc erit
ea duodecimæ. Diuide iam quadrantem in
partes. Numera quoq; distantias horarum
sphæra deprehensas à duodecima hora, quas
ātias hinc inde à duodecima æquales efficies
; ex notis ad centrū lineas ducito. Erit ita-
completum horologium quod si ad murum
nponas, ita vt directe meridiei obuertatur,
perpendiculariter stet: sufficiet ad horas in-
andas ex solis vmbra. Verum index qui ex
tro producetur, cum linea duodecimæ non
iet angulum latitudinis regionis, sed angu-
n Æquatoris & horizontis. Hunc autem co
oscis si latitudinem regionem ex.90.gradi-
aufers. Vt in latitudine.51.graduum an-
lus indicis muralis erit.39.graduum. Nu-
rando igitur in quadrante iam diuiso.39.
idus, ducendoque lineam ad centrum, habes
gulum quem facit hæc linea cum linea duo-
cimæ. Secundum quem stylum ex centro horo
rij muralis compones. Horologiū verò mura
meridiē aspiciēs, & perpendiculariter erectū,
nquā vltra duodecim horas cōplectitur, atq;
ic est quòd semicirculū tantū proposuerimus.

Index.

Poſſet quoque ex ſphæra horologium ad qua cunque ſuperficiem deſignari, verum ſufficiu hæc pro noſtro inſtituto. Nam multo plura a que infinita quodammodo de vſu globi præc pta adiicere liceret: niſi modus in omni re ſe uandus eſſet. Potiſſimũ verò in hoc inſtrume to, quod ipſum ſua facilitate prompta ſeſe ex cat, ac captui diſcentium quaſi ſponte obuiat Niſi ſanè quis omnium rerum ignarus, ac nu lis initiatus mathematicis artibus accedat. A ſapienti dictum ſat eſt.

Horologium murale ad latitud. 51.

Finis ſecundæ partis.

TERTIA PARS de orbis diuisione.

CAPVT PRIMVM.

Rbis habitabilis portio, à veteribus oĩbus in tres diuisa fuit præcipuas partes: scilicet Europã, Asiam, & Aphricã: quibus nunc quartam adiungimus cæteris non imparem Americam. Europam licet omnium minimam primũ describere solent geographi, cùm ob frequentiores in ea cultores, tum ob præclara eorum gesta qui hanc incoluêre. Aliæ enim partes licet maiores ac vastiores pateant, minus tamẽ sunt habitatæ, adeò quidẽ vt quæ de Asiæ maiori parte tradantur, fabulæ loco habeantur: Similiter de Aphricæ parte quæ in Austrũ vergit. Americæ verò quasi Megarensiũ nulla apud eos fuit mentio facta. Terminatur autem Europa vndique ferè pelago: ab occidentis enim parte oceanum habet occidentalem aut Vergiuum, deinde mare Cantabricum: à boreali, Aquitanicũ & Britannicum: à septentrione Germanico alluitur oceano & hyperboreo: pars orientalis ab Asia Tanai fluuio dirimitur, qui ex montibus Hyperboreis prorumpens in paludem Mæotidis

Europæ descriptio

Tanais fluuius.

dis decurrit. Idem hic fluuius à Barbaris Silis dicitur & Don. Deinde palude ipsa Mœotidis clauditur, postea Cimmerio Bosphoro, pōto Euxino: hinc propontide & Hellesponto: sequitur deinde mare Ægeum. Partem quæ Austrum aspicit mare mediterraneum ab Aphrica seiungit: quod varia tamen interim pro locorum, nationum, insularum, euentorumq́; diuersa ratione nomina sortitur. Post Ægeū sequitur Mirtoum, deinde Lybicum vel Punicū, deinde magis in occidentem & boream mare Hadriaticum vel mare Superū vel Venetum: Sub Italia mare Tyrrhenum aut inferū, Ligusticum, Sardoum, Siculum à Sicilia, Balearicū, ab insulis illius nominis: postea Ibericum ab Hispania, quæ græcis Iberia ab Ibero fluuio dicta fuit. Demū quod angusta via Iberiam à Mauritania separat mare, Herculeum fretū à geographis dicitur, nunc verò strictum Sibiliæ vel strictum de Gibaltar. Hæc de Europæ descriptione aut circumscriptione animo hærere oportet, vt sciamus, & in prōptu habeamus quæ regio, aut quis mons, cuius sit partis mundi, si fortè aut scribere aut dicere aliquādo animus fuerit, quod quidem Momi auribus dignū erit. Figura autem continentis ipsius Europæ, draconis ferè effigiem reddit, cuius caput in occidentem

Strictum Sibiliæ.

spectat,

spectat, & vtrinq; in Austrum aduersamq; par tem alas expandit, quæ sunt Italia, & Cymbrica Chersonesus. Partes autem Europæ præcipuæ sunt Hispania, Gallia, Germania, Italia, Rhætia, Vindelitia, Pānonia, Dacia, Græcia, Sarmacia, &c. Partes Europæ

CAP. II. De Hispania.

HIspania quæ & Iberia, prima pars continentis vndiq; oceano clauditur, nisi vbi Pyrenæi mōtes ipsam à Gallia separāt ac disterminant, ab ortu videlicet: ab occasu enim habet oceanum occiduum: à septentrione Cantabricum: ab opposita parte mare mediterraneum, quod ibi fretum Herculeum & mare Balearicum appellatur. Ptolomæus hāc in tres diuisit partes, sicut etiam Strabo, & pleriq; veterum: scilicet in Bethycam, Lusitaniam, et Tarraconensem. Nonnullis in sex, aliis in quinque diuiditur partes: vt in Carpentaniā, Bethycā, Lusitaniā, Caleciā, Tarraconēsem, & Cartaginensem. Nūc in octo ferè regna distincta est. Bethyca, aliis Betica, à Bethy fluuio vulgo Guadalqueuir, qui mediam abluit nomē sortita est, nūc regnum Granatæ vocatur. Disterminatur autē à Lusitania, fluuio Ana, qui nūc Guadiana dicitur: deinde recta linea ad Balearem vsque ciuitatē quam Bariā putāt: reliqua latera mari occiduo & Herculeo freto includuntur. Granata.

Hanc regionem Plin.li.3. Italiæ cõfert, quod pulchritudine regionis, ingeniorum fœcunditate, fructuum magnitudine facile cæteras regiones antecellat: tum quia in vicino fortunatæ insulæ adsunt, tum etiam quia quarto climati subest, quod optimam ad omnia temperiem præstat. Hæc itẽ regio Plinio in vlteriore Hispania continetur cum parte aliqua Lusitaniæ. Huic vicina est in mari occiduo non longe à continenti insula fertilis oleastri Gades, græcis γαδεῖρα: *Dyonisio Cotynusa, Volunt alij dicta fuisse Erythream. Dicitur hodie Calix siue Calys. Lusitania à lusu Liberi patris dicta, habet à Septentrione Tarraconensem Hispaniam diuisam ab ea Durio fluuio: hinc linea ad Anam fluuium latus orientale finit: Anas verò fluuius meridionale: demum occidentalis pars oceano alluitur occiduo. Hanc nostra ætas Portugaliam vocat, quanquam limites eius nonnihil à veterum distinctione varient: vnde & hodie ad insulas Moluccas sub India sitas nauigatur. Vnicus in ea est mons lunæ, in latere occiduo situs, vnde promontorium Lunarium, Ponte de luna. Tarracõesis Hispaniæ tertia pars, habet à meridie mare Balearicum, ex aduerso Cantabricum: ab occasu occiduum, & partem Lusitaniæ: ab ortu Pyrænæos montes qui Gal-*

Gades Insula.

Portugalia

liæ

iæ obiiciuntur. Tota hæc pars quinq; iam re-
na complectitur, Gallitiam primam ab occi- Gallicia.
'entali parte, regnum Nauarræ statim à Py- Nauarra.
ænæis montibus supra Durium fluuium, qui
r Dorias dicitur: Regnum Castellæ, aliis Ca- Castellæ.
iliæ, inter Gallitiam & Nauarræ regnum in
radibus longitu. 12. la. 42. Regnum Catello- Catelloniæ
iæ supra Baleares insulas ad mare nostrum, si-
e Ibericum. Regnum Tarraconẽse, quod alij Terraconis
nissa vnica litera Aragoniæ dicũt, proximum
iam à montibus Pyrænæis, verum ad partem
eridionalem, ita vt mare nostrum ipsum al-
at. Quibus etiam Legionis & Toleti regna
lnumerantur. Fluuij Hispaniæ partim dicti
nt. Est præterea Tagus fluuius notus ab au Tagus flu.
arenulis. Item Iberus fluuius vulgo Ebro Iberus flu.
: Vindio monte in mare Balearicum progre-
tur. Idem mons nunc Ronciuallis dicitur &
auanella. Demum sub Tarraconensi Hispa
a, duæ iacent insulæ non longe dissitæ Balea- Baleares.
s, quarum quæ magis spectat in occidentẽ ma Maior.
aut maiorica dicitur, reliqua minor aut mi Minor.
rica. Adiacet etiam Lusitaniæ Londobris
ula quæ nunc cum aliis paruis insulis Ber-
gæ dicuntur, longitudine. 3. grad. latitudine
. ferè.

CAPVT

CAP. III. De Galliæ terminis.

DEscriptis Hispaniæ limitibus nõ solum secundum Ptolomæi, Plinij, Strabonis aliorumq; scriptorum claßicorum opiniones, verum etiam secundum neotericorum aßignationem, occurrit proxima Hispanis Gallia: cuius latus occidentale Pyrænæis montibus ab Hispania, oppositum Rheno fluuio à Germania disterminatur. Reliqua duo latera oceano & nostro mari includuntur. Atque hic fuit antiquioribus limes Galliæ, nunc non eousque protẽditur, verùm magna pars Germaniæ inferiori acceßit: vt Hannonia, Flandria, Brabantia, &c. Cæsar omnem Galliam in tres diuisit partes, Aquitaniã, Celticam, & Belgicam. Aquitaniam distinxit à Celtis Garumno fluuio, Has à Belgis Sequana fluuio, Belgas demum à Germanis fluuio Rheno. Ptolomæus verò, ac posteriores Geographi quatuor adsignant partes Galliæ: scilicet, Aquitaniã, Lugdunensem, Belgicam, ac Narbonensem. Aquitaniæ fines describunt, ab occasu oceanus Aquitanicus: à septentrione & ortu Liger fluuius: à meridie tum Pyrænæi montes, tum etiam Narbonensis Gallia. Distinguitur hodie in has prouincias, Auerniam, Guasconiam, Andegauiam, Borboniam, Armiacum, Barim. Populi vero eius

Diuisio Galliæ.

Aquitania.

Auernia.

cuius sunt Bituriges, Vascones, Auerni, Lemo
uices, Pictones, Xanctones, & nonnulli alij.
Lugdunensis Gallia finitur oceano Britanni-
co à septentrione: ab occasu partim oceano, par
tim Aquitaniæ dictis terminis: ab ortu Sequa-
na fluuio: ab austro Narbonēsem Galliam ha-
bet diuisam ab ea Iura monte. Huius populi
olim fuere Bellocaßi, Cenomanni, Redones,
Nannetes, Eburaici, Sennones, Carnutes, Pa
risij, Segusiani, Heáui, ac alij nonnulli. Nunc
verò Normandiam ad partem orientalem & Normādia.
septentrionalem, iuxta Sequanam fluuium con
tinet. Item Britanniam (cuius etiam Plinius Britannia.
mentionem facit) ad occidētem & boream: sub
hac verò Turoniam, & populos Samnitas, Cō Turonia.
opitenses & Arubios. Belgica veterum descri
ptione à septentrione Britannicum oceanū: ab
occasu Lugdunēsem Galliā discretā ab ea flu-
mine Sequana: ab aduersa parte Rhenū fluuiū:
deinde à meridie Narbonēsem Galliā habet.
Diuiditur nūc in plures prouincias: scilicet in
Picardiā proximā à Sequana fluuio ad oceanū Picardia.
ferè Britānicū: In Campaniā deinde magis au Campania.
ralē apud eundē fluuiū: In Borgōdiā, quæ ferè
Narbonēsem attingit Galliā apud fluuiū Ara
rim qui Rodano coit: in quo situ Pto. Medioma
trices, Lingones, Sequanos, & Eluetios (quos
nūc Suiceros vocāt) posuit. Picardiæ loco Pto.

Ambianos posuit, Atrebates, et Cameracenses. Pro Campania. Bellouacos, Vessones siue Suessiones, & proximos Renos & Romanduos, hoc est Veromanduos collocauit. Continet autem Belgica plures alias prouincias, quas nostra ætas Germaniæ attribuit inferiori, vt Flandriam & Hannoniam ad oceanum Germanicum, vbi Pto. Morinos descripsit, atque vt ait Volatera. Bellocaßios. Postea in ortum ac Boream Hollandiam: Cuius populum Batauos appellat Ptolomæus. Hinc redeundo versus Austrum Brabãtiam habet loco quo Ptolomæus Tongros, ac alij Grudios collocant sub gra. long. 26. mi. quasi. 30. lat. 51. mi. 30. Deinde Geldriam ducatũ, cuius incolæ & Sicambri & Ptolomæo Menapij dicti vidētur. Hinc Austrum versus Luxemburgēsis ducatus cõtinetur apud Mosellam fluuium, quem Obrincum nominat Ptol. Atque hinc etiam magis in Austrum Lotharingiæ ducatus est loco quo Ptolomæus Leucos & Tullenses descripsit, proximosq́; Nemetos. Quibus etiam vicina est Alsatia vini optimi ferax neque frumenti indiga, in gra. lon. 28. lat. 48. ferè. Hinc etiam atque etiã versus meridiem apud fontes Rheni atq; Alpes, Suitia, siue Suiceri, veteribus Heluetij, Marte clari. Hæ verò posteriores prouinciæ Germaniæ su-

periori

Veromanduos. Hollandia. Brabantia. Geldria. Vastum renum. Lotharingia. Suitia.

erioris sunt partes: Illæ verò, inferioris: cuius opuli moribus ac linguis proxime accedunt ad ;ermanos: Imò vult Plin. hanc Galliæ partē er M. Agrippam populis transrhenanis occu atam fuisse. In hac Galliæ parte ingens est lua (Arduennam vocant) 30. miliaribus ab ustro in septentrionem protēsa, cuius medium ibet gra. longitu. 29. mi. 40. lati. verò. 49. mi. Arduenna sylua.

4. Sequitur nunc quarta Galliæ pars Narbo nsis, quæ & Transalpina Cæsari dicitur, ab casu montibus pyrænæis contenta, E regione Alpibus: à septentrione Lugdunensis & Belcæ Galliæ parte: A meridie mari Gallico. ontinet nunc regiunculas, Prouinciā & Del- Prouincia. Delphinatus. iinatum, apud Alpes & mare Ligusticum. rouinciam maritimā prorsus, Delphinatum l Rhodanū, magisq; ad Boream. Deinde ma- s in occasum vltra Rhodanum fluuium, Lon Longodocha. docham, in quo loco Pto. Tectosaces & Vol- s describit: Demum apud Galliæ Belgicæ li- ites, Sabaudiam: cuius olim gentes Allobro- Sabaudia. : Ptolomæo dictæ fuisse videtur & Memini. Iontes præcipui Galliæ sunt Cemeni vel Ca- eni, nunc Cauerna, in gra. lon. 22. la. 46. Vo- Cauerna mons. sus mōs alpibus iunctus. Fluuij Garumpna, : Cemenis montibus in mare Aquitanicū flu s: Liger ex eodē monte versus mare Britan-

Fluuii. *nicum: Sequana ferè ex Vogeso in Britānicu oceanum: Rhodanus ex Alpibus in mare Lig sticum, cōstituens interim lacum Lemanum i*

Alemania. *gentē, cuius accolæ Alemani sunt & regio A mania dicitur. Scalda flu. quē Pto. Tabudā v cat, ex Veromāduorū regione ortus, variisq; a ctus et fluuiis & riuulis Antuerpiā præterflu in mare Germanicū se exonerat. Cuius ostio c iectæ partim sunt, partim vicinæ, insulæ Zela diæ hodie vocatæ. In quibus ex salis apparat quæstū haud cōtemnēdum faciūt incolæ. Credu tur olim cōtinētis fuisse partes, at nūc ita diui sæ sunt, vt vix aggeribus maximo sumptu co gestis se ab oceani impetu tueri queāt. Sitæ sun in lon. 26. gra. la. 52. gra. 20. mi. ferè.*

CAP IIII. De insulis Britannicis.

GAlliæ iamiam à nobis descriptæ, supim minēt à septentrione insulæ duæ Brita nicæ, quarum quæ magis in occasum ve

Iirlandt. *git Hybernia dicitur hodie Iirlandt. Gens e immanis, ferox & inculta. Equos mittit oneri bus ferēdis q̄ aptißimos. Hinc versus Borea*

Islandia. *sita est insula Islandia ad mare glaciale, cuiu incolæ Ichtiophagi sunt, habet autem latitudi nem ab Æquatore tantam vt Circulus Arc cus mediam secet, hoc est. 66. grad. cum semiss ferè. Longitudinem verò. 8. aut. 9. graduum.*

Sun

t in ea montes perpetuo ardentes, qui ta-
niuem in verticibus nunquam amittunt.
et regi Noruegiæ. Albion insula Britan-
Hyberniæ ad ortum sita, naturaq́ (vt ait
ar) triquetra; cuius latus imum contra Gal
est, habet à septentrione oceanum Deuca
nium: ab ortu Germanicum, ab austro Bri
icum, ab occasu Vergiuum. Hæc insula
mine mutato in duo diuisa est regna, An- Anglia.
n & Scotiam, limite (vbi arctior est) duo
plus minus passuum. Angliam autem ab
ilis Teutonorum populis qui eam occupa-
, nomen sortitam esse scribit Volateranus.
liæ solũ fertile est, maximè pecoribus alen-
ptum. Vnde & lanificiis ditatur: Nam vt
non habet, ita oues plurimas alit. Mittit
nnum, & plumbum: Habetq́ non solum
llorũ fodinas, sed et salis. Nec caret gẽmis.
ßimũ verò Gagatem lapidẽ abunde pro-
Mores, lingua, cultusq́ Anglis Scotisq́ nõ
um dißimiles: Animorum tamen consen
rus est. Huius item insulæ extremita-
quilonari obiectæ sunt insulæ triginta nu-
, vocatæ Orchades, Regi Scotiæ subditæ: Orchades.
rad. longitud. 30. vt Pto. ponit, Verùm vt
tiores. 22. gra. cũ semisse ferè. Latitudo cir
ediũ earum est. 61. gra. ac paulò amplius.

G 2 Sunt

Ebudæ. *Sunt etiam inter Hyberniam & Scotiam p res insulæ Ebudæ vocatæ, Quarum longit est.15.aut.16.ferè grad. latitudo.59.circa m*

Hetlandia. *um ipsarum. Porrò & magis in Arctum H landiæ insulæ ponantur non paruæ magnit nis, circa latitudinem.63.ferè gra.longitu.q si.15. An verò vna ex istis sit ea quæ Ptolom*

Thyle. *veteribusq; scriptoribus dicta fuit Thyle, an tius ingens illa insula dicta Islandia ego constanter affirmare, neque etiam prorsum gare ausim: eo quòd nũc nulla eo loco depreh datur insula quo Ptolomæus statuit Thyle. Nec mirum adeo quia nunc recentiores lo aliam faciunt longitudinem regionum, præ pue circa Scotiam vicinasq; insulas, quam P lomæus crediderit. Sed de his satis.*

CAP. V. De Germania.

GErmania cognomine magna, versus *casum Rhenum attingit, à Septentri oceano alluitur Germanico. Ab o Vistulam fluuium habet & Carpatum mon Reliqua pars Danubio fluuio & Alpibus c ditur.*

Germania vnde dicta. *Dicta autem est Germania eo quòd e gentes germani siue fratres viderentur Gal rum. Regiones eius nominibus parũ cũ vet descriptione nũc cõueniũt. Pli. vniuersam G maniam in quinque diuidit genera, Isthæuo*

ximos rheno, deinde in Hermiones, Ingeuo
, Vindelos, & Peucinos. Pto. in tres præci-
s diuisit partes, scilicet in Germaniã supe-
rẽ, Inferiorẽ, ac magnã. illæ iam dictæ sunt.
stat tertia Germaniæ pars, cuius à septentri
circa Rheni ostia, prima regio occurrit
rysia vel Frisia, nomẽ adhuc vetus retinẽs. Phrysia.
unc in tres diuisa partes, occidẽtalem, orien-
m, & mediã Grueningensem, Proxima est
xonia sub Cymbrica Chersoneso aut sub Da Saxonia.
cuius populi proximi à Danis Saxones apud
. li. 2. dicũtur: reliqui verò Teutonarij, Cau
Angriuarij, &c. Habet deinde Saxonia
ccasu, prope Rhenũ flu. Busactores paruos,
s Pli. Isthæuones appellat, & proximos Sy
ros. Quorũ loco nunc Geldriæ ducatus pars
cũ Zutphaniæ comitatu, & proximis ciuita
s. Sequũtur paulũ ad Austrũ magis Lõgo-
di, Casuari, Tenceri, & Incriones, eã inco-
es regionẽ quæ nũc partim Haßia est, par-
Vuestphalia. Alioqui Busactori maiores et
emæ Vuestphaliæ partẽ incolebãt: & Chat- Vuestphalia.
Haßiæ partẽ magis oriẽtalẽ vsq; ad Turin Hassia.
, quæ & à Casuaris colebatur. Hinc rursum Turingia.
Reni latus magisq; in austrũ, Intuergi, Var
es, & Carithni habitabãt, quæ nũc Frãco- Franconia.
creditur, nobilis Germaniæ regio in lon. 30

 ferè

Misnia. ferè grad.la.50.Misnia verò regio circa A
fluuij ductũ est vbi Ptol. Camanos & Tubã
designauit sub grad.lon.36.la.51. Rursus a
Sueuia. Rhenũ & Danubij ortũ Sueuia est nomẽ ad
vetus retinens,& Valesia circa Rodani fon
inter alpiũ iuga illã nõnulli apud Albim
describũt:verũ Straboni nostra descriptio &
dierna respõdet, Pto.tamẽ Sueuorũ sitũ stat
vbi nos Saxoniã descripsimus apud Angilos
Lõgobardos.Huc vsq; in Germaniæ descrip
one à septentrione in meridiẽ inter duos fluu
Rhenũ atq; Albim processimus,nũc eodẽ ord
regiones quæ sunt inter Albim & Vistulã f
uios pcurremus. In quibus tñ enarrãdis no
nõ prorsus adstringimus fidẽ:sed tantũ dictu
quantũ cõiectura adsequi licet, facta collatio
nouæ descriptiõis orbis cũ Ptolomæi tabulis
mographicis.Extremum igitur cõtinẽtis in A
ctos extẽsum Cymbrica Chersonesus est: Cu
populi Cymbri, Charudes,Phundusij, Cobã
& Chali dicti sunt,à Ptolo. nos verò vno no
Dania. Danos dicimus,& Chersonesum,Daniam,a
Iutiã & Holsatiã.Qui magis austrũ et ortu
Mechelburgẽses spectãt populi,Veruni sunt & Pharodini,M
chelburgẽses à neotericis dicti, sub gra.lõ.37.l
Pomerania 56.ferè.Deinde ad Vistulã vsq; flu.Pomerani
regio extẽditur, quã incolebant olim Sidini &
Marca. Ruticlij. Marca antiqua regio sic dicta vlt

lbim ponitur, Cuius populos Pto. Sennones, occobardos, & Batinos appellat. Hiis orient. ores Lutyburi sub Marchia noua cōtinētur in a. lō. 40. ferè. la. 53. Sequitur ad austrū Schle & Vratislauia regiones sic satis agrorū vber te præditæ quarū populi Danduti et Cogni di sunt, sub gra. lon. 40. lat. 50. & mi. 40. Inde Albis fontes occurrit Boëmiæ regnū mōtib. syluæ Herciniæ parte interclusum, frumētiq; rax, sub grad. lon. 36. mi. 20. la. 49. mi. 40. In dē ferè situ Pto. Boëmos describit, verū paulò gis versus Danubium flu. Postea paulò plus ortum & Danubium Morauia regio est, in ntes vsq; Sarmaticos extensa, vini frumen q; fertilitate gaudens. Huius populi Marco nni Pto. dicuntur, sub gra. lon. 40. la. 48. & nisse. Hæc de Germaniæ regionibus & popu maxime celebratis huc vsq;. Montes Germa æ præcipui sunt Alpes qui eam ab Italia se ngūt, sub gra. lon. 30. la. 45. 46. & 47. Carpa us mons sub. gra. lon. 44. 45. 46. & 47. la. 48 Hic tamen nō tam Germaniā occupat, q̄ finit. bnobius mōs sub gra. lō. 32. la. 51. ferè, qui nūc assiæ sunt et vicinarū regionū mōtes. Est in p Germania multis ac dēsissimis syluis cōsita, ræcipua tn̄ vnde oēs aliæ ortū habere vidētur ercinia sylua est, aut secūdū Pto. Orciniū ne

Marchia
Schlesia.
Boëmia.
Morauia.
Montes.
Hercinia sylua.

mus, apud Abnobium montẽ orta, & circa Bo-miam, deinde per totã Germaniam ac per Sar-matiam Europæ serpens ad hyperboreos vsque montes extenditur: verum interim diuersa pro diuersis regionibus nomina accipit. In princi-pio enim Nigra sylua dicitur: deinde alia at-alia in successu admittẽs nomina. Est item alia ingens sylua Semana à Ptol. dicta circa Thu-ringiam orta & in diuersas etiam partes Ger-maniæ diffusa. Quæ nunc Picearia dici vide-tur. Fluuij hij sunt: Danubius haud admodum longe ab Alpibus in nigra sylua, in longitu. 30 grad. lat. 48. gra. 10. mi. quasi ortus, multisq́; as-sumptis fluuiis sex ostiis in pontum Euxinum erũpit. Rhenus ex alpibus in ea parte vbi Adu-la est mons eminentißimus in oceanum Ger-manicum inter Phrysiam & Hollandiam tri-bus potißimum ostiis egreditur. Obrincus flu. qui nũc Mosella putatur, circa Vogesum mon-tem fontes habens, Rheno coniungitur. Mosa etiam nõ longe à Vogeso ortus, itidem cũ Rhe-no se admiscet circa Brabantiam. Amasus per Phrysiã in Vuestphalia ortus in mare Germa-nicum profluit. Visurgus in Thuringia inci-piens, in mare Germanicum desinit. Hic nunc Besera dicitur. Albis fluuius prope Boëmiam exortus, in mare Germanicum Daniam à de-

Fluuij.

Mosella.

Besera.

xtris

tris linquens sese exonerat. Sueuus fluuius, uem nunc Spre vocant, in montanis Boëmiæ r Schlesiæ ortus, in mare Sarmaticum egredi- ır. Sequitur hunc ad ortum Viadus fluuius ut Odera. Demum Vistula fluuius in mõtibus armaticis ortus, Germaniam à Sarmatia di- rminans in mare Sarmaticum defluit. Hic iam Isula dicitur Melæ. Spre.flu.

CAP. VI. De Sarmatia Europæ.

S*Armatia Europæa, cuius gentes omnes cũ Sarmatiæ Asiaticæ populis Scythas vete res vocauêre, deinde Sauromatas tantum, ıas nunc Sarmatas dicimus: ab Arctis habet ıre Sarmaticum cum sinu Venedico ab occa- Vistulam fluuium, secernentem eam à Ger- ınia, ab opposita parte Thanaim fluuiũ cum lude Meotidis, deinde meridionale latus ter inat Carpatus mons cum Sarmaticis monti- s. Plurimas nunc continet regiones Poloniã* Polonia. *ıiorem & minorem, illa à Pomeriana Duca incipiens vtrunq; latus Vistulæ occupat & rsus occidentem ad Oderam fluuium vsque otenditur, huius gentes Vandali & nonnul- Vindali dictæ fuerũt sub gra. lon. 45. la. 52. ltera versus Austrum in mõtes Sarmaticos Carpatum montẽ incidit, proprium habens gem sub gra. lon. 46. la. 51. huius olim gentes*

fuêre Burgiones, Cistoboci, & Visburgi. Regiones autẽ sunt non multum frequẽtes habitatoribus. Magis ad mare Sarmaticũ in ora cõtinentis post Pomeraniã ad ortum sita est Prussia regio frequẽs habitatoribus, et pascuis pecoribusq; diues. Hic etiã Succinũ quod græci Electrũ vocãt abundè colligitur. Incolæ olim Gothones siue Gythones Venedæ & Sudini dicti. quorum mediũ ferè habet lon. 47.30. lat. 54. Sequitur versus orientẽ & meridiem Russia rubea vel Rhutenia, cuius gentes Roxolani Pli. dicũtur. Post ad Tanaim flu. Podolia. Hæ regiones mel & ceram affatim gignunt, populi verò earũ à Pto. Cariones, Gillones, Amazobij & Exobigitæ dicuntur sub grad. lon. 55. la. 52. Huic Podoliæ cõnectitur Isthmo penitus arcto Taurica Chersonesus contra Achillæũ promontorium Asiæ: inde nomẽ sortita, q̃ quidã ibi boues primus aratro iungere tentauerit, Peninsula est vt ex descriptione nostra videre licet, nunc minor Tartaria dicta, barbaris Gazaria sub gra. lon. 62. la. 48. Deinde rursus ad Oceanum pauloq; plus ad ortũ sita est Littouia quæ eadẽ Samogitia neotericis dicitur vel Lituania, vbi Pto. Alauni Scythas describit & Sturnos. Idem Vbiones, Aribos, Scauros, Boruscos, qui hodie Prussiæ creduntur incolæ, & Voltas

Prussia. Russia. Podolia. Tartaria minor. Gazaria. Lituania Samogitia

ad montes Ripheos locauit. Quanq̄ verò ii qui hodie regiones frequētius lustrarūt, negēt vllos hic esse mōtes, sed vastas syluas. nos tamē locum notauimus in nostra descriptione propter veterū autoritatē, scilicet inter Thuruntū et Chersinū flu. quorū ille ab aris Alexandri, aut à Tanai flu. hostiis, in mare Sarmaticū delabitur. Hæc reginncula Curlandia quibusdā est, non vsque adeò ciuitatibus atq; syluis cōsita. Hinc sequitur Liuonia vltima inter veteribus cognitas regiones Sarmatiæ, longe in septentrionē dißita Hyperboreis proxima, Cuius populi Pagirithæ & Careotæ & Carbones. huius situs est in longitudine 63. gra. la. 60. partiū & 40. mi. Sequūtur hinc in Arctos adeò extensæ regiones vt etiam circulum Arcticum transcendant, quarum descriptio versus Germaniam & Sarmatiam reducta in Austrum peninsulæ figurā efficit. Et quanq̄ hodie regna habeat terna ac insuper incolas admodū varios, lateq; in septentrionē effusos, ex quibus olim Gothi, Vuandali, ac etiam Huni creduntur prodiisse, qui Europam penè totam occuparunt: incognita tamē veteribus mansit. Cōtinet autē regnū Daniæ et Schandiæ sub lon. 38. lat. 60. Regnū Sueciæ in quo Gothia orīetalis sub longitudine 45. grad. lat. 64. & 65. gra. Hic & auri fodinæ extant. Curlandia.

Regnum

Regnum demũ Noruuegiæ magis in occasum & Septentrionem, circa longitudinem 42. gra. lat. 66. Hæ verò regiones magnis sinibus & fluuiis intercisæ longe excurrunt versus Septentrionem, vbi & Pilappi & Vuillappi habitãt homines admodum agrestes. In orientali verò peninsulæ dictæ Finlandia est regio, hoc est, pulchræ nunc sub Sueciæ regno contenta. Terra plana fertilis et amœna, sed frigida admodũ, nempe quæ proximè circulum Arcticũ attingit in longit. 53. ferè grad. lat. 65. Deinceps verò incultæ regiones sequuntur & frigidæ adeò, vt perpetua ferè glacie concretæ sint. Quo fit vt bella commodiùs hyeme quàm æstate gerantur. Atq; in æstate mensem totum solem conspicuũ habent, quidam etiam diutius, pro sphæræ inclinatione. Varia circũquaq; monstra visuntur. Quin & cacodæmones varia sub spectri specie sese visui obiiciunt, ac nonnunquã operam suã certo tempore locant. Adiacent his regnis insulæ non exiguæ, quarum præcipua Zelandia est, in qua & regia ciuitas est Coppenhaga siue Hafnia: sub grad. lõg. 37. fere latitud. 57. grad. Ab hac versus occasum propè littora Cymbricæ Chersonesi Fionia est, sub long. 35. propè graduum: Latitudine 56. gra. 30. mi. Femara sub long. 35. grad. 20. mi. latitud. 56. graduum. La-

landia

landia in longitud.36.grad.30.mi. lat.56.gra. 25.mi. Falster insula sub long.36.gra.45.mi.latitudine verò 56. grad. 15. mi. Atque hæ postremæ propè iunguntur sibi inuicē. Hinc longius in Ortum Olandia est vicina continenti Scandiæ sub longitudine grad.43.mi. 30.latit. 56.grad.30.mi. Deinceps in ortum est Gottua insula sub longitud.46.grad. 40.mi. latitud. verò 57.fere graduum. Sunt & aliæ minores quas breuitatis gratia omisimus. Mare ipsum in quo sitæ sunt prædictæ insulæ, veteribus Sarmaticum, Neotericis Pontus sabulosus dicitur.

CAPVT SEPTIMVM.

De Rhætia & Vindelicia.

R*Hætia (vt ait Volaterranus autoritate Trogi) à Rhæto duce Hetruscorum dicta, qui expulsi à Gallis in proximis Alpibus consedere, ob occasū Heluetiis seiunctis ab ea monte Adula, qui ab Alpibus in Boream extenditur, deinde linea quæ coniungit capita duorum amnium Rheni & Danubij: A septentrione Danubio vsque in gra. lon.32.la. 47.& 10.minutorum: Ab ortu Lico fluuio, cuius finis australior gradus habet.34.la.45.15. Ab austro alpibus finitur. Hæc olim tempore Augusti iura cum Vindelicia & Norico à Romanis*

manis poßidebatur per quingentos penè annos. Nunc verò Sueui maximā partē occupant, & Alpiū incolæ, Cuius etiam pars est Algoia siue

Algauia. *Algauia, & Brisgoia proxima Alpibus. Vindelicia ab occasu Rhætiā habet, à septentrione Danubiū vsq; in gra. lon. 34. vbi Ænus flu. ex Danubio in meridiē vergit Noricū à Vindelicia disterminās iuxta oriētale latus, meridionale latus alpibus terminatur, Huius nūc partē maiorē incolunt Bauari, vnde & regio Bauaria dicitur. Ptolomæus Boios appellat. partem quoq; aliquā Sueui obtinent. Sequitur Noricū inter Ænū fluuiū & Cetiū montē qui ab Alpibus in Septentrionē longè protenditur, ab Arctis Danubio terminatur. ab Austro verò Alpibus & Carauāca monte. Huius quoq; incolæ occidentaliores Bauari sunt, Regio non æque vini ac frumēti ferax. sub lon. 36. gra. 30. mi. lat. 47. ferè graduū. Ab hac inter alpes Tyrolensiū regio cōtra magis vini q̄ frumēti ferax.*

Pannonia. *Pānonias duas descripsit Pto. Superiorē ac inferiorem, Illa ab occasu Norico: à septentrione Danubio: ab ortu Pānonia inferiori clauditur: quæ ab eadem distinguitur, linea quæ per 41. gradus longitudinis à Danubio ad montem Bebium ducitur: Mons autem hic Bebius ab alpibus versus Græciam procedit. Hæc eadem*

est

st quam nunc Austriam dicimus, regio non Austria.
namœna: fontium, piscium, ac lignorum copia
:obilitata, sub grad. long. 30. lat. 47. Pars de-
nde quæ alpibus coniuncta est Stiria dicitur, Stiria.
egio ferri diues atq; etiam argenti fodinis non
enitus orbata. Ab hac verò plus in occasum
ltra Cetium montem Carinthia est & Fo- Carinthia.
um Iulij ducatus, regiunculæ eò quòd alpibus Forũ Iulii.
roximæ sint aquosæ: niues enim quæ inter al-
:s copiosissimæ sunt, cum calore solis resoluun
ır, aquæ magnam vim in has regiones mit-
ınt. Pannonia inferior ab occasu præscri-
:a linea disterminatur, à septentrione &
:tu Danubij parte, deinde Bebij montanis. di
tur nunc ferè tota Hungaria, ab Hunnis Hungaria.
ıi æstum maris fugientes ex Sarmatia Euro-
:, huc aduentasse feruntur: eius regionis rex
clitus Ferdinandus quinti Caroli Impera-
rıs frater & Christianæ fidei propugnator
Athleta strennuissimus, continuè sumpti-
ıs ac laboribus inenarrabilibus bellum ge-
: aduersus Turcos, qui tantis viribus in has
giones irruunt, vt ægrè resisti possit, imò to-
m hanc regionem ferè vastam nostro æuo red
derunt cum magna copia vsque ad Viennā
:bem nobilem Austriæ, nostro magno timore
accolarum destructione miseranda peruene-
rant,

rant, vnde tamen Dei auxilio & Christiano[r]
præclara & memoratu digna victoria proflig[a]
ti sunt. Huius demũ Pannoniæ pars quæ D[al]
Croatia. *matiæ coniungitur & montibus, Croatia reg[io]*
dicitur. Dictæ autem iamiam regiones à Pto[l.]
seorsum descriptæ nunc à nonnullis Germani[æ]
annumerantur, nam & germanica lingua v[ti]
tur, & moribus non sunt dißimiles. Montes v[e]
rò & Fluuij earum inter describendum ena[r]
rati sunt. Illyris vel Liburnia duobus iis e[x]
Sclauonia. *æquo nominibus vocata, nunc vocatur Scla*
Dalmatia. *uonia, Ptolomæo etiam Dalmatia, quam Gl[a]*
reanus seorsum versus meridiem & ortũ desc[ri]
bendã censet. Cingitur hæc ab occasu Histri[a]
à septentrione vtraque Pannonia siue Austri[a]
& Hungaria, intercedente monte Bebio, q[ui]
deinde mutato nomine Sardonius à Ptolom[æo]
dicitur, partemq; ortum aspicientem à Mys[ia]
superiori diducit, reliquum latus mari Hadri
atico aut supero alluitur. Populi sunt inculti
& inertes, nisi quòd bello apti sint, qua in re n[o]
bis aduersus Turcorum impetum non paru[m]
Nominis *sunt adiumento. Dicti sunt olim Delmatæ*
ratio. *Delminio, quem Scipio Nasica Cons. deuicit*
hinc Dalmatia: deinde Sclaui vel Sclaueni è
gente Scythica quæ Illyricũ occupauit, & hinc
Sclauonia, sub est gra. long. 42. lat. 44.

CAPVT

CAPVT OCTAVVM.

De Italia, & Insulis vicinis

Talia cũ omniũ regionum celeberrima, tum etiã fertilitate soli nulli posthabenda, cingitur ab occidẽte mari thyrreno, quod etiã infe dicitur, à septẽtrione alpiũ iugis, ab ortu ma Hadriatico Veneto vel Supero, reliquã ve partẽ Ioniũ mare & Lybicũ alluũt. Strabo tybiæ demortui hoĩs, Pli. querno folio adsimi . Dicta autẽ est ab Italo rege. Gel. lib. 11. ex ymæo. et M. Varrone dicit à græco vocabulo χλοὶ quod boues significat dictã esse, quorum copia fuit. Trogus Saturniã appellat, Liui Ausoniã. Dyonisius œnotriam, demũ Ver. esperiã magnam in differentiã Hesperiæ. i. ispaniæ. Pars eius alpibus proxima Gallia ilpina & togata dicta fuit, cũ altera Gallia ransalpina & Brachata diceretur, nũc Lon ardia dicitur, regio fluminibus & lacubus iumeris exornata, huic attinet etiam regiun à Venetia & Teruisa apud sinũ Hadriati n. Populi Taurini Cenomanni & Insubri undũ Ptol. Regionis mediũ est sub gra. long. mi. 30. la. 44. & . 30. minutorum. Sequitur Isthmo Italiæ Flaminea regio quæ & Ro ndiola & Emilia & Liguria dicta fuit, alij rtem Longobardiæ faciunt sub gra. long. 32.

Longobardia.

& semis, la. 43. & semis. In medio verò Itali
Tuscia regio & Latiũ cuius est Roma, popu
Aborigenes, Rutili, Volsci, Hernici, Equ

Tuscia. Tuscia eadẽ & Hetruria dicta fuit, regio om
niũ rerũ fertilis ferè quæ ad vitam necessari
sunt, habet gradus lon. 35. la. 42. & semis. Ite

Vmbria. Vmbria cuius gentes Vmbri & Sabini prop
us ad sinũ Hadriaticũ vltra Apenninũ mon

Spoletani. tem sitæ sunt, vocatur nunc Ducatus Spoleta
nus sub gra. lõ. 36. la. 43. Picenũ Marchia Fi

Anconitana. miana nunc Anconitana sub gra. lon. 36. & se

Campania mis. la. 43. graduum. Campania Latium seq
tur sub grad. long. 30. mi. 40. la. 41. dicitur n
Terra laboris, regio vt omnis Italia multa

Apulia. rerum fertilis. In extremo Italiæ Apulia re
gio & Aprutium vbi Ptol. Ætolos descripsi
regiones auri, argenti, frugũ, vini, oleiq; diti
mæ, sub grad. long. 41. & triente la. 40. Dein

Calabria. Calabria Fauonios & Siciliã respiciens sub l
40. gra. & semis, la. 39. et semis. Demum vt s
mel finiam tota Italia adeò est vrbibus con
ta, tam est cœli tẽperie prædita & frugifera,
facile omnem Europæ prouinciam superet. M

Montes. tes Italiæ præcipui hi sunt: Primũ Apennin
ab Alpibus exorsus totam Italiã dirimit pe
inde atq; spina tergum hominis, hinc omnes a

Garganus. oriuntur quorũ est Garganus in Apulia di

Micha

Michaëlis miraculo celebris. Vesuuius mons niuomus Campaniæ. Eiusdem est Phalernus mons vini fertilitate celebris. Fluuij & si mul- sunt non tamen adeò celebres: Præcipui sunt Tyberis flu. ex Apennino per Romam in ma Thyrrenum decurrens. Padus siue Erida- s ex alpibus tribus hostiis in sinum Hadria um egreditur, Italiæ etiam attinet Istria t tantum vna pars, reliqua Sclauoniæ tribu r: lingua vtuntur Italica, Habet hæc ab oc ente Galliæ Cisalpinæ partem, à septentrio- Rhætiam, ab ortu Illyridem siue Dalmati , deinde mare Hadriaticum, sub gra. lō. 37. 45. & triente. Phalernus. Istria.

CAPVT NONVM.

De Sicilia, Corsica, Sardinia &c.

A*Diacet Italiæ à sinistris si arctos aspici- as insula Sicilia nobilis à fertilitate soli, & monte Ætna memorabilis qui perpe- s flagrat ignibus, Habet autem ab occasu yrrenum mare & à septentrione, ab ortu Io m & Italiam, deinde mare africum. Dicta Sicilia à Sicanis Hispaniæ populis qui ferè mi eam incoluêre, & adhuc parte, quæ occi- tem respicit incolũt, Habet autem tria pro ntoria autoribus trita, & hinc Trinacria dicta, appellantur hoc modo. Pelorus* Ætna. Nominis origo.

Italiam & septentrionẽ aspicit, Lelibæũ occa-sum, Pachynus Græciam, vnde quidam naue ex Carthaginensiũ portu prodeuntes videre p-tuisse fertur. Æolus. *Hic regem egit Æolus qui vent-rũ deus habitus fuit. Cyrnos à Græcis dicta L-* Corsica. *tinis Corsica, sub gra. lon. 31. la. 40. & 40. mi insula vini fertilis, agrorumq́; fertilitate præd-* Sardinia. *ta. Sardinia sub Corsica versus Africam, agr-rũ fœcunditate ipsa Corsica beatior, habet gra lon. 31. la. 38. Hæc quia plantam humani pedi* Ichnusa. *ferè refert Ichnusa dicta fuit,* Ιχν@ *enim ve-stigiũ significat, In stricto mari quod inter hã & Corsicam interfluit insulæ sunt paruæ cuni-culariæ à Plinio dictæ. Ab hac Sardinia profe-ctum est adagium Sardonicus risus. Herb- enim quandam profert lappæ similem qua ve-scentes ridendo emoriuntur. Sunt etiam in si-nu Hadriatico plures insulæ quarum præci-puæ sic dicuntur: Tragurium, Arba, Pharus* Pharus. *vel Parus, aut Pharia Ptolomæo circa gradu lon. 36. & min. 30. la. 44. & semis, Deinde Li-* Lissa. *sa vsq; ad nostra tempora sic dicta, Item Chiss- secundum alios Gissa, quæ nunc putatur Pag- dici sub lon. 38. la. 44.* Meliten. *Meliten quæ apud Pto Meligina vnde canes Melitei, hodie Maltha sub lon. 40. grad. mi. 40. la. 43. & semis. Ap- sorrus quæ nũc Querle videtur, sub lon. 42. & la. 42.*

a.42. *Absyrtides insulæ paruæ sub lon.43.la.* Absyrtides
41. Portunaca quæ & Vigilia sub lon.44.la.
41.&.20.minutorum.

CAPVT DECIMVM.

De Dacia, Iazygibus, & Mysiis.

IAzyges metanastæ quorum regio hodie Se- ptem castra dicuntur, inter Danubium occi duum & Tibiscum orientalem & inter Sar aticos montes continetur, Carpato monte au alior, nunc Germaniæ adiicitur, in gra.lon. 5.& 30.mi.la.48. Dacia sequitur orientale tus Iazygium post Tibiscum flu. Regio in- ns & vasta cuius gentes Pto. Bastarnas & etas dicit, Pli. eas à Romanis Dacos, à Græ Getas appellari autor est: alij Dacos occi- os esse Getas orientalē plagam incolere con- ndūt, dicitur nunc Vualachia, sub lon.51.la. .& Transyluania, sub lon.50.grad. la.49. è. Cingitur autem Dacia ab occasu Iazygi- s & Tibisco fluuio. A septentrione Sarma- Europæ, Ab ortu Danubio, qui hinc Ister itur & sex hostiis in pontum Euxinū exit. meridie rursus Danubio. Mysia duplex est, ferior quæ nunc Bulgariam, Bosinam, & sciam regiunculas complectitur, septentri- alior est superiori. Ab occidente habet ualachiam, Ab ortu pontum Euxinum, A

Septem castra. Tibiscus. Vualachia. Transyluania. Bulgaria Bossina.

 septen-

septentrione Sarmatiam, deinde Thraciam
Moësiam dici contendit Volaterranus, eam v
rò quæ est in Asia Mysiam, medium huius re
gionis habet gra.lon.55.la.47. Ptolo.has ads
gnat nationes Bulensios, Epiarensios, Triba
los, Troglodytas, Peucinos inter hostia Dan
bij, qui hic Ister (vt diximus) vocatur, his an
Mysia. *te ostiis obiecta est Peucen insula. Mysia si*
perior à septentrione Danubio & Dacia, ab
casu Dalmatia, ab aduersa parte Thracia, de
inde Macedonia clauditur. Eius gentes Pto
lib.3.enumerat, qui sunt Tryconesij, Pycensi
Bossina *& Darsani, nunc partim Bossina dicitur,*
Zeruia *Zeruia: partemq; Rasciæ complectitur. sita es*
sub lon.47.graduum & semissis, la.44.ferè.

CAPVT XI.

De Thracia & reliquis Grecię partibus

THracia nunc Græciæ portio, quæ & S
thon dicta fertur, circũscribitur hoc m
do. Ab arctis Istro flu. & Mysia inferi
ri, ab occasu Mysia superiori, ab ortu solis p
to & Propontide, à meridie mari Ægeo. Ei
gentes sunt pugnaces & feritate præditæ, dict
Bessi, Odones, Odrysij, & Bryges, qui dein
transeuntes in Asiam Phryges dicti sunt. M
Cathena mundi mons. *tes habet insigniores, Ænum & Rhodopen,*
nostris dicuntur Cathena mũdi. Flumina su
Nes

Nesus & Hebrus in mare Ægæum: Bythinus & Athyra in propontidem sese exonerantes. Medium regionis habet gradus lon. 54. la. 42. & semis. Adhæret Thraciæ pars quæ proprie Chersonesus dicitur, in qua est vrbs Sestus & Calipolis. Macedonia in medio duorum marium, Ionij ab occasu, & Ægæi ab ortu continetur. Latus autem septentrionale, partes Dalmatiæ, Mysiæ superioris, & Thraciæ terminant: Reliquum Epirus & Achaia. Pars eius quæ inter montes Cameleos & mare Ionium clauditur Albania dicitur, cuius est Dirrachium emporium nobile. Sequuntur hinc versus ortum Orestæ populi. Annumerant alij plures harum regionum prouincias, vt Pelasgiam, Æmathiam siue Pharsaliam, quarum Lucanus sæpe mentionem facit, nam hic ferè conseruere manus Pompeius & C. Cæsar. Item Calcidicam, Pieriam Stimphaliam Ptolo. & alias incerta ferè designatione. Volaterranus Edones pop. adsignat ad partem orientalem statim à Thracia, vnde sinus Edonicus nomen habet. Idē Peones adsignat mediterraneos. Omnia autem hæc sub Græcia continentur nunc Turcia: Regiones sanè non infœlices, auri enim argentiq; venas habent. Suntque multum autoribus decantatæ. Medium earum est sub

Fluui. Chersonesus. Albania. Dirrachiū. Æmathia.

Thessalia. gra.lon.47.30.la.40.Thessalia apud Pto.su
Macedonia continetur, ab aliis tamen sigilla
tim describitur. Est igitur pars Macedoniæ ve
Græciæ, proxima Epiro & Achaiæ, vndique fe
rè montibus theatrali (vt ait Pli.) modo inf
xis cincta. Ab oriente Pelion & Ossam poët
celebratos habet mõtes. Ab aquilone Olympũ
ab occidente Pindũ: ex quo Peneus amnis me
diam secans regionem, præter Ossam in Ægæ
mare prolabitur. Deucalion Pyrrheam appel
lauit, vt ait Strabo: Hemon verò Hemoni
am; Eius filius Thessalus Thessaliam. Huiu
est Emonia regio & ciuitas: Itẽ Æthices gẽs
Demetrias regio ab euictore dicta, Dolope
à Mercurij filio, Lapithæ populi, Myniæ, M
Montes. lienses, Pelasgi, Æstioti &c. Montes Ma
cedoniæ præclariores, quibus ferè tota cin-
gitur, atque ob id crebris laborat terræmoti
bus, sunt Candauiæ vel Camelæi ab occasu
Bertiscus Ptolomæo, à parte Thraciæ. Citta
rius qui à montibus Achaiæ in septentrionem
assurgit. Athos mons in promontorio mari
Ægæi. Mediterranei verò, Olympus mons al-
tissimus, & Pelion. Item Pindus, iuxta Epy
rum cum Othry: qui Lapitharum sedes fuer
Pieris. vt ait Plin.lib.4. Sunt item Ossa, & Pieris
et Oëtha, vnde Sperchius flu. inter Macedoni

& Acha-

r Achaiam transiens, in mare Ægæum exit. unt præterea fluuij Strimon, Axius Erigo- Fluuij. on, Demum Peneus amnis, hic (vt ait Pli.) rtus iuxta Gomphos, interq; Ossam & Olym- um nemorosa conualle defluens.50.stadiis di- iidio eius spatio nauigabilis, deinde in sinum Thermaicum egreditur. Hæc est illa Macedo ia (vt idem Pli.) terrarũ imperio potita quon am: hæc Asiam, Armeniam, Iberiam, Alba- iam, Cappadociam, Syriam, Ægyptum, Tau um, Caucasum transgressa: hæc in Bactris, Me is, Persis dominata, toto oriente possesso: hæc iã Indiæ victrix, per vestigia Liberi patris, tq; Herculis vagata: hæc eadem est Macedo- ia, cuius vno die Paulus Æmilius imperator oster: 72. vrbes direptas vendidit.

CAPVT XII.

De Epiro, Achaia, & Peloponneso.

EPiri termini sunt, Albania & Thessa- lia descriptæ ab aquilone, mare Ionicum ab occasu, linea vero à monte Oetha ascẽ ens ad ostiũ Acheloi fluuij ab ortu, reliquum itus mari circũscribitur Ionio. Regiones eius articulares sunt Chaonia montana apud Io- ium pelagus: Thesprota mediterranea: deinde Caßiopeia & Acarnania versus Achaiam, Gentes sunt Dolopes, Tymphæi, Amynæi,

Amphilochi, Casiopi, Molossi, vnde tota Epi-
rotarum regio Molossa: Item Amyctæ, Arg-
riui, & Chauni apud montem Oetham: vnd
Montes Achelous fluuius originē sumit. Montes Epi-
ri, Acroceraunia ab Ionio pelago imminentia:
Pindus à parte Thessaliæ: Leucathes vel Act-
Fluuij um promontorium versus peninsulam. Fluuij
Achelous qui ex monte Pindo in mare Hadri-
aticum descendit: Acheron versus Corcyram
insulam incedit: Aractus inter duos transit.
Achaia. Achaiam describit Pto. lib. 3. cap. 15. habere ab
occasu Epirum, ab aquilone Macedoniam se-
cundum limites præsc. ab ortu autem partem
Ægæi maris, à meridie mare Hadriaticū, de-
inde Histmum & mare Creticum, Pars Græ-
ciæ est, nunc Turciæ attinet: Regiones eius par-
Ætolia ticulares sunt. Ætolia ab Ætolo Endymionis
filio, hæc sita est apud Acarnaniam intercedēn-
te Acheloo fluuio, huius Ætoliæ gētes Ephyri,
Ænienses, Dolopes, Atraces. A quibus Atrax
amnis Ionio mari infunditur. Sub Achaia eti-
Locris am Pto. comprehendit Locros vel Locrenses,
quorum regio Locris: idem Ozolæ vel Epicne-
midij cognominati sunt: siti apud sinum Corin-
thiacum, cuius est Castalius fons, amnis Cephi-
sus, oppidum liberum Delphi. Post Locrēses ad
Phocis ortum adiacent Phocenses & Phocis regio: &

Dryo-

Dryopes iuxta Parnassum montem. Bœotia in medio Achaiæ, Doris. Postea Megaris & Megarēses in prouerbiis triti: huius situs est ab Isthmo ad ortum. Extremum autē Achaiæ versus ortū occupat Attica, in qua Athenæ vrbs præclara. Mōtes Achaiæ Callidromus, qui deinde Corax. Parnasius mōs biceps vt testatur Persi. Citheron musarū habitatio, vbi Orpheus cantare solebat. Fluuij, Euenus flu. ex Callidromo ortus versus ortum Cephissi nomē accipit: Hic idem ab iisdē mōtibus ortus, cū Asopo & Isme no flu. in mare Ægæum delabitur. Peloponnesus, Apia, Pelasgia, Danaa, & peninsula appellata nūc Morea dicitur: haud vlli terræ nobilitate postferēda, inter duo maria Ionium et Ægæū cōtenta, angusta ceruice Achaiæ cōnexa, duobus vtrinq; sinub. quorū occiduus Corinthiacus, oppositus Saronicus. Regiones cōtinet multas quæ sunt. Corīthia statim ab Istmo, in qua Corinthus, Ephyra siue Heliopolis ciuitas nobilis, vnde prouerbiū: Nō cuiuis homini contingit adire Corinthum: & Κορινθιάζειν, lasciuire. Deinde Sicyonia regio inter Corinthum & Achaiam proprie, proxime sequentē in eadem peninsula: in hac multæ oleæ. Mesenia verò ad occasum solis & meridiem peninsulæ vergit: Supra quam Helida, Helis vel Hellas regio.

Megaris. Attica. Montes. Fluuij. Morea. Corinthia. Sicyonia Mesenia Hellas

In

Arcadia. *In medio verò peninsulæ Arcadia, ab Arcade Iouis filio dicta: eadem & Parrhasia, Lycaonia, Azania, Pania, & Pelasgia appellata fuit: Regio montuosa, & quæ asinos præstantes mittit. Post hanc versus ortum solis & meridi-*

Lacedæmonia *Laconica vel Lacedæmonia. In ipso autẽ Isthmo*

Argia *Argia, vnde Argiui & Argi: hæc etiam Doricum Hippium et Dixium appellata fuit.*

Montes *Montes Peloponnesi Pholoë, Stymphalus, Menoë, Taygeta: qui ab Aquilone per occasum in austrum tendunt, imitando literam C, ab altera parte scilicet orientis Cronicus mons, & Zarex.*

Fluuij *Fluuij, Asopus, in sinum Corinthiacum ex Cronio profluens. Syos, ex phole in eundem sinum. Aphæus amnis per mediam peninsulam in mare Ionium, interim congressus cum Panisso flu. qui idem in austrum digreditur. Postremo Inachus flu. cuius fons in Stymphalo monte, ostium ad mare Creticum.*

CAP. XIII.

De Insulis maris Ionii, & Ægæi.

PRimum ab Ionio pelago incipiemus, in quo apud Epyrum Corcyra insula, nunc

Corfuniũ. *Corfunium: sedes Pheacium ad quos Vlysses naufragium passus, appulit. habet grad. lon. 45.36. la. 37.45. Cephalenia, quondam Melena, apud sinum Ambratium. lon. 47.40. la. 37.*

Eri-

ricusa, sub gra. lon. 46.40. la. 38. Echinades, b Echinorū copia, apud sinum Ambratium, n. 48.10. la. 37.15. Ab hac versus austrū par- i insula Ithaca, in qua mons Nerithus. Za- ynthus, à Dardani filio Zazyntho, hæc etiam lyriæ, sub gra. lon. 47. mi. 30. la. 36.30. Apud inc parua insula Letoia versus occasum. Apud Peloponnesum Strophades duæ ab aliis lotæ dictæ, sub lon. 47.30. lati. 36. Spasia vel agia (vt habet Plinius) sub lon. 48. lat. 35. ythera antea Porphyris, sub longi. 50. la. 34. o. Ægina antea Oenone sedes Myrmidonum sinu Megarico, sub gra. lon. 2. mi. 20. lat. 36. i. 45. Ab hac versus austrum parua insula Sa cis. Hic obiter notandum volo, quod in adsi- iatione longitudinis & latitudinis regionum, imus numerus significat longitudinem, alter titudinem: Si verò prior duplex reperiatur, ior pars gradus, altera minuta valebit, si ve- vnicus in priori ordine sit numerus, gradus nificare certum est. Similis est ratio de po- riori ordine siue latitudine. Sequuntur nunc sulæ maris Ægei, quarū maxima Creta quæ inc Candia dicitur terminatur à septentrione Candia. etico mari, à meridie Punico, ab ortu Carpa ico, Extensa in longum. 270000. pass. Ha- t multas præclarasq; ciuitates. 100. enim vr- bium

bium clara fertur, hinc ἑκατόμπολις dicta fu[...] ab Homero, Mittit vinum optimum: Hab[...]

Montes *montes insigniores Idæum vel Idam, Leuco[...] Cadiscum, Dictam vel Dictæum. Fluuios M[...] saliam, Helectram, Lithæum, & Pycnum. M[...] dium insulæ est sub longitu.54.latitud.34.4[...] Cretæ adiacent insulæ plures: Claudos ab occ[...] su, longit.52.30.la.34. Latoa versus austrum[...] longitud.54.30.latitudinis.34.30. Dia insul[...] ab Arctos Plinius Driam vocat, longitud.54[...] 30.latitu.35.40. Cimolis insula ad orientem s[...] lem, longitu.55.30.latit.34.30. Melos non lo[...] ge à Dia sub longitu.54. la.35.30. Quæ apu[...] Achaiam describũtur. Euboëa insula satis m[...] gna, plus tamen in longum quàm in latum pr[...]*

Negropontus. *tensa: Hodie Negropontus dicitur, Turco[...] rumq; imperio subest. Habet autem gra.longi[...] 53.40.latit.38.15. In ea aquæ calidæ reperiun[...] tur Hellopiæ dictæ. Ab hac versus Cretam &[...] Achaiam, Thera sub lon.54.latit.36.25. Plus ad Arctos Cia & Chy insulæ non longo dissidentes interstitio sub grad.lon.54.25. lati.37[...] Therasia sub lon.54.45.lat.36.18. Sequuntur dehinc plures insulæ in orbem collatæ, vnde no[...]*

Cyclades. *men traxere Cyclades, quarũ præcipuæ hæ sunt[...] Delos à mercatu & templo Apollinis celebrata, omniumq; Cycladum longe nobilissima, vbi*

primum

rimum ignem repertum esse autor est Plin. Olearos, quæ primo Pactia, postea Minoida ap ellata, marmore clara. Cythnos, Rhena, My onos cum monte Dimasto: Item Andros, Te os, quæ propter aquæ copiam Hydrusa dicta uit, Scyros, Paros, Subium, Syphnus ante Me opia, Naxos. harum omnium medium est sub a. lon. 55. la. 36. 8. Sequũtur hinc versus Thra iam Sporades sic dictæ, quòd in mari sint spar e. Sunt autem Helena, Phocusa, Hecaria, chinusa, Pholegandros & Naxo, circa grad. .56. la. 37. & semißis. Adiacet Thraciæ Lem os insula Vulcani fabulis clara, & cuius fœmi e vna nocte facta conspiratione omnes mari s à bello reuersos occiderunt, habet grad. lon. .30. la. 41. Ab hac versus Achaiam Sciathos b longitu. 52. 10. la. 39. 15. Peparuetos insula ciuitas, lon. 52. 30. latitu. 39. 30. Scopelos ha t lon. 52. 30. la. 39. 20. Demum Scyros insula b lon. 54. la. 39. Plures sunt in hoc mari par e insulæ, quas tum ob multitudinẽ omisimus, m etiam quia non multis autoribus decanta sint. Partem tamen in Asiæ descriptione enu erabimus. Huc vsq; de Europæ descriptione, unc de Aphrica.

Sporades. Lemnos.

CAP.

CAP. XIIII.

De Aphrica.

APhrica quasi sine frigore (φρίκη enim f[...] gus significat) dicta putatur: apud ali[...] Africa scribitur, à Græcis Lybia & H[...] speria appellata fuit: Ea freto Herculeo, & [...] nea à mari rubro in mare mediterraneum ex[...] tensa, ab Europa & Asia diducitur. Reliqu[...] pars omnis oceano alluitur. Diuiditur prim[...] in Mauritaniam, quæ ab occiduo mari, & me[...] diterraneo incipiens, in duplicē diuiditur Ma[...] ritaniam, Tingitanam scilicet, & Cæsarien[...] sem. Mauritania Tingitana ab occasu ocean[...] clauditur, à septētrione mediterraneo mari, à oriente Malua flu. à meridie Atlante maior[...] monte: huius populi quondam fuere Masices i[...] xta columnas Herculis, deinde Cauni, Mare[...] sij, & Herpesigani. Nunc regnum Fessæ cont[...] net, & Fessam vrbem, iuxta gradus longitu. 7[...] gra. latitud. 34. & semißis: in hac est Abyl[...] mons, vna de columnis Herculis quam Hisp[...] ni Simicam appellauerunt, eo quòd simiarum copia circa hunc locum reperiatur. Altera est Mauritania Cæsariensis, quæ ab ortu Amps[...] ga flu. terminatur, à meridie Atlante monte. Sumpsit nomen à Cæsarea ciuitate, sicut & ill[...] à Tingi dicta fuit. Eius gētes sunt Taladusij

Mauritania. Fessa. Simica.

Nachu[...]

Nacbusij, Aquensij, Myceni, Metagonitæ, Socoßij, Volibiliani, Durdi: Omnes autē harum regionū incolæ, Barbari, & ipsæ regiones Barbaria dicuntur. Aphrica minor deinde sequitur post Ampsagam fluuium, vsque ad Cyrenes extensa. Huius ea pars quæ proxima Mauritaniæ est Numidia dicitur, Maßinissæ clara nomine. Numidarum autem ortum scribit Salustius ex Persis esse & Medis, de quibus postea sermo erit. Numidæ verò Nomades appellati fuerunt, eo quòd huc illucq; mapalia sua plaustris circumuehentes oberrarēt. Reliquæ Aphricæ gentes sunt Massyli & regio Massylia, quæ equos præstantes mittit: deinde Lotophagi, qui Loto genere arboris victitāt quod fructus fert fabæ magnitudine, crocei coloris, soporisq; tam delectabilis, vt aduenis obliuionem patriæ inducere, fama sit: horum situs est apud Syrtim minorem: Sunt præterea Syrtesij, Iontij, Medei, Nictij, Eleones, Misulani, Nattabutæ: versus interiora Saburbures, Bazacites, Zei, Mimaces, Astacures, Eropæi, Dolopes, Lycpij, Macæ, Sigiplosi. Nihil harum regionum insigne, præter marmoris Numidici feramq; prouentum, præterea circa Bizantium terra tātæ est fertilitatis, vt agricolis cum centesima fruge fœnus reddat: Libyphœnices vo-

Barbaria. Aphrica. Numidia. Massylia.

cantur qui hanc partem incolunt. Sequitur a
orientem post Syrtim maiorem Cyrenaica v
Cyrene. *Cyrene versus Marmaricam & Ægyptum,*
cta etiam Pentapolitana à numero ciuitatum
In hac sunt horti Hesperidum, aurea poma f
Fons solis. *rentes: Fons solis versus Marmarides, quē no*
ctu calidum, interdiu frigidum ferunt. Popu
eius Barcitæ, Ararauceles, Asbytæ, Macaut
deinde versus austrum inter montana Silphi
phora regio, hoc est, Balsamum ferens. Psyll
quibus naturale robur aduersus serpentes ind
tum est.

CAPVT XV.

De Marmarica & ægypto.

M*Armaricam Libyæ cum Ægypto Pt*
simul indistinctéq; describit: Illa tame
occidentalior est magisq; ad Cyrene
& mare Punicum attinet, diciturq; à Pli. L
bya Mareotis: Ægyptus verò ad sinum vsq
Arabicum & montana Æthiopiæ. Marmar
cæ autē populi apud Pto. quos nomos, hoc est
præturas appellat, hij sunt: Libyarchæ, Ani
tæ, Bassacithæ, Apotamitæ. i. penuria aquar
laborantes, Augilæ versus Libyā interiorem
Ammoniaca regio circa gra. lon. 55. mi. 20. la
28. Nasamones quos Plin. prius Mesamone
hoc est, inter harenas medios dictos ait: Ana
chis

isæ, Tapanitæ, Æzari, Zigritæ, Chatani, gdeni. Sequuntur Adimaschiduæ, Iobachi, uditæ, Prosoditæ: demum Sciatica regio pro ma Ægypto. Deinde sequitur Ægyptus re- o diuisa in duas præcipuas partes Inferiorē Superiorem. Inferior proxima oceano inter ili brachia findēte se Nilo ita vt triquetram ræ figuram efficiat Delta dicitur, ob similitu em literæ græcæ Δ, atque hæc à nonnullis in= insulas reputatur: Superior Ægyptus cui à ridie Æthiopum regio prætenditur Thebais itur, in qua Thebæ centum portis nobilita= vrbs. Mediam verò Ægyptum Nilus flu. currit, qui ex montibus Lunæ (vt putatur) us per Æthiopum regionem interim sese ad tium aliquod condens, dedignatus scilicet re per harenosa & squalentia, aliquandò m in duas sese diffindens partes, insulas va efficit: & tandem compositis fluctibus pla= oq; cursu per mediam Ægyptum in mare me rraneum. 7. ostiis egreditur. Hic singulis is stato tempore per totam spaciatur Ægy= m, & sua inundatione terram fœcundam lit, & interdum ad. 18. cubitus sese ex= it. Sunt qui ortum in Mauritania pu= , eo quòd decidente pluuiæ copia apud uros, tum Nilus plurimum augeatur.

Ægyptus

Nilus

I 2 Popu=

Populi autem Ægypti sunt Goniatæ, Proso- tæ, Scythiaca regio Mastitæ, Nitriætæ, Oasitæ Item Libyæ Ægyptij. Extremum verò eius Marmaricæ est Diammos & Abrochos regio- nes, quibus ferè Tropicus Cancri per vertic- punctum transit. Oram deniq; sinus Arabici in- colunt Arabes Ægyptij: Australiores iis Ich- thiophagi. Montes Mauritaniæ sunt iam à n- bis enarrati, quos diximus esse Atlantem ma- rem, qui eam à Getulia distinguit: hunc nocti- bus micare crebris ignibus ferunt, & fistula- tibiarumq; cantu impleri, & tympanorum son- tu resonare, adeoque in altum erigi vt orbe- Lunæ contingere videatur. Est item Atlas mi- nor in Mauritania Tingitana, & mare quo- hos montes alluit Atlanticum vocatur. Dur- dus mons mediam ferè Mauritaniam Tingit- nam diuidit. Byrinus mons Cæsariensi Mau- taniæ adiacet ex Atlante ortus. Sequūtur de- inde Libyci montes qui Ægyptum à Marma- rica disterminant. Item Climax mons & An- gombra. Fluuij harum regionū multi sunt Sa- la flu. ex Durdo monte ortus per Mauritani- in Herculeum fretum exit. Malua flu. in eo- dem monte ortus in idem mare se exonera- Mauritaniam Tangitanam à Cæsariensi di- uidens. Sanus flu. ex Atlante ortus versus Iu- lian

Atlas. Montes. Fluuij.

iam Cæsaream insulam defluit. Mulus ex At
ante, vbi Cinnaba dicitur, versus sinum Nu-
nidicum. Sequitur versus ortũ Ampsaga flu.
uius fons in Busara monte, qui ex Atlante ori
ur, ostium in sinu Numidico. Postea est Ru-
ricatus flu. In Cyrenaica regione Lacenus
u. qui Paliurum lacum efficit ingẽtem, in quo
iscium magna cõpia: In Marmarica deinde
igẽtes reperiuntur paludes, Lycomedis palus,
Mœridis lacus, fons solis de quo diximus. Laci
lus iuxta Anagombrum montem.

CAPVT XVI.

De Lybia interiori & Æthiopum regionibus.

SVper has quas diximus regiones, Lybia
interior describitur ingens et vasta, in qua
solitudines montesq́ plures occurrunt, va-
genere animantium impleta. In primis à
lauritania versus meridiem adest Getulia, Getulia.
ius incolæ feri sunt & vagi, regioq́ aspera:
quuntur qui Melanogetuli appellantur &
arusij, qui per deserta vagantes vtres cum
uis secum deferunt. Nigritæ Æthiopes qui Nigritæ.
gnam partem Aphricæ occupant; atque ad
ora oceani occidentalis extenduntur, ver-
austrum verò ad Nigritim vsque fluuium,
I 3 cuius

cuius ea natura eſt quæ Nili; nam & eodē
tempore augetur minuiturq́, eademq́ animal
gignit, vt crocodilos. Hunc puto eundem flu
Senega. um eſſe quem Luſitani Senegam vocant, na
& huiuſcemodi naturæ eſt hic fluuius: Præt
rea mirum circa hunc fluuium referunt, ab vn
parte accolas prolixæ eſſe ſtaturæ nigroſq́,
altera fuſcos & breues. Sunt præterea Lib
Garamātes populi Garamantes, quorum fœminæ (vt fe
tur) cuiuis cōmunes ſunt: nulla enim inter e
matrimonia contrahuntur, nullaq́ fides tho
ſeruatur. Sequuntur Pyrei, Sathiodaphnit
Odrangi, Mimaces, Lynxamatæ, Dolope
Aganginæ, Leucæ Æthiopes, Xilicæi Æthi
Nubia regnum. pes, Calcæi Æthiopes, Nubi. Hi eum ſitum
bent apud Ptolomæum quem nunc tribuunt
gno Nubiæ. Hic Chriſtianos nonnullos age
fama eſt ſub ditione Presbyteri Ioannis.
his verſus occaſum Aphricerones ſunt magi
gens: quorum regio (quantum coniectura aſſ
Orguene qui datur) Regnum Orguene dicitur. Hinc
occiduam plagā pauloq́ ad Aquilonem Regn
Gambre. Gambre, Item Budomel regnum, non longe
Senega fluuio. Verſus interiora regionum G
noia, vel Guinea. Hic promontorium eſt qu
caput viride dicunt, ad quod primum iter dir
gunt Portugalenſes, vbi in Americam conte
dun

dunt: deinde hoc relicto, iter ad dextram versus Garbinum, hoc est inter occidentē & meridiem conuertunt, Harum regionū littora iam satis lustrata sunt à Lusitanis: Incolæ verò penitus nudi incedunt, neq; contractus exercent. Restat Æthiopia describenda, quamuis & multi regionum dictarū populi Æthiopum nomine appellandi veniant. Est autē duplex: Vna sub Ægypto regio ingens & diues: huius est Meroë insula inter Nili amplexus contenta: ei fœminas præfuisse ferunt. Ab hac versus ortum & Austrum Preto Ioannes quem & presbyterum Ioannem & papam Io. appellant longe lateq; extensum suū habet imperiū, vsq; ad littora maris Indici, & vltra Nilum quoq; protensum: Huius incolæ Christianos se profitentur. Habent tamen suos quosdā peculiares ritus. medium regionis ferè est in grad. longitud. 66. latitud. 12. Circa hanc regionem habitant Clodij, Rizophagi, Babylonij, Axiunitæ, & Mosyli, Mosybæ. Post hos sequitur Troglodytica regio, cuius incolæ specus excauant: hæ illis domus: victus serpentium carnes, vt inquit Plinius, stridorq; non vox, adeo sermonis commercio carent. Blemines capite carentes oculos & os in pectore habere creduntur. Strutophagi, Gamphasantes nudi. Satyri, quibus præter

Æthiopia.

Papa Ioannes.

formam nihil moris humani. Oripæi venato-
res, Mennones. Smyrnophora regio quæ myr-
rham profert. Deinde est Azania regio in qua
plurimi sunt elephātes. Pars magna regno Me-
Melinde. linde nunc tribuitur quod citra Æquatorem si-
tum est. Incolæ contrahunt cum Arabiæ natio-
nibus, regiq; huius magna intercessit cum rege
Lusitaniæ amicitia: redditq; tributa presbyte-
ro Ioanni. Altera Æthiopia quæ interior dici-
tur, nondum ob sui magnitudinem nisi secun-
dum littora in cognitionem venit. Describitur
tamen hoc modo. In primis ab æquinoctiali ver-
sus austrum ingēs regio Æthiopum, in qua ele-
phantes albi & rhinocerontes, & tygrides gi-
gnuntur. Cinamomifera regio inter Nili com-
Habaschia plexus. Habech regnum siue Habaschia chri-
sticolarum regio, vltra citraque Nilum locata.
Ichthyophagi Æthiopes, quondam Alexandri
magni armis deuicti. Antropophagi. Rhapsij.
Gazatia. Æthiopes iuxta montes lunæ. Gazatia sub tro-
Caput bo- pico Capricorni. Deinde est frons Aphricæ, ca-
næ spei. put bonæ spei, quod transcēdunt qui ab Hispa-
nia Callicutium nauigāt. Qualiter verò nomi-
na promontoriorū et sinuū appellentur, cum id
satis lucide ex nostro globo haberi posit, super-
fluum esse putamus hic recensere.

CAP.

CAP. XVII.

De insularum nomenclatura quæ circa Aphricam sunt.

*QVæ in mari mediterraneo sunt : Iulia Cæsarea supra Mauros ad gradus lon. 17.mi.30.lati.33.mi.40.Supra Numi-
as, Hydras insu. habet grad. 28. latitudi. 33.
lus in ortum duæ, Calatha, Ægimius in gra.
.15.33.20. Contra Aphricam minorem Dra-
ntius.33. 15.33.15. Supra Siciliam, Glauco-
s.37.20.34.40.Melita.38.45.34.40. Cosy-
.37. 20.34.18. Herculis templum.38.45.34.
Larunesiæ duæ. 37.33.30. Lopadusa. 39.33.
:Æthusa.39.30.33.15. Cercinna deinde.39.
.15. In Syrti minori, Lotophagitis. 39.20.
.18. In Syrti maiori, Misynus, Pontia, Gea.
edium habet.45.20.30.15. In mari Punico:
yrmex.48.40.31.50. Læa Veneris insu.in
a.50.12.31.55. In mari Lybic. Ædonis insu.
.40. 31.50. Tyndarij scopuli treis.55.50.31.
. Ænesippa.56.30.31.30. Phocusæ duæ. 56.
. 31.15. Pedonia.58.30.31.30. Dydimæ duæ
.31.30. Pharos habet long.60.minu.20.lat.
.graduum. Quæ adiacent ad orientem solem,
sinu Arabico. Prima est Saspirena: deinde
phroditæ siue Veneris insula. Agathonis in
a.65.15.23.40. Astarta. deinde Ara Palla-*

dis. Gypſites, Gomadeorum duæ in longit. gra. 67.30. lat. 19. Myronis inſula: deinde Cathatræ duæ. Magorũ inſu. 68. latit. 16. Acanthina, Daphnina. Macaria. 68.30. latitu. 14. Orneon auſtralior. Bachi & Antibachi, Panis inſula Iſidis orientalior. Diodori in gradi. 71. latitu. 12.30. Mõdi in ſinu Analitico ſub lon. 75. la. 8. 30. Quæ verò reſtant in ſinu Arabico, in Arabiæ deſcriptione dicentur. Sequũtur inſulæ quæ in mari Atlantico & occidentali oceano ſunt. E regione Durdi mõtis qui in Mauritania eſt,

Madera. *Madera inſula ſic incolarũ lingua dicta, ꝙ lignis abundet: inſula quæ nullo quo vita ſuſtentatur humana indiget, ſub longit. 359. ferè graduum latitudi. 20. Ab hac non longa diſsidet*

Portus ſanctus. *intercapedine, inſula quæ Portus ſanctus dicitur, ſub lõg. 30. quaſi minutorũ, lati. 20. & 40. mi. Sequuntur decem inſulæ fortunatæ Atlantem*

Canariæ. *aſpicientes montem: etiam Canariæ dictæ, ob ingentes canes, quorum ibi copia eſt. Ptol. ſex tantum adſignat & plus in auſtrum extendit. Quæ autem incoluntur ſunt: Fracta lãcea, Magna ſors, Grancanaria, Teneriſſa, Gienera, Palma & Ferrum; Tanta eſt in his cœli temperies, vt bis in anno fruges matureſcant, deinde habitationem amœniſsimam præſtant. Ex aduerſo ferè capitis viridis ſub la. 18. grad.*

magnus

magnus est numerus insularum, quibus non propria sunt nomina, sed ab euentu indita. S. Anthonij. S. Vincentij. S. Luciæ. S. Iacobi & aliæ quæ cum nihil preciosi adferant, multum curãde non sunt. Præterea in sinu magno Aphricæ, tres sunt nuper inuentæ insulæ primum incultæ: Formosa, Principis, & S. Thomæ quæ sub Æquatore sita est: Iam ab aduenis Portugalensibus occupantur. Referũt in ea quæ S. Thomæ dicitur, eos qui nondum adoleuerint, & pueros natos nihil ferè crescere. Quæ verò versus ortum Aphricæ adiacent insulæ ignotæ ferè sunt, quales sunt S. Laurentij, quæ etiam Madagascar vocata putatur. Sancti spiritus, Mõra, Myrsiaca, Mene, Amici, & reliquæ, quarum situs ex globo facillime haberi possunt. S.Thomæ.

CAPVT XVIII.

De Asia eiusq; partibus.

A*Sia tertia mundi pars & maxima nunc restat descridenda, nudis tantum nominibus regionum & montium adsignatis. Est autẽ ab Europa Tanai fluuio, palude Mæotidis, Ponto, mariq; Ægæo: Ab Aphrica verò sinu Arabico, deinde linea quæ hinc in mare mediterraneũ ducitur, discreta. Nonnullis ab Oceani filia Asia dici videtur: aliis à Promethei matre. Eius multæ sunt partes. Prima, post*

Europæ

Tartaria. *Europæ terminos occurrit Sarmatia Asiati-ca, quæ nunc sub Tartaria continetur, ab occa-su Tanai fluuio, Mæotidis palude vsq; ad Cim-merium Bosphorum terminatur. A meridie mõ-tibus inde ad mare Hircanum: Ab ortu linea ex Rha fluuio ad arctos extensa: Reliquum la-tus terra incognita. Eius gentes in Septentrio-nali plaga sunt Hyperborei Sarmatæ, quorũ* Rusſia alba. *regio nunc partim Rußia alba dicitur, regio ingens, syluis consita in qua argenti pelliumq;* Moſcouia *preciosarum copia: Partim Moscouia, & gens magna sed inculta Moscouitarum, qui cũ Chri-stianæ fidei sint professores, Pontificem tamen Romanum, Ecclesiamq; nostram aspernantur, seruant enĩ Græcorũ ritus. Proximi sunt Hip-pophagi, Perierbidi magnũ genus, Iaxamatæ, Chenides, Nesiotis regio ad ortum, Siracenij & Psesij apud paludem Mæotidis, Apud mon-* Amazones. *tes Hippicos Amazonũ regio, cui olim mulie-res præfuêre, bellumq; in vicinas nationes in-tenderunt, Tyrambæ, Arichi, versus Albani-am Zigi, Gerri, Conapseni, Mithrydatis re-gio. Post quam Melãchleni, Sapothremi, Scym-nitæ, Suarni, Serij, Thusci, vbi Thurci legen-* Thurci: *dum Erasmus censet: hincq; originem Thurcos sumpsisse contendit. Verum maxima pars hu-ius Sarmatiæ à Tartaris occupatur potius*

quàm

quàm habitatur. Quorum studium omne ferè est vicinas nationes bello petere, ac aliena occupare. At domi pecora per stationes pascere. Sequuntur Olondæ, Vdæ, Bosphorani: Iuxta pontum, Achei, & Heniochi, Postremo Sanarei. Adnumerant alij Hunnos, & Rhombitanos. Montes harum regionum præcipui sunt Hippici & Ceranni in medio ferè: Corax contra Bosphorum situs, Caucasus sub Iberia & Albania ad mare Hircanum vsq;. Fluuii, Tanais ex Ripheis montibus ortus in palude Mæotidis decurrit: Rha maximus fluuius ex Hyperboreis montibus duobus in locis ortus in mare Hircanum: quanquam hodie paucissimi in his regionibus deprehendantur montes, ac potius Rha fluuius qui nunc Volga dicitur, tum etiam Tanais, ac ipse quoq; Boristhenes ex paludibus ac lacubus Moscouiæ siue Russiæ albæ haud longè ab inuicem oriri conspiciũtur. Rhõbites ex Hippicis montibus in paludem Mæotidis. Montes. Fluuii. Tanais. Rha. Volga. Boristhenes.

CAPVT XIX.

De Ponto, Bithinia, Asia minori, Lycia, Pamphylia, & Cilicia.

Pontus regio Ouidii exilium, cum Bithynia exaduersò Thraciæ sitæ sunt, intercedente propontide ab occasu vsq; ad Olympum

pum montem qui est in grad. lon.57.la.43.30. Deinde ab aquilone Ponto Euxino terminatur, ab ortu Galacia: deinde Asia proprie dicta. Eius regiones particulares sunt Chalcedonia, Timonitis, Bogdanis, apud propontidem. Populi qui multi & diuites sunt apud Galatiam & pontum Euxinum dicuntur, Mariandini, deinde Zigianæ. Montes Olympus sub Mysia: Horminius mons in grad.59.30. 42. 40. Fluuij. Sangarius mediam Bethyniam percurrens ex Dydimo monte in pontum Euxinum. Ascanius fluuius, qui Ascanium lacum efficit, Psyllis fluuius. Parthenius flu. cuius ostium propè limites Bithyniæ & Galatiæ.

Asia. Thurcia. *Asia minor vel Asia proprie dicta, nũc Thurcia appellatur vel Natolia. Limites eius occidentales, Hellespontus, deinde Ægæũ, Icariũ, & Myrtoum maria. Reliqua latera Galatiæ, Lyciæ, & Pamphyliæ confinia, in globo nostro suis lineis discernuntur. Multæ sunt huius & copiosæ regiones. Initio post Bithyniæ limites*

Mysiæ. *apud Hellespontũ duæ Mysiæ: minor quæ occidentalior est & maior quæ orientalior. Intercedit autem Rhindacus fluuius. Inde versus*

Phrygia. *austrum Phrygia, quæ & Troas: quam olim sub Æolia contentam fuisse, author est Volaterranus: & Troadas fuisse Æolas. Nonnulli*

dupli-

duplicem distingunt Phrygiam, hanc minorẽ vocantes, maioremq́; inter Galatiã, Pãphylium & Cappadociam locantes. Proxima est Doridis regio: Post quam Pentademitæ sunt: Hinc è regione Euboëæ insulæ, Lydia Mæoniæ. Supra hanc Ionia. Demum Caria ex aduerso Rhodi insulæ, Populi occidui Olympini, Mysomacedones, Trimenothuritæ, Pentademitæ, Orientaliores versus Galatiam, Macedones. Mæoniæ Erizeli, Apud Lyciam Lycaones quorũ regio Lycaonia: Themisonii. Apud Bithyniam Moccadyni & Phulacensij. Montes harum regionum. Ida, ex quo quatuor fluuij, Esepus, Grenius, Simoentes, & Scamandrus, in Hellespontum vergunt. Phrygiæ mõs Cimeus. Mons Timnus in gra. 57.40. 40.30. Supra hunc Lydiæ montes Mesotes, Tmolus & Mimas non lõge dißiti. Micale mons inter Caistrum & Meandrum fluuios. Fluuij iam partim enarrati sunt: qui restant hi sunt: Caius apud Timnum ortus mare Ægæum ingreditur, Hermus infra Sipylum montem ortus. Pactolus supra, in mare Ægæum. Hic postremus ab auri harenis clarus habetur. Caistrus ex Sipylo in mare Icarium. Meandrus ex Celenorum montibus super Ioniam flexuosis adeò recursibus procedit, vt sæpius redire videa-

Lydia.

Montes.

Fluuii.

Pactolus.

Meandrus.

videatur, demũ in Icariũ mare sese exonerat

Lycia. Lycia omnis mõtibus Phœnice, Cadmo et M
sicyto, à Caria, Asia minori, & Pamphylia di
stinguitur: deinde mari Lycio. Populi olĩ Tr
myli & Solymi dicti fuerunt. Montes iamiam
dicti sunt. Fluuij: Calbis ex monte Graga or
tus: Xanthus ex Cadmo fluuius ingens: Lym
ra ex monte Masicyto. Omnes versus meridi
mari se admiscentes, medium est sub gra. lon

Pamphylia 60.30. la. 36. Pamphylia Lyciam secundum li
tus ad ortum sequitur: à Cilicia fluuio Cestro
deinde montibus & mari terminata. In e
Pto. has adsignat regiunculas: Carbaliam qu
etiam partẽ Lyciæ occupat. Phrygiã quã mai
rẽ nonnulli dicũt, in parte Septentrionali et O
cidentali, Pysidiam deinde versus exorientẽ s
lem. Gẽs est latrociniis multum dedita. Terr
olearũ fertilis. Habet autem montes continuo
Lyciæ montanis, horum qui maxime in septe
trionem extat Celenorum tumulus dicitur, qu
deinde Lyciæ attinet. Taurus mons, qui per t
tã Asiã, Armeniam, Scythiamq; flexuosus ser
pit: innumeris flexibus nominibusq; subinde a
fectus. Ex hoc Cestrus flu. Pamphyliæ descen-
dit in mare Ægyptiacum. Sunt præterea flu
uii duo, Cataractus occidentalior Cestro: Eu-
rymedon medius inter vtrunque. Medium ob-
tinet

tinet gra. lō. 62. 30. la. 37. 20. Cilicia deinde vſque ad ſinum Iſsicum, & montem Amanū extenditur, à ſeptentrione monte Tauro: ab occaſu Ceſtro flu. deinde mari finita. Cilices à Cilice Agenoris filio per occupationem nomē ſumpſere. Sunt autem eorum poſt Pamphyliam vſq; ad ortum hæ regiones: Leontidis, Thracia quam Ptolomæus aſperam regionem appellat, Cetida & Lalaſsida à Ceſtro vſque ad Orimagdum fluuiū. Hinc Characia ad Calydnium fluuium. Lamotidis deinde ad Lamum fluuium. Poſtea Lacanitidis ad Sarum fluuium: mediā hanc Cydnus fluuius irrigat. Poſtremo eſt ad finem vſque regionis Cilicia propriè dicta, per quam Pyramus fluuius ex Tauro in mare Cyprium deſcendit. Montes & Fluuij dicti ſunt. Omnes autem hæ regiones hoc capite dictæ ſub dominio Thurcorum ſunt. Cilicia.

CAPVT XX.

De Galatia, Cappadocia, & inſulis circa regiones dictas.

GAlatia quæ etiam Gallogræcia fuit dicta, qui poſt multos errores à Gallis occupata, inter Bythiniam, Aſiam minorem, Cappadociam, Pamphyliam, & pontum Euxinum continetur, Regio ſanè ingens, fertilis, ac diues, quam etiam Thurcorū imperator

K ſuæ

ſuæ adiecit ditioni. Diuiditur in regiones aut prouincias has. Prima eſt ad littus Pōti Paphlagonia. Deinde Iſauria mōtanis Pāphyliæ & Aſiæ minoris confinis. Eam Lycaonia verſus ortum ſequitur, partem etiam Cappadociæ poßidens. Gentes Galatiæ Toliboſti mōti Dydimo vicini. Tectoſagæ à Gallis profecti, mediterranea incolūt. Proſerliminitæ, Tiliſtobogi. Mōtes Oligas ſub gra. 63. lat. 42. 20. Hinc Zaliſcus fluuius in Pontum exit. Didymus mons 61. latitu. 40. 30. Sumit hic originem Sangarius fluuius. Demum ex media Galatia Alis fluuius in pontum defluit. Cappadocia olim Leucoſyria, à Cappadoce eius regionis fluuio nomē accepit. Regio frumento pecoribusq; præſtantibus nobilis, præſertim equorum laudibus exaltata. Hæc inter Halim fluuium ab occaſu, inter Taurum, Antitaurum & Scordiſcum mōtes & Thermodontem fluuiū continetur. Pto. in præturas ferè diſtinxit, ſcilicet Antiochianā apud Ciliciam, deinde Thyanidis & præturā Gardaucretā, Præturam Ciliciæ & Chamanēſem. Præterea in Pontum Galaticum apud pōtum Euxinum: in pontum deinde Polemoniacum. Extremum regionis Leucoſyri incolunt. Tenet mediterranea mons Argeus ſub gradibus longitudinis. 66. latitudin. 40. Vnde Me-

Montes Galatiæ.

Cappadocia.

las

lus fluuius per Armeniam minorem decurrēs postea Euphrati admiſcetur. Mediam autem Cappadociam flexuoſo ambitu Iris fluuius peragrat, ex monte Scordiſco, qui eſt in longitud. 68.40. lati. 41.30. in Pontum Euxinū. Inſulæ verò quæ circa regiones præſcriptas adiacent hæ ſunt. In Ponto Euxino contra Bythiniam Cianeis inſula in gradibus longitudinis. 56.20. lat. 44. Thynias è regione hoſtii Sangarii fluuij. 57.40. 43.20. Irythinus ſcopulus plus in orientem ſub longitudine. 58.30. 43.25. Lesbos inſula magna in Ægeo mari ex aduerſo Aſiæ, etiam Mitylena vel Mitellinū dicta, diui Pauli actis clara ſub gradibus lon. 55.25. 39.48. Tenedos à Tenide puella, dicta prius Leucophris in Helleſponto ferè ſita ſub long. 55. lat. 40.45. Pathmos, Poſidium, Chy, vel Myndus vna inſula maris Ægæi. 56.20. 38.25. Icaria, vnde mare Icarium, quod aliis à Dedali filio ſic appellatum eſt, habet long. 56. 45. 37.30. Samos, Parthenias, Athemus, Melamphyllus Straboni nunc Samothracia dicitur, patria Pythagoræ ſub longitudi. 56. 30. 37.18. Mynia. 56. latitud. 36.30. Choa vel Cos inſu. Hyppocratis medici natale ſolum, quæ etiam Merope dicta fuit, ſub gradibus. 57. latitudinis. 36.25. Apud Cariam Aſtipalæa,

Inſularum deſcriptio.

Mitellinū.

Pathmos.

Samothracia.

56.30.35.40. *Carpathus insula, à qua mare Carpathicum. Hæc nonnullis Porphyris dicitur sub longitudine*.57.20.*la*.35.*Rhodus sic dicta, eò quòd* ῥόδος, *hoc est rosa, dum iacerentur fundamenta vrbis Rhodi sit inuenta. Hæc à Christianis capta fuit annis hinc*.226.*nūc iterum Thurcorū vi possessa. Habet grad*.58.30. *lat*.35.30.*Supra Lyciam Maxima, vel Megista*.60.48.*lat*.35.15. *Dolochista*.60.48. 35.45. *Chelidoniæ scopuli quinq;*.61.30.36.10.*Crābusa in mari Pamphylico* .62.40. 35.50. *Sequitur demū in sinu Issico Cyprus insula Veneri sacrata: vnde Venus dea Cypria vocatur.*

Rhodus.

Cyprus.

Hæc prius Crypta fuit dicta, quia maris vndis videatur abscondi: Item Cerastes, Amathusia & Minois. Mittit vinum optimum. Medium ipsius habet gradus 65.48. 35.30.

CAPVT XXI.

De Colchide, Albania, Iberia Duabus Armeniis.

C*Olchis, Iberia & Albania montibus inter se discernuntur qui ex Caucaso originem habent. Colchis regio ad Pontū Euxinum terminatur, diues opum, & amnibus auriferis nobilitata. Hinc fabula est Iasonem ex Thessalia cum Argonautis huc aduentasse, aureumq; vellus abstulisse. Continet regiones*

quæ dicuntur Erretica, Mauralia & Zala. Montes ab aquilone prætensi ex Caucaso oriuntur, A meridie Moschij adiacent. Fluuii Corax, Hippus Cyaneus, Phasis, omnes diuersis locis ex Caucaso orti, in pontum Euxinum exeunt. Proxima est Iberia, cuius gentes bello multum valent. Deinde ad mare Caspium Albania sic dicta, quia incolarū pueri (vt inquit Gellius) albis capillis nascuntur, aut in pueritia canescunt, & plus cernunt noctu per oculos quàm interdiu. Regio frigida & aspera. Canes tanta corporis mole gignit, vt taurum & leonē premant. Tres autē dictæ regiones hodie Tartariæ adscribuntur: Mōs Caucasus hanc à Sauromatis dirimit. Habet autem idem mons portas, quas Sarmaticas vocant authores, circa gra. lon. 81. *la.* 48.30. *Item in grad.* 77. *la.* 47. *Et portas Albanias sub grad.* 80. *la.* 47. *Fluuij Albaniæ Cyrus, Albanus, Cæsius, Gerrus, & Soana ex Caucaso profluentes iu Caspio mari desinunt. Sequuntur duæ Armeniæ quarum quæ maior dicitur habet ab occasu Euphratē, deinde Moschios montes qui sunt sub gra. lon.* 72.30. 43.30. *ab aquilone eosdem Moschios ad mare Hircanum vsque: ab ortu Caspios montes: à meridie Taurum montem. Diuiditur in Cotazenam apud Pontum: in Tosarenam*

Iberia.

Albania.

Portæ sarmaticæ.

Armenia maior.

& Totenam supra Iberiam, vbi nosti sæculi Georgiani. *Geographi Georgianos describunt quos Christi fidem defendere ferunt. Deinde est Siracena, Sacapena, Hobordena, Sophena, Astamitis, Acilisena vsque ad Caspios montes, Anzitena, Gordena: Demum Coricea, Gordiæa, & Mardorum regio. Montes: Antitaurus qui ex* Periardes mons. *Tauro procedit. Periardes in grad. long. 76. la. 42. 40. Hinc Euphrates fluuius nominatis*- Euphrates. *simus oritur qui Armeniam in duas diuidens partes dein post mille circuitus Tygri coniunctus iuxta Babyloniæ limites in sinum Persicum egreditur. Ex eodem etiam monte fontes habet Araxes fluuius, verum hic versus ortum* Armenia minor. *defertur. Armenia minor quam eandem vo-* Ararath. *lunt esse quæ in libris Regum terra Ararath dicitur, continet Pontum Cappadociæ iuxta littus Ponti. Gissos montanis Iberiæ vicinos. Deinde præturas, Orbalissenam, Ætulanam, Ærethicam sub Antitauro, Horsenam, Orbisenam, Melitenam apud Melam fluuium. Sub Cilicia Murianam, Cataoniam, Lanianam & Arauenam. Hæ duæ Armeniæ Turcorum ditioni subsunt.*

CAPVT XXII.

De Syria, Mesopotamia, Assyria, Iudæa, & Babylonia.

Syria

SYria regio sacris literis multum celebrata terminatur ab occasu mari Syriaco & mõte Amano. E regione fluuio Euphrate & parte Arabiæ desertæ. A meridie Iudæa, intercedente Carmelo monte, à Septẽtrione Cilicia & parte Cappadociæ. Plures eius sunt regiones Comagena apud montem Albanũ. Cirresti ca inter Singam & Euphratem flu. Pieria in littore sinus Issici, deinde Seleucis à Seleuco primo rege Syriæ. Calybonitis ad Euphratem flu. Cassiotis apud montem Casium. Chalcidica re. Apamena. Ad littus Phœnicia ex qua Phœnix auis. Sub Libano monte Laodicina regio & Palmyrina. Propè limites Arabiæ desertæ Saccæa regio & Bethanæa. Item Trachonitæ Arabes. Vltima est Cœlosyria vel Curuasyria sic dicta quia inter duos montes curuos Libanum & Antilibanum continetur. Eadẽ decapolis Plinio dicta est. Est autem tota regio Syriæ variorum opũ diues, frugum fertilis, & balsamis opima. Montes habet Pieriam in grad. 69. 40. 35. 35. Hinc Sinoas fluuius versus aquilonem ad Euphratem vsq; procedit. Casiũ montem. 68. 50. 34. 45. Libanum montem diuersarum specierum fertilitate præditum. 69. 20. 33. 30. Hinc quatuor fluuij labũtur, Adon in occasum, Eleutherus in occasum hybernum,

Phœnicia.

Montes.

Libanus.

Orcus quem nunc Verne vocant in aquilone, Chrysoroas in oppositam partem, Antilibanum montem in longitud. 68.40.la.32.40. Ex hoc Leon fluuius mare Syriacum petit: & Ior-

Iordanis. *danis fluuius late per Iudæam spargitur. Hippum montem in lon.68.30.la.30. Demũ apud Arabiam desertam Alsadamum montẽ in gra.*

Iudæa. *lon.71.la.33. Iudæa inter Syriam Arabiam & Ægyptũ consistit, olim Palæstina Syria dicta.*

Galilæa. *Diuiditur in Galilæam proximam Syriæ præscriptæ, quæ regio est frumenti, vini, & olearũ*

Idumæa. *fœcundißima: In Idumæam secundũ littus maris Ægyptiaci quæ Nabathæa & terra Edom dicitur, regio etiam frugum fertilis. In Iudæã mediterraneã cuius est Hierosolyma longe cla-*

Samaria. *rißima vrbium orientis. In Samariam orientalem cuius sunt Samaritani quibus cũ Iudæis parum cõueniebat. Mediã Palæstinam irrigat Iordanis fluuius qui se in tres lacus diffundit quarum prima Genesara (vt habet Pli.) aut Genesareth vocatur, deinde hic fluuius in mare*

Mare mortuum vel Sodomorum. *mortuũ sese immittit siue Sodomorũ (Plinius Asphaltitem lacum vocat) à quo postremo ebibitus aquas laudatas pestilentibus mixtas*

Mesopotamia. *perdit. Mesopotamia inter duos fluuios Tygrim & Euphratem contenta est, vnde & nomen accepit. Adsignãtur regiones hæ. Initio*

post

post montana Armeniæ, Anthemusia Chalcitis & Gauzanitis, Apud Tigrim Acabena: Sequitur mediterranea Ingena. Versus Arabiam Ancorabitis regio. Regiones sunt diuites, fertiles, & ab armentorum pascuis laudatæ. Plinius omnes sub Syria complectitur. Montes Casij ab aquilone. Syngaras sub.gra.77.lat. 36.25. Fluuij Chaboras & Ascoras, vterq; ex Casio monte ortus in Euphratem incurrit. Assyria ab Assur dicta secundum Iosephum de ... nti. Tigri à Mesopotamia, ab aliis regionibus montibus distinguitur vsq; ad Euphratis & Tigris conuentum. Regio amœna & temperata diuisa in Calcenam proximã Mesopotamiæ: Arrapachitam versus Mediam: Adiabenam vicinam Babyloniæ. Mons Niphates ab Armenia prætenditur, ex quo Lycus, Caprus, & Gor... us fluuij in Tigrim vergunt. Babylonia inter Euphratis ambitus ab occasu & aquilone comprehenditur. Ab orientali Tigri, deinde sinu Persico & mõtibus. Septentrionalior eius pars Auchanitis regio dicitur. Media regio Chaldæa in qua campus Duran & Turris Babel, hæc eadem Astronomos præclaros educauit. Sequitur deinde Mardochæa regio. Australem plagam Strophades incolũt. Regio est cum frugum, vitium fertilissima, tum etiam rerum pre-

Assyria.

Babylonia.

ciosarum ditißima, in sacris literis Sennaar dicta.

CAPVT XXIII.

De triplici Arabia.

Arabia petræa. A*Rabia triplex est. Proxima Palæstinæ Iudææ & Ægypto Petræa dicitur, à Petra oppido quod Nabatæi (vt inquit Pli.) incoluerunt. Continet regiones Munichiatim & Sarraceniam. Gentes sunt Pharanitæ, Ismaëlitæ, Agareni, Fatheni, Moabitæ, Ammanitæ & Gerræi. Mons Syna quē Pto. Melanem appellat sub gra. lon. 65. la. 30. Altera est Arabia deserta regio ingens, montuosa, harenosa & vere deserta, cuius incolæ sunt Bathanæi, Orcheni & Martemi. Tertia est Arabia quæ cognominatur fœlix: Nec iniuria, nam præter soli fertilitatē multis aromatum generibus abundat, qualia sunt Aloë, Myrrha, Cinamomum. Camelos alit, Auri gemmarum copiam habet, quæ subinde ad regnum Melinda Aphricæ deportantur. Clauditur autem regio à septentrione montibus à Meridiæ mari: deinde duobus sinubus Arabico et Persico quibus in modū peninsulæ clauditur. Inter plures gentes quas Pto. adsignat sunt apud sinum Arabicum siue mare Rubrum Banubari, Sabœi, quorū regio Saba vel Sabæa diues opum, aromatumq; fertilis.*

Arabia deserta. Arabia fœlix. Sabæa.

ertilis. Elezara regio. Mediterranei sunt Oadi
æ, Saraceni, Mesamanes, Alapeni, Scœnitæ
agi hoies, Smynophora regio duplex, interior
& exterior: hæc myrrhã fert. Homerita regio
ceano proxima, Gerræi, Anaritæ, Ichthyopha
i qui piscibus tantũ vescuntur. Versus ortum
unt Sophanitæ, Macæ et Thurifera regio. Mõ
es, Zames in lon. 76. la. 25. Hippos lon. 67. la.
7. 15. Climax in lon. 76. 30. la. 16. apud hunc
tygis aquæ fons est Maritha mons. 80. 30. la.
1. hinc duo fluuij Laris & Prion fluunt, hic in
ustrũ, ille in aduersam partẽ. Didymi montes
r Zames versus ortũ recedunt, vnde Horma
us flu. oritur. Melas mons in gra. 81. 30. la. 12.
n hoc oliuæ crescũt. Insulæ quæ in sinu Arabi-
o sitæ sunt iuxta littus. Zygena, Dæmonũ in-
ula in gra. 66. 45. la. 23. 15. Polybij. 67. 40. 21.
o. Ieracum. 69. 30. la. 19. Socratis ins. 70. la. 16
o. Cardamina, Combusta. 70. 30. 14. 20. Mali
hæ duæ. 72. 30. 12. 30. Dioscoridis ins. 86. la. 11.
o. Zenobij septẽ. 91. la. 16. 30. Sarapiadis quã
libi Serapionis dictã vidi, sub lõ. 94. la. 17. 30.
Scoyra Christiana cuius incolæ archiepiscopum
abẽt, sub. 98. la. 8. Decliuius ad septentrionem
uæ insulæ Virorũ & Fœminarũ. Alterã enim
arũ quæ est in lon. 94. la. 13. 30. soli viri inco-
unt. Alteram verò sub eodẽ parallelo sitã, sed
plus

Montes Arabiæ.

Virorum & fœminarũ.

plus ad ortũ solæ fœminæ quæ singulis annis se mel conueniunt cum viris esseq; Christiani per Ormus. *hibentur. Ormus insula diues circa quam margaritarum copia inuenitur in lon. 94.30. la. 2 grad. In sinu Persico. Appha, Ichara, Tharo, Tylus & Arathos insulæ ignobiles.*

CAPVT XXIIII.

De Media, Perside, Parthia, Hircania, Margiana, Ariana, Drangiana, vicinisq; regionibus.

MEdi nomen à Medea nacti maiorẽ Armeniam & Assyriam versus ortum sequuntur, Caspiis & Thoatra montibus distincti. Strabo in Ecathanam & Atropatiam distinxit. Gens est diues & armis potẽs. Continet regiones Marianã, in qua lacus eiusdem nominis, Cheliam, Marundiam, Ragianam. Gentes, Caspios apud Caspium montem & mare Caspium. Cadusios, Tapuros & Madassos. Montem Zagrum. Fluuios, Cambysin & Cyrum ex Caspiis montibus in mare Caspium, Amardum ex zagro in idẽ mare, qui la- Susiana. *cum Marianum efficit. Susiana australior est Media parte Babyloniæ, Assyriæ, Persidis, & sinus Persici intercepta : nonnullis sub Perside comprehensa, huius fructus feruntur perpetuo virere.*

irere. Persis seu Persidis, montibus, sinu Persi o, & Dara fluuio à Carmania terminata: con net sub se Achæmeniã, Drangenã et Elymæã giones. Rursus Caltapitim & Misdiam: Ra iam & Hipposagiam. Persæ solem deum sta ebant. Iidem si cũ suis matribus coirent, inde agos generari non dubitabãt. Huius impera r hodie Sophy dicitur: qui imperium à Sara nis & Turcis iamdudum ablatũ, strenue quo lie recuperat. Sequitur Parthia montibus vn q; cincta. Eius regiones sunt Comisena in par septentrionis, Sabiena in opposita: regiones æ feras sæuissimas & serpentes alit, Parthi cubus equisq; exercendis plurimum valent, eo vt tam priuata q̃ publica officia equis obe t. Hircania ab occasu Medos habet, à meri Parthos quos Coronus mons dirimit: ab or Margianam: deinde mare Hircanum. Re vini ferax: vbi apes in arboribus mellifica- utor est Strabo. Prouincias habet Siracenã Arsitim & Astauenã. Fluuios Moxeram et andam, vtrunq; duobus fontibus ex Corono nte in mare Caspium fluentem. Huic adia- in mari Hircano Talca insula, in gra. 94. 42. 30. Margiana regio admodum vitifera, vndiq; montibus obiectis finita est: qui ver Ariam & austrum Sariphi dicũtur, versus Hirca

Persæ.

Parthia.

Hircania

Talca.

Margiana.

Hircaniam Masdoranus. Mediam regione Margus fluuius (vnde regioni nomen est) di uidit: qui duobus fontib. ex Sapipho scaturie in mare Hircanũ cũ Oxo flu. exit. Populi sec

Massagetæ. *dum Pto. Dereccæ Massagetæ Parni & Ta ri, hi meridionales, illi septẽtrionales, Massa tæ medij: qui parentũ ac amicorũ ægrotãtiũ c nes esitare feruntur: nam miserũ iudicãt quen piam morbo interire. Ideoq; sanos mactaban*

Aria. *Ariam regionem cum aliquot sequentium, P nius sub India aliquibus cõtentas esse ait. Pt seorsum descripsit. Terminatur vndequaq; m tibus, Masdorano ab occasu, è regione Parop niso: à meridie Bagoo monte: qui regionem i colunt, septentrionales sunt Nisæi & Astau*

Scorpiofera regio. *ni: australes Borgi, Ceserotæ & Scorpiofera r gio: medij Drachamæ, Paruti & Etymand Dyonisius regionem sterilis esse soli ob solis aduſtionem, corallium tamen proferre, vites*

Drangiana *supra quàm aliæ regiones, ferunt. Drangia Ariam sequitur versus austrum, intercede Bagoo monte. Australe latus finit mons B tius, Orientale linea ex Paropaniso monte d cta ad austrum. Diuiditur in Darandas, B trios & Tatacenam regionem. Transit e Arabs flu. cuius ostium in Bagoo monte. In læ lapidum preciosorum, vestiumq; copiam*

b

bent sericarum. Arachosia Drangianam ad occasum reliquit, à septentrione Parueti montes sunt iuxta quem habitat Pargyetæ. Sydri versus occidentem recedunt. Poplutæ mediam tenent. Eoritæ australem plagam. Hos omnes Dyonisius λινογχλαίνους appellat. i. lineis vtentes vestibus. Arachosius flu. sese in lacum ingentem diffundens ex Parueto monte ad Indũ flu. transit. Carmania duplex est: Altera deserta cuius populi & situ & moribus Persis sunt affines: sunt autem Yscithæ, Madomastæ, & Cuhi. Altera quicquid inter montes Persicos & sinum Persicum est, complectitur: sub diuisa in Rhudianam, Agdenitim, Parepaphitim & Cadeniam regiones, ad littus sinus Persici. Rursus in Aras, Caradras, Cautonicas & Chelophagos, hoc est, testudines comedentes, ad littus maris Indici. Demum sunt maxime septentrionales Camelobosci vel Zozotæ gens bellicosa quæ asinis in bello vtitur. Montes huius regionis Strongilus & Semiramis, in grad. 4. 20. latitud. 25. Sunt item ignobiles alij in medio regionis, ex quibus sex fluuij Dara, Cabrappis, Corius, Achindana, Andanis & Saanus in sinum Persicum fluunt. Salaris verò fluuius ex iisdem montibus in sinum Paagonicum Indici maris. Gedrosia Persicis montibus Boëtio, & Indo flu. intercepta est,

Arachosia. Carmania. Montes. Fluuij. Gedrosia.

cuius regiones, Paradena & Pariſſena: hæ
apud Indum flu. illa apud Boëtium montem.
Gentes Parſiræ, Carmaniæ & montibus conti
guæ, Rhamnæ apud Indum flu. Muzareni m
diterranei, fortaſſe legendũ eſt Guzareni: nam
Guzarath. in hac parte deſcribitur hodie regio Guzarath.
Cambaia. Proxima eſt Cambaia, ad littus maris Indic
etiam ſub Gedroſia contenta: quæ regem habe
Bactriana. & ciuitatem Cambaiam regalem. Bactrian
& Sogdiana duæ regiones, Oxi fluuij flexuoſ
ambitu diſtinctæ: terminantur ab occaſu, Ma
gianæ mõtanis: à ſeptẽtrione & Scythia, Oxi
mõtibus & Iaxarte flu. ab ortu Comedorũ m
tanis, deinde Paropaniſo. Bactriana ſub ſe co
tinet Chomaros, Salateras, Zariaſpas ſepten
trionales. Medij ſunt Tochari, Aciuacæ, Sco
dæ, Varni & Sauadij. Meridionales Comi
Tambyſi, Orſipi & Amariſpi. His mos eſt n
minem pro delicto morte, ſed exilio tantum p
nire. Fluuij Gardamanis, Zariaſpes, Dargæ-
des ex Paropaniſo originem trahentes, omne
cum Oxo fluuio congrediuntur qui etiam in e-
Sogdiana. dem monte oritur. Sogdianorum incolæ Iatij
Thacori, Augali, Oxidraanæ, Drybactæ &
Candari ſeptentrionales: Mardyeni & Drep
ſiani apud Sogdios montes, qui ſunt in gra. 11
la. 47. fere. Paſitæ, quibus Oxij montes adia

cen

cent in grad.108.lat.47. Chorasmij & Vanda
banda regio versus Indiam. Oxiani medij. In
hac arbor papyrus foliis tam vastis nasci dici-
tur, vt quatuor pedes in longitudine æquet.
Sequitur Paropanisadum regio versus omnem
partem montium collibus ferè compressa, Paro
panisus ab occasu & septentrione, Caucasus qui
piper mittere fertur ab ortu, Paruetus ab au-
stro. Incolæ Bolitæ septentrionales, Aristophy
li & Parusij occidentales, Ambautæ orienta-
les, Parsietæ australes. Fluuij, Gardamanis in
medio ortus versus aquilonem Oxo flu. adiun-
gitur, Choas flu. cuius fons in Parueto monte
Indo admiscetur. Regio (vt fertur) præter ole-
um omnia proferens quæ vitæ necessaria sunt,
quam Marcus Venetus regionem Torquesten
sem videtur appellasse.

Paropanisides.

Torquestensis regio.

CAPVT XXV.

De Sacis & Scythis.

SAcæ vel Sacosani genus hominum est sa-
gittariæ artis peritißimum, syluas lucosque
inhabitans: nulla enim in eorum regione
sunt oppida: totaque montibus contiguis circum-
septa est. Nonnulli sub Scythis comprehendũt.
Pto. Sacarum regionem distribuit in Caratas
septentrionales, in Comaros, in Grinæos Scy-
thas Toornasque mediam incolentes regionem,

in Ariſtes & Comedas vnde montes Comedo-rum occidentales, in Byltas auſtrales, in Maſ-ſagetas orientales, quibus Aſcatangas mon-adiacet in gra. 133. la. 47. Sacæ quas optant ſp-ſas prius bello adipiſcuntur: qui ſi ibi vincātu-perpetuæ ſeruituti addicti in cauernis latitant.

Scythia. Scythia omnis ſecundum Ptolomæum ab occa-ſu habet Rha fluuium terminum Sarmatiæ: a ſeptentrione terram incognitam: ab ortu Seri-cam regionem, cuius limes eſt linea per monte-Caſiòs ſurſum deorſumq́ꝫ ducta. A meridie pa-tim Hircanum mare Sogdiosq́ꝫ, partim Saca-& Imaum montem. Plinius & alij etiam So-dios, Margianos & Sacas ſub Scythis compre-hendunt, atqꝫ hi Imao monte eam ab India ſe-parāt, ea ſcilicet parte montis quæ in ortum -caſumq́ꝫ diffunditur. Altera Imai pars ſurſu-

Scythia duplex. deorſumq́ꝫ tenſa Scythiam duplicem diſtingui-intra Imaum & extra Imaum occidētalem -orientalem. Populi eius nullis conſtant term-nis, eo quòd agros non colant neqꝫ conuenticul-celebrent. Nominantur his ferè nominibu-Alani Scythæ, Suobeni & Alanorſi citra A-num montem: Aſmani, Canodipſas regi-Erymni verſus Sarmatas: Mologeni, Samn-tæ, Machetegi, Scymbi, Iaſtæ, Galactopha-comedentes lac medij: Aſiotæ, Noroſſi, Iax-

tæ

æ ad mare Hircanum: Anaræ, Ascotancæ, Tectosacæ versus Imaum montem. Atque hi Scythiæ interioris sunt, quæ tota hodie Tarta ia magna vocatur, multumq; vltra Hyperbo eos montes ad septentrionem protenditur vbi ultæ & syluæ & feræ. His omnibus Scythis ræesse creditur magnus ille Tartarorum prin eps, ob id magnus Cham dictus, vocaturq; re- num Cathay ad extremū orientem extensum. Qui restant in vlteriori Scythia sunt Abij, hoc t, non iniqui Scythæ. Hippophagi, Hippopo es, Homobij. Caßia regio quæ Caßiam fistulā rre dicitur, Achassa regio, Huius etiam fer- ur esse Tharsos regio cui præfuit Melchior agus. Item Arimaspi qui (vt refert Pli.) num oculum in fronte tantum habent. Neo- rici Mongalistarum regionem appellant. Montes harum regionum sunt: Rhymnici vn- Rhymnus flu. in mare Hircanum abit, in a.94. la.56. Sunt præterea Alani mōtes, No ssus, Aspasij, Tapuri & Anaræi, omnes ferè tum ex Imao sumentes.

Tartaria.

Mongalistæ.

CAPVT XXVI.

De India.

T*Ota regio Indiæ Indo fluuio ab occasu, Sero fluuio ab ortu: Imao, Emodis, Sericisque montibus ab aquilone, deinde*

oceano includitur. Mediam autē Ganges flu
(quem nonnulli Phison credunt) diuidit: vn
de duæ distinguūtur Indiæ Cis Gangem & Ci
India intra Gangem. tra Gangem. India intra Gangem populos co
tinet multos & diuersos cum nominibus tu
etiam moribus: quorum qui statim Indum se
quuntur Gymnosophistæ magi vocantur, hi v
refert Pli. ab ortu solis ad occasum vsq; immo
bilibus oculis solem intuentes perstare possun
Dardæ vel Daradæ inter amplexus Indi flu
uij, apud quos formicas vulpium magnitudin
aurum effodere fama est, Suastena regio, La
batæ, Varsa regio, Patalena inter ostia Ind
Chatriæi, Pulindæ, Agriophagi, Cicopletes q
vnicum oculum in fronte habere perhibentu
Sirastrena regio quæ nunc ferè Cambaiæ atti
net apud sinum Canticolpum, Larica, dein
versus austrū Arica & Viripyra regiones v
Narsinga. nostæ ætatis Geographi Narsingam latam re
gionem describunt multorumq; aromatum fe
tilem. Item Cananoiæ regnum cum oppido re
Callecutium. gio: Callecutium regnum & emporium fama
tißimum, nam eo omnis generis merces & me
catores ab omni orbis parte confluunt, prætere
multa ferunt hæ regiones quæ aliunde pete
non opus est. Sequitur in eodē quasi tractu ve
sus meridiem Gutschin vel Cuchinum regnu

& C.lum, quæ paulò latius in meridiem exten
luntur, quàm Ptolomæi descriptio habeat. Se-
uuntur versus ortum Limyrica regio: Carei
d sinũ Colchicum: Pandiones Bragmanæ ma-
i supra montem Betigum, qui est in gra. quasi
26. la. 20. Hinc tres fluuij Pseudostomus, Ba-
is & Solenis in mare Indicum defluunt. Sub
odem monte sunt Ambastæ, Caspiria regio, So
e, Biolingæ: Adysathri ad montem Adysa-
rum qui est in gra. 132. la. 22. 30. Hinc Cha-
rus flu. in sinum Argaricum vergit. Deinde
pud mõtem Uxentum qui habet gra. 140. la.
.30. Mãdalæ, Dryllophyllitæ, Salaceni, Me
li Aruarni ad littus oceani. Demum iuxta
angis exitum Sabaræ quibus Adamas in co
a crescit. Item Cocconagæ & Gangaridæ osti
Gangis circumfusi quarum regio Orphir in
cris literis dicitur. Adnumerant alij plures
tiones tum monstrorum tum aliorum diuer-
viuentium ritu, incerta tamen designatione:
luti Bygmæos, Ophiophagos qui serpentibus
scuntur, Musicanos, Astacenos, Schiopodes Schiopodes.
io pede tantæ (si credere fas est) magnitudi-
s, vt resupini æstum solis vmbra pedis vindi-
nt, tantæ tum celeritatis vt leporem fugien-
m adsequi credantur. Feruntur & qui auer-
s plantas habẽt digitos octonos. Cynocephali Cynocephali.

Astomi. *quorum capita canina sunt. Astomi.i.ore ca-rentes. Plura præterea diuersaq; animantium herbarum,arborum,cæterarumq; rerum genera scriptores hic comminiscuntur:eo quòd ob rari huius regionis aditum,libere cuiuis quiduis ef-fingere licitum sit. Montes præcipui dicti sun & fluuij. Sunt præterea Apocapi & Poëni deorum in gra.lon.120.latit.25. Item Vindiu mons.131.la.27. Oriuntur hinc Namadus flu & Nanagua qui Callecutium perluit:et Soa flu.qui se Indo admiscet.Ex monte autē Vxe to oriūtur tres fluuij Tyndis, Dosaron et Ad mas,circa quem Adamas lapis gignitur. Pro-*

India maior *xima est India extra Gangem quam maio rem appellant,regio non adeo culta atq; illa i terior,aut saltem nobis nō tam exquisita.Sun autem secundum Ptolomæum hæ regiones se nationes, Ganganæ et Tacoræi proximi Sac Marundæ secundum Gangis transitum: Cir dia ad sinū Gangeticum, in qua galli gallina cei barbati reperiuntur & implumes & lanu ginosi. Deinde secundum littoris tractum Au rea regio & Argentea, in quibus multa meta la reperiuntur.Eodem deinde ordine Besyngi*

Aurea Cherso-nesus. Malacha. *ti humanæ carnis voratores. Hinc Aure Chersonesus est, quæ nunc ab incolis Malach putatur dici, vt referunt Portugallensiū na-*

gationes

gationes. Dicũt insuper quòd regio sit vrbibus in modum nostratium ædificatis cõsita: quarum quæ caput est Chnigapola dicitur, regia Sian. Hæc terra præter aurum & margaritas Rhabarbarum gignit arbore (vt narrant quædam nauigationum traditiones) crassa & putrida, nec sine putredine odoris præstantiam habente. Cum colligere est animus, turba hominum noctu, præ timore leonum ac ferarum aliarum arborem conscendit, odoremq; Rhabarbari vento perferente excipit: exorto dein sole, omnes eam viam arripiunt quam noctu ventus indicauerat, messiq; intendunt. Sunt præterea mediterranei Indaprathæ, Aminachæ, & alij. Orientales demum Cacobæ, Chalcitis regio, Cudutæ & Sindi genus hominum ferum, cutis adeo duræ vt sagittis traiici nequeat.

CAPVT XXVII.

De Serica, Sinis, & regionibus orientalibus.

SErica regio ab occasu Scythia, ab austro India terminatur: reliqua latera incognita etiam nunc existunt. Incolæ sericum ex arboribus depectunt, quod vermiculus Ser conficit, indeq; ortum nomen est. Pto. hos describit populos. Anthropophagos, Garinæos septentrionales: Sizyges, Danas, Rhabbanæos, & Asmi

ræam regionem in medio. Sequuntur deinde Iſſedones ingens populus, qui parentum funera cantu aliisq; delitiis proſequuntur, corpora verò carnibus aliorum pecorum commiſcentes eſitant. Sunt præterea Aſpacaræ, Throani, Ottorocoræ, & Batæ incerto ferè omnes loco, cõmercia aliorum fugientes, quas autem vendere volunt merces iuxta vias collocant, cumq; aliis cõmutãt. Hæ regiones ad Cathay regnũ & Chinchitalim regionẽ pertinẽt. At ſingulatim partes ex Marco Veneto difficile fuerit diuinare.

Sinarum regio.

Hinc Sinarũ regio eſt, quã nũc Chynã magnã appellant, ab ortu ſolis Indiæ maioris poſt Serum fluuium. Huius rex potentiſsimus totius ferè mundi celebratur, qui ne regium ſtemma alieno polluatur ſanguine ſororem in coniugem ſumit. Nulli ſe conſpicuum præbet. Palatium habet mirifice extructum, ſeptuplicique muro communitum: inter quemque ambitum perpetuo vice mutata, decies milleni cuſtodes excubant. Principes immorigeros pelle exuit. Gens eſt candida ſic ſatis, quæ veſtibus menſaque pro epulis ritu ferè noſtro vtitur, legis Chriſtianæ expers, crucem tamen Domini (ignota cauſa) magnifice veneratur. Deinde ſecundum littora verſus ortum nationes occurrunt margaritarum feraces Chienchij:

Lechij

Lechij autem mediterranea occupant, habẽtes regẽ qui 20. regibus dominatur sed regi Sinæ subiectum. Pto. Semanthinos mõtes eiusdemq́ nominis populum describit. Item Spioras & Ambastas, fluuium Aspitharã. quicquid præterea versus ortum vltra. 180. gradus longitudinis restat, non est claris scriptoribus celebratum, ideoq́ tam incertum vt fidem vix ausim adhibere. Describunt verò tales regiones seu prouincias. Chinchitalis prima est post Sericã regionem. Balor regio deinde quæ magna habet deserta, Iudæi clausi inter montana, Tanu, Cathay regiones potentissimæ quibus magnus ille Caam præesse dicitur, Chayram, Thebet. Cyamba, Mangi prouincia quæ omnes cũ incertis limitibus nobis sint traditæ non adeò curandæ sunt. Regnum verò Murfuti, Var & Lac quæ longo protractu in meridiem describunt ab Hispanis non eo modo sunt inuenta, sed eo ferè situ insulæ Molucæ describuntur. Lac regnũ.

Hanc autem partem Indiam superiorem vel orientalem appellamus in qua diuersa hominũ instituta & mores comperiuntur voluntq́ quosdam ibi agere Christianos alios syluestres alios alio modo viuentes, fides horum penes autores sto.

CAPVT XXVIII.

De insulis maris Indici.

INcipiemus primũ ab eo loco in quo paulò an-te insularum enarrationem omiseramus. Sũt ergo in sinu Persico iuxta Carmaniã Sagdana in grad. 94. lat. 23. 15. Vorochtha. 94. 20. 25. 30. Contra Persas Tabiana & Soptha, Item Alexandria vel Aracia in gra. 90. la. 29. 30. Deinde in Indico oceano Carmina. 102. lat. 18. Liba 103. 30. 19. 0. Quæ Gedrosiæ adiacet Asthæa, Codana, Baraca, ignobiles sunt insulæ. Se-quitur Seylana insula magna & diues in qua etiam multa aromata crescere fama est, potissimum cinamomum & Zingiber, habetq; monti excelsum quem montem Adæ vocant. Putant enim incolæ in hoc monte Adamum pœnitentiam egisse, sita est sub gra. lon. 118. 30. lat. 6. 40. Sequitur Taprabona insula totius mundi maxima quæ nunc Samotra vel Sumatra dicitur, diues multarum rerum & potens, cuius rex ne regnum hæreditarium fiat liberis gignendis operam dare prohibetur. Referunt Lusitani iã in quatuor diuidi regna quæ & tributa pendunt magno Chamo Tartarorum ac Scythiæ totius principi potentissimo. Incolæ & si Christianæ religionis ignari sint, legibus tamen ac æquitati parent, signata vtuntur moneta aurea, ar-

Seylana. Samotra

gentea,

gentea & ærea. Mittit insula hæc piper abundanter & maximos elephantos. Hæc Ludouicus Rom. Ptolomæus eam antea Simondi dictam fuisse tradit, tempore verò suo Salicam populosque communi vocabulo Salas, præterea omnes vtriusque sexus muliebribus ornamentis tectos incedere. Circum Taprabonam cohortes sunt insularum. 1378. numero, quarũ tamen nomina extant hæ sunt: Nanigeris, Cory ad septentrionalem plagam, Vangana & Canathra ad latus occidentale. Hinc facile crediderim Samothram eandem esse cum Taprabona de qua tamen multi plurimum dubitant. Secundum idem latus Egidion, Orneos, & Ammina. Monacha sub Æquatore, Carcus, Philigus, Irena, Calandadrua polum Antarcticum supra suum hæmisphærium conspicuum habent, Ad australe latus Taprabonæ Arana, Bassa Balaca, Alaba & Cumara. Versus orientem Zaba sub æquinoctiali, Zibala sub primo parallelo arctico, Nagadeba sub secundo, Susuara sub tertio ferè. Sunt præterea Maniolæ insulæ decem duobus gradibus demißiores æquinoctiali, quarum incolæ anthropophagi feruntur, ibique lapis Herculeus naues quæ ferreis clauiculis compactæ sunt detinere phibetur. Ex aduerso aureæ Chersonesi

Hæc ex Ptolomæo.

Maniolæ.

Barussæ,

Barussæ, Sindæ, & Sabadicæ insulæ sitæ sunt etiam anthropophagis occupatæ. Demum Satyrorum insulæ quarũ incolæ caudas habere perhibentur quales Satyris tribuere consueuimus.

CAPVT XXIX.

De insulis nuper inuentis.

H*Actenus parum aut nihil à Ptolomæi veterũq; autorũ vestigiis digreßi sumus, sed nunc cũ eo loco quo Ptolo. Cattigaram longè vltra Æquatorẽ prominentẽ descripsit, & deinde alij adnectentes regnũ Var Moabar & alia incerta ferè ratione, nulla post frequentes vltra citraq; Æquatorẽ nauigationes terra continens inuenta fuerit, sed insularũ infinitus penè numerus: de earũ situ omißis veterũ erroribus pauca subnectemus, quæ quidẽ ex Maximiliani Transyluani viri laudatæ tum honestatis ac probitatis, tum etiã non mediocris eruditionis, epistola: deinde etiam ex pluribus Hispanorum nauigationibus in epilogũ quasi collegimus. Prima igitur occurrit Laua maior cuius rex affiniũ insularũ regibus dominatur, & ipsa in quatuor regna diuisa, sub gra. 155. la. 8. aust. magna pars incolarum anthropophagi sunt. Nã & ægros quorũ vita deplorata videtur, mactant, sic eos à longo mortis cruciatu liberantes. Ita quoq; Massagetarũ instar parẽtes*

Iaua maior.

tes

ves senio confectos, atq; ob id vitæ actionibus incommodos, aliis esitandos vendunt: Omnes ferè Idololatræ sunt, quos Caffranos nuncupant. Habent tamē suas quasdā æquitatis leges aut ritus quibus parent. Habent & æris & auri copiam. Iaua minor insula eiusdē long. la. 3. aust. Porne insula sub lon. 174. lat. 4. grad. Hæc eadem Burne vel Burnea dicitur, tantæ est magnitudinis vt trimestri spatio vix obiri possit, Incolæ gentiles sunt, iustitiæ tamē pacisq; atq; amicitiæ strictissimi cultores, Ædes eorum exiles ex ligno terraq; constructæ. Vxores ducunt quot alere possunt. Panē ex oriza cōficiunt; Potum liquor qui de concisis palmarū ramis exprimitur præstat, Argento viuo epoto morbum depellunt, sanitatemq; tuentur, Margaritarū ferax est insula, nam aliquando ad oui gallinæ quantitatem reperiri ferunt. Non longe hinc duæ insulæ sub long. 180. ferè gra. la. 8. Bibalon & Cimbaubon vbi crocodilos esse dicunt, & arborem cuius folia defluxa vita assumpta mouentur animantium modo. Puloam ficuum fertilis lon. 179. la. 10. 30. Panilonga vel Panilongon Æthiopibus habitata lon. 181. la. 14. 20. Hoc tractu plures deinde sunt insulæ sparsim in mari sitæ, quarum longitudines & latitudines incertæ etiam nunc existunt, quarū sunt Baxbay

Iaua minor.

Puloana

Panilonga

Cathi-

Subuth Cathigan, Bohol, Culon, Canghu. Subuth insula sub lon. 189. 10. 11. minutorum. Huius multi proxima nauigatione fuerunt baptizati, alliciti miraculo quo quidam æger prorsus extenuatus & ab omni spe destitutus Christi nomine fuit sanitati restitutus. Truncus arboris palmis ferè similis eis pro pane est, Potus ex palmarum ramis conscißis exprimitur. Hinc
Massana. ad austrum sub la. 9. gra. Massana insula cuius incolæ aurũ quod in copia habent pili faciunt, nam pro rebus vilibus & quisquiliis multum sæpe auri commutarunt. Gens est agilis multũ, nuda natura tantũ obtecta, fœminæ infra vmbilicum obuelantur capillis ad talum vsq; eædẽ in cadauerũ iustis faciendis miserabiles luctus exercent, incumbentes cadaueri os ori manũq;
Mattan. manui applicando. Mauthan aut Mattã sub lat. 10. grad. non longe à Subuth. Huius incolæ bello multum valent, nam fecit huius periculum Magellanus præfectus claßis qui ibi cum multis sociis cecidit. Hinc versus ortum & arctos plures sunt insulæ Zuluan, Buthu-
Inuacana. an, Calagan, & Inuacana diuites auri, omniq; genere aromatum, quod nostra suspicit regio sunt impletæ, medium omnium est sub long.
Gelolo. 185. latitud. 10. Gelolo vel Syloli insula sub lon. 186. la. 2. eius incolæ id quod primum mane egre-

egredientibus sese obtulerit pro numine habet. Nascuntur hic arundines pedali amplitudine aquam potioni peraccommodam ferẽtes, hicq; fœminas vento concipere fabulantur. Ab hac versus occasum vltra citraq; Æquatorem exigua inter se distantia, sub lon. 185. gra. nobiles illæ insulæ Moluccæ describuntur, quarum beneficio totus penè orbis aromatibus impletur. Quinq; numerantur Thedore vel Tadore, Tarante vel Taranatæ, Muthil, Mare, & Machian. Tadore septentrionalis est ad dimidium quasi gradus, huic præest episcopus quadragenis ex consuetudine fruens vxoribus. Tarante versus antarcticũ. 40. minutis ab Æquatore discedit. Machiã quindecim minutis, Muthil sub Æquatore consistit. Incolæ Caphræ sunt, hoc est, gentiles, admodum egentes, quandoquidem præter aromata nihil ferè apud eos proueniat, latent tuguriolis multum demissis, denique vt ait Maximilianus Trans. omnia apud eos sordida & humilia sunt præter pacem, ociũ, & aromata. Arbor Garyophylli siue Caryophylli (propter foliorũ similitudinẽ cum iuglandium foliis) quæ in his insulis crescit pro cera assurgit, crassitudine medij hominis, sensim gracilescens, ex medio autem ramusculi lati usculè effunduntur, folia specie laurinorum.

Moluccæ insulæ.

Tadore.

Incolarum mores.

Arbor Garyophylli.

Garyo-

Garyophylla autē quæ clauos ob ſimilitudinē vocamus extremis ramis coniuncta enaſcūtur. Creſcit præcipue in tribus inſulis Tarante, Tadore, & Machian. Muthil cinamomum mittit, corticem ſcilicet arboris cuiuſdam ſurculoſæ ad ſolem arefactum & detoſtum. Post has in auſtrum plures ſunt inſulæ quarum maxima Badam dicitur, hic myriſtica nux naſcitur gemino cooperta operimento, exterius ligneū eſt, alterum quod nucem complectitur tenuis membrana nos florē muſcatæ dicimus, ab Hiſpanis macis vocatur. Circa hanc duodecim ſunt inſulæ paruæ ſub lon.180.la.6.auſtra. In his zingiber paßim prouenit, aliud ſponte aliud ſeminatum. Radix eſt cuiuſdā herbæ adſimilis ei quæ crocum producit. Ambuon inſula ſub lon.187.30.la.6.auſt. huius incolæ anthropophagi ſunt. Buru ab illa verſus occaſum ſub lon.183.la.6.auſt. Tenetum in lon. eadem, la.3.gra.auſt. Sequuntur Laboan, Bachian, & Caphi pluresq; paruæ inſulæ quas ob incertum ſitum omittimus: in vna harum Pygmæos degere fama eſt. Sullach anthropophagorum inſula ſub lati.3. graduum auſtralium. Malua ſub lon.177.gra. la.8.30.auſt. Non lōga hinc intercapedine (vt ferebant accolæ) homines degunt cubitales, aures tam vaſtas habentes, vt alteri pro ſtrato in

cum-

Cinamomum. Badam. Myriſtica nux. Zingiber Ambuon Buru.

cumbentes altera sese cooperiant. Timor insula satis magna sub lon.178.gra.la.13.aust. Huius fœminæ inaurium ornamentis armillisq; vtutur. Sandalum vbertim hic prouenit, quod solenni & rata lunæ cursus obseruatione colligitur. Iacent in oceano versus Americam insulæ duæ latronum sub æquinoctiali. Nomen dederunt mores incolarum, qui furto & latrociniis plurimum dediti sunt. Gens inops & solers. Mulieres formosæ admodum, longis nigrisq; capillis, nudæ præter naturam, quam tenui membrana velut folio papiraceo obtegunt. Ædes ligneæ, conclauia lectosq; habent quibus paleam palmeam molliusculam sanè substernunt. Nauiculas ex trunco excauato cum velis extructas, tanta arte regere norunt, vt volare videantur, puppim proræ proramq; puppi commutantes, singulæ singulos capiebant rectores. Demum sunt duæ insulæ infortunatæ sub lon.240.la.23.30.aust. Dictæ sunt infortunatæ, quia cum Portugallensium classis ad eas applicuisset, iamq; ferè omnes inedia confecti essent nihil rerum necessariarum ibi inuenerunt sed desertas viderunt. Si præterea restent insulæ (vt restant) quarum mentionem non fecimus, illæ aut exiguæ sunt aut propterea quòd nihil de earum situ certi constet omissæ. Nec

Timor.

Insulæ latronum.

Infortunatæ

M moueat

moueat animos Lectorum si fortasse longitudines & latitudines harum insularum nonnihil ab aliorum traditione discrepent. Supputauimus enim longitudines ab occasu in ortum, alij contrario ordine procedunt. Laitudinem secundum medium insularum sumpsimus, quam nonnulli ad locum tantum applicationis referunt. Verum neq; mirari oportet longitudinis magnã diuersitatem inter eos qui hodie regiones describunt. Nam & ii qui alio atque alio tempore nauigant ad has insulas, non eodem modo conueniunt. Quod aut artis Astronomicæ errorẽ fieri oportet, aut quòd Lusitani Moluccas insulas in Occasum contrahant, quas reliqui Hispani versus Americam extendunt, vtraq; pars ad suam ditionem, quæ circa 180. gradus longitudinis finitur, tam diuites nobilesq; insulas reducere contendens. Ingenti sanè errore. Cum altera descriptio ab altera in longitudine 30. fermè gradibus discrepet. Nos sanè qui hanc litem absque experientia dirimere non possumus, secuti sumus descriptiones Lusitanorum nobis à Maximiliano Transyluano viro magnæ eruditionis & non paruæ auctoritatis (dum in viuis erat) apud Imperatorem nostrum Carolum Quintum, à quo easdem acceperat. Quòd si dies aliud doceat, non verebimur cum

Ptole-

Ptolomæo recentioribus obseruatis fidem adhibere modo cum ratione firmentur.

CAPVT XXX.
De America.

AMerica ab inuentore Americo Vespu-tio nomen habet, alij Bresiliam vocant, quæ an continens an insula sit necdum satis constat. Incolæ qui propius Æquatorem consistunt Canibales vocantur atrocißimum genus anthropophagorum. Vicinas enim nationes dira infestant persecutione, & quoscunq; capiunt in suam regionem adducunt. Masculos autē statim occidunt, & comedunt carnes tostas aut aliter coctas, aut exectis testibus mactādos alunt, fœminas seruitiis addicunt, nudi penitus incedunt. Qui deinde sequuntur vltra Tropicum Capricorni, mitiores sunt, numinis vice nihil colunt, lege tantum & instinctu naturæ viuunt, viri fœminæq; nudi agunt, nisi ex plumis psitacorum quasi palliū longo post tergus relicto cyrmate conficerent. Tori maritalis illibatam fidem seruant. Labia, aures, genitaliaq; perfossa lapidibus preciosis ornant foras eminentibus. Omni genere ferè metalli carent, ideoq; tela osse muniunt, lignaq; pro scaphis Bresilia. Canibales.

lapidea securi excauant. Sagittatores peritissimi, natatores expertissimi, & cursu admodum
Bresilia veloces existunt. Regio Bresilia aut terra Papagalli vocatur. Propius ad polum antarcticum circa la. 48. grad. alia gens est cursu tā celeri vt equū cursu vincere posse videatur. Gygantes non iniuria dixerim cum Lusitanorum vix aliquis eos æquarit qua medij cinguntur. Vagi sunt, in tuguriolis latitantes eosq; secum transportantes. Pauperes sunt nihilq; eorū terra preciosi producit. Integuntur pellibus ferinis bellè consutis, arcus ingentes telaq; secum deferunt, capillos in modum monachorum detonsos habent, obstructos funiculo lanugineo, ad quem venaturi tela connectunt, cum animam agunt morituri magnus numerus spirituū malignorum sese illis ostendit, ea figura qua apud nos pinguntur. Pars iam dicta Portugallensium nauigationibus lustrata est, qui vltra hāc transierunt ad insulas Moluccas. Iam verò paucis hinc annis cœpit & littus occidentale
Peru ipsius Americæ lustrari, in quo regio Peru deprehensa sub longitud. 290. grad. lat. Australi 8. 9. & 10. Regio tanta abundans auri copia, vt & vasa in vsum viliorem ex auro conficiantur, & domus nonnullæ integantur. Frumento bis per annum gaudet, animalium omnium fere

ferè genere dotata, feris ac lethiferis animalibus se liberam iactat. Ciuitates habet & regias & multas legibus atque armis munitas. Incolæ humanitatis non sunt expertes, commerciaque cũ aduenis tractant. Verum hactenus Christum ignorarunt, quem precamur vt suum spiritum illis donet. Altera verò pars Americæ quæ ab Æquatore versus septentrionem protenditur ea quotidie per Castellanos & lustratur & inhabitatur. Sunt autem tales regiones, Parias regio, Cutana, Dariena, cuius vna pars tam arcta est, exedentibus vtrinque oceani fluctibus, vt quatuor tantum miliaria contineat, hinc oceanus occidentalis est, illinc Eous. Gentes harum licet religionis Christianæ ignaræ sint, legibus tamen & viuendi institutis vtuntur, sacra faciũt suo ritu, alij penitus nulla, vt sunt qui Pariam regionem incolunt, in lectis pensilibus dormiunt, domus similes nostris tintinabulis aut campanis extruunt, aurum gemmasque in copia habent. Quæ deinde sequuntur regiones terra Florida & Bacalearum regio, non adeò sunt lustratæ nisi secundum littus, Sunt hic regiones feracißimæ auri omniumque animãlium, campi amœnißimi, montes excelsi, & fluuij placidißimi, ciuitates & turres & domus affabre constructæ, adeò vt nostra Europa non

Parias

Dariena

Florida.

multò inferior habeatur hæc pars. Populi sunt affabiles & contractus non fugientes, plures eorum ichthiophagi sunt, alij ophiophagi. Inter omnia tamen oppida nullum præstantius in his regionibus aut maius eo quod Temistelan appellant, secundum nostram descriptionem ferè sub Tropico Capricorni situm, locique natura munitum. Est enim situm in lacu maximo, pontibus innumeris vndequaque egredientibus, Ædificiis cum Dedali structuris conferendis ornatum. Incolæ scribere norunt & legere. Hanc partem terræ multi Asiæ adnectunt dicuntque continentem esse, sed horum ratio certa non est, igitur neque temere assentiendum puto, Ego cum ex nauigationibus Hispanorum & aliorum possem multa adducere quibus huius descriptionis incommoditatem ostenderem, adducam tantum vnum argumentum, ne videar omnino frustra huic opinioni reclamare. Marcus Venetus qui omnes regiones Indiæ orientalis lustrauit, ibique ad annos plures habitauit, scribit lib. 3. se per regionem Mangi ad oceanum vsque peruenisse, ibique nauem conscendisse, & per Garbinum (qui est inter meridiem & zephyrum) ad Cyambam nauigasse miliaribus italicis. 1500. A Cyamba delatus est deinde miliaribus totidem ad Iauam maiorem insulam

America cũ Asia non coniungitur.

Iam versus austrum ferè. Quonam pacto posset quispiam ex terræ nouæ latere orientali, cum per eam transitus non sit, versus meridiem ad Iauam maiorem nauigio proficisci? cum hæc insula nunc obseruata sit apud Indiam. At ego rem incertam experientiæ & Lectorum iudicio committo.

CAPVT XXXI.

De insulis apud Americam.

HIspaniola insula sub lō. 306. la. 22. graduum, admodum culta, vrbibusq; consita est, nam eius magnam partem nunc Hispani incolunt, qui auri fodinas possident, in eisque operarios suo regi alunt, nascitur enī aurum & in montibus & in fluuiis: iidē agros colunt, semina iactant & ciuitates more suo ædificant. Insulani nudi ferè incedunt, panem ex radice quadam conficiunt, aurum auribus naribusq; suspendunt. Mittit etiam hæc insula lignum Guaiacum, quo nostri tanq̃ remedio præsentissimo aduersus morbum gallicum vtūtur. Isabella Cuba vel Ferdinandina sub lon. 193. grad. la. 23. & semis longe in ortum occasumq; diffusa, moribus superiori haud dissimilis, ferro caret, sed eius vsum lapis pellucidus supplet. Iucatana sub longitud. 281. grad. lat. 20. Incolæ benigni sunt & commercia non fu-

Hispaniola

Isabella

Iucatana

gientes, vestes ex gonsapio diuersimode tincta conficiunt, Fœminæ ab vmbilico deorsum integuntur, tanta verecundia vt vitio detur si pede aut crure discooperto processerint. Huic proxima est versus ortum Cozumella insula eiusdem ritus ac instituti cum præcedenti insula. Ab eadem Iucatana. 100. quasi miliaribus hispanicis in occasum tres sunt insulæ Sacrificiorum. Nomen indidit ritus nephandus insulanorum, quippe qui marmoreis suis deis proles suas immolant, primum pectore aperto cor eruunt, eiusque sanguinem labiis deorum suorum illinunt, exta igni iniecta comburunt: alioqui gens satis familiaris & benigna, habent lon. 268. la. 23. gra. Iamaica insula sub long. 295. lat. 15. 30. Insulani adiacentibus similes sunt in moribus & vitæ institutis. Est item infinitus ferè numerus insularum in longitud. 315. latit. 12. ex quibus sunt Dominica, Guadalupa, Sanctæ crucis, quarum incolæ Canibales sunt, de quorum moribus supra mentionem fecimus. In lon. rursus. 340. grad. la. 38. Graciosa Ternera, S. Michaelis, Fatalis & S. Mariæ. Insula viridis quæ aliis Brasil dicitur in lon. 354. la. 51. Deniq; vt semel finiam, tãtus est in hoc oceano numerus insularũ, vt si omniũ descriptiones & mores prosequi animus esset, libellus

Cozumella

Sacrificiorum.

Iamaica

libellus in magnum volumen excresceret. Verum si quispiam est qui latiorem harum rerum narrationem cupiat, alios consulat: nobis satis visum fuit præcipuas tantum mũdi partes breuibus verbis (vt principiis artium opus est) indicare. Neque enim omnem Cosmographiæ, totiusq́ orbis descriptionẽ ad vnguem deliniare præsentis fuit instituti, sed tantum maiores orbis partes rudiori ordine, veluti pictores, qui primum imaginem lineis exterioribus & principalioribus exprimunt, quales sunt capitis, colli, brachiorum, ventris & crurium, postea exactiora & minutiora ceu oculos, os, labra, singulosq́ articulos producturi.

FINIS.

CANDIDO LECTORI

Gemma Phrysius

S. D.

ET si multos præclarosq́; autores iamdudum non sine magna omniũ laude de Cosmographia deq́; aliis id genus artibus scripsisse minime inficias ire possim, non tamẽ ob hoc candide Lector ὄνος ἐν πιθήκοις vt aiũt erimus, aut arrogãtiæ & temeritatis nota digni censebimur, si post tãtos tantæq́; industriæ viros, quales fuere Ptolomæus, Strabo, Stephanus, Mela, Plinius, & plures etiã nostræ ætatis viri doctissimi, tandem aliquid in lucem ædere tentauerimus, quãdoquidem non eo sunt à nobis animo incœpta, vt eos æquare ne dicam excellere conemur, quorum ego scripta sarta tectaq́; (vt dici solitum est) semper habui. Sed quum indies nouæ terrarum partes lustrentur, quarum hi autores nõ meminerunt, nec tamen ideo culpandi, deinde etiam alia atque alia regionum nomina suboriantur, quod sanè non paululum tenebrarum studiosis offundis, demum quia iam nuper Globum cum summo labore ex autorum veterum descriptionibus & Hispanorum Lusitanorumq́; nauigationibus deliniatum æderemus, multosq́; qui eius præclarũ atq́; iucundum vsum ignorarent videremus: His inducti rationibus vno quasi fasce non omnia sed præcipua autorum & veterum & recentiũ placita de regionum distinctionibus comprehendimus, vsumq́; nostri globi (Laconismo quodam) explicuimus, ne Lectoribus aut emptoribus globi nostri id eueniret, quod Gallo gallinaceo apud Æsopum, aut Graculo cum fidibus vt solet dici. Scio tamen futuros, vt suus cuiq́; mos est, qui meam breuitatem culpabunt, alios qui omniũ demonstrationes desiderabunt quorum hic mentionem facio, sed eos triti iamdudum prouerbij meminisse velim, quod dici solet: Vt possumus quando vt volumus non licet. Potuissem equidem diffusissime omnium

uium regionum naturas, vrbes, & minima quæque ex diuersis autoribus collegisse, variisq; figuris libellum exornasse, Verum præsens institutum aliud monebat: Nempe compendio quodam cœlum cum terra comparare: ac vsum sphæræ solidæ breuissimis præceptis manifestum reddere. Vbi si libuisset, Dij boni quanta nobis erat aperta fenestra digrediendi ac dilatandi quasi in infinitum susceptum opus. Sed hæc ex aliis colligenda dimittimus lectoribus, cum extent passim multo plures de iis rebus auctores, quàm antea enumerauimus. Ad quos sane legendos, nos viam strauimus, ac fores patefecimus. Vale. Ex Antuerpia. XVII. Kalend. Octobris

M. D. XXX.

TABELLA CIVITATUM

tum aliquot insigniorum secundum longitudinem & latitudinem.

Alexandria Ægypti	lon.60.30.la.31.0
Ancona Italiæ	35.40 / 43.42
Antuerpia	26.36 / 51.28
Argentina	30.4 / 48.45
Amsterdama	27.34 / 52.40
Aquisgranum	28.52 / 51.5
Antiochia	70.15 / 37.20
Ambratia	48.0 / 38.20
Athenæ	52.45 / 37.15
Augusta Vind.	33.0 / 48.15
Babylon	79.0 / 35.0
Bamberga	33.0 / 49.56
Barsalona	10.0 / 41.30
Basilea	29.50 / 47.40
Berlinum	36.30 / 52.50
Bononia	33.5 / 43.54
Brugæ Flan.	25.6 / 51.30
Bruxella	26.42 / 51.24
Bizantium	28.20 / 47.36
Burdigala	18.30 / 46.0
Brundusium	42.30 / 39.40
Brema	30.0 / 52.25
Buda	44.30 / 47.0
Calecutium	116.0 / 16.0
Caschouia	46.0 / 50.0

Cæsa

Cæſarea	56.40 / 41.40
Cæſarea Strat.	66.15 / 32.30
Colonia Agr.	29.0 / 51.0
Compoſtella	6.0 / 44.20
Corduba	8.0 / 37.50
Cracouia	45.30 / 50.12
Conſtantia	30.30 / 47.30
Cleuia	29.35 / 51.58
Cartago Af.	34.40 / 32.40
Cyrenæ	50.0 / 31.15
Corinthus	51.15 / 36.55
Conſtantinopolis	55.30 / 43.0
Cayrum Bubalis	63.0 / 30.15
Dantiſcum	44.15 / 54.50
Dauentria	28.44 / 52.30
Dirachium	45.0 / 40.50
Damaſcus	69.0 / 33.0
Edenburgum Scotiæ	19.0 / 58.0
Erfordia	34.0 / 51.10
Epheſus	57.40 / 37.40
Edeſſa	72.30 / 37.30
Ferraria	33.45 / 44.20
Florentia	34.30 / 43.10
Francofordia Re.	30.30 / 50.12
Friburgum Briſ.	28.0 / 48.15
Feſſa Aphricæ	5.30 / 34.40
Gandauum	26.8 / 51.24
Genua	30.30 / 43.40
Geneuora	28.16 / 45.52
Groninga Friſiæ	29.24 / 53.16

Gryphiſwalda	36.30 / 54.18
Haphnia Daniæ	37.30 / 57.20
Hybernia inſula	12.0 / 56.0
Hieroſolyma	66.0 / 31.40
Herbipolis	32.0 / 49.54
Hiſpalis	6.36 / 37.0
Ingolſtadium	33.0 / 48.50
Ilium	55.50 / 41.0
Iuliacum	29.15 / 51.5
Louanium	27.8 / 50.56
Londinum Angl.	19.15 / 52.30
Leodium	28.0 / 50.51
Lubecum	34.0 / 54.50
Lugdunum Gal.	24.0 / 45.10
Lutetia Pariſ.	23.20 / 48.0
Lundis Gothiæ	41.30 / 57.25
Lipſia	34.45 / 51.25
Luneburgum	33.0 / 54.4
Machlinia	26.50 / 51.12
Magdeburgum	34.30 / 52.10
Mons Regius	46.45 / 54.17
Maſſilia	25.15 / 43.6
Mons peſſulanus	24.56 / 43.5
Mediolanum	32.0 / 44.40
Metis	27.15 / 46.16
Moguntia	30.0 / 50.18
Mantua	32.0 / 44.28
Melita	38.45 / 34.0
Mecha	71.45 / 22.0
Neapolis	40.10 / 41.0

Nidrosia	39.45 / 60.50
Norinberga	33.0 / 49.24
Niniue	78.0 / 36.40
Nogardia	66.0 / 62.0
Oliosippo Lisbona	5.10 / 39.38
Onolsbachium	32.0 / 49.33
Patauia Germ.	35.0 / 48.30
Praga	37.30 / 50.4
Pons Aeni	35.0 / 46.55
Portogalla	5.48 / 41.35
Philippis	50.30 / 41.40
Roma	36.20 / 41. 50.
Riga Liuoniæ	53.45 / 59.0
Reualia	54.15 / 62.30
Ratisbona	33.30 / 49.10
Rothomagus	21.15 / 49.0
Rostochium	34.0 / 54.36
Salmantua	8.32 / 40.15
Salsburgum	35.15 / 47.38
Salueldia Tur.	33.45 / 50.46
Stridona	43.30 / 44.30
Stockholma	47.0 / 60.30
Stetinum Pome.	37.45 / 54.0
Segina	39.0 / 44.45
Toletum Hisp.	10.0 / 39.56
Traiectum infer.	27.34 / 52.30
Tubinga	35.30 / 48.33
Treueris	28.0 / 49.55
Taurinum	31.30 / 43.0
Turonia	20.55 / 47.30

Thes

Theſſalonica	49.50 / 40.20
Tarentum	40.45 / 39.45
Tingis Afr.	6.30 / 35.30
Venetiæ	34.30 / 44.50
Vienna Gal.	24.15 / 44.48
Vienna Auſt.	37.45 / 48.20
Villacum	36.15 / 46.8
Vlma	32.0 / 48.0
Vratislauia	39.15 / 51.10
Vuitteberga	35.0 / 51.54
Valencenæ	26.29 / 50.10

Huius tabellæ numeri virgulam præcedentes longitudinem ab inſulis fortunatis ſignificant. Qui verò virgulam ſequuntur, latitudinem ab Æquatore. Prior verò duorum, gradus ſeu partes notat: poſterior ſcrupula ſiue minuta.

FINIS.

Sequitur Tabula ſtellarum fixarum.

TABVLA
STELLARVM FIXARVM
verificata ad annum Christi M. D. L.

Nume.	Stellæ.	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
	VRSAE MINORIS.							
1	*In extr.cau.alrucaba.*	♊	21	5	S	66	0	3
2	*Sequens in cauda*	♊	23	25	E	70	0	4
3	*In eductione caudæ*	♋	6	55		74	0	4
4	*In late.quad.pr.austr.*	♋	20	35	P	75	40	4
5	*Eiusdē lateris Boreal.*	♋	24	55		77	40	4
6	*Earū quæ i la.se.austr*	♌	8	5		72	50	2
7	*Eiusdē lateris Boreal.*	♌	17	5		74	50	2
	EXTRA FORMAM.							
1	*Circa cynosuram*	♌	3	55		71	10	4
	VRSAE MAIORIS.							
1	*In rostro*	♋	16	15	T	39	50	4
2	*In binis ocul.præcedēs*	♋	16	45	E	43	0	5
3	*Sequens*	♋	17	15		43	0	5
4	*In frōte duarū præce-*	♋	17	5	N	47	10	5
5	*Sequens (dens.*	♋	18	35		47	0	5
6	*In dextra aur.præce.*	♋	19	5	T	50	30	5
7	*Duarū in collo antec.*	♋	23	25		43	50	4
8	*Sequens*	♋	0	25	R	44	29	4
9	*In pectore borealior*	♌	1	55		42	0	4
10	*Australior*	♌	0	55	I	44	0	4
11	*In genu sin. anteriori.*	♋	26	35		35	0	3
12	*Duarū in pede sin.pri.*	♋	27	25	O	29	20	3
13	*Australior (boreal.*	♋	26	15		28	30	3
15	*In genu dextro priori*	♋	26	35	N	36	0	4
14	*Sub ipso genu*	♌	8	45		33	30	4
16	*In humero Dubhe*	♌	13	35	A	40	0	2
17	*In Ilibus*	♌	13	5		44	30	2

Nume.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni
18	*In eductione caudæ*	♌	24	5		51	0	3
19	*In sinistro crure poste.*	♌	24	55		46	30	2
20	*Duarũ præced. in pede*	♌	13	35	L	29	30	3
21	*Sequens (sinist.post.*	♌	15	5		28	15	3
22	*In sinistra cauitate*	♌	22	35	I	35	15	4
23	*Duarũ in pede dex.bo.*	♍	0	45		25	50	3
24	*Australior*	♍	1	15	S	25	0	3
25	*Prima trium in cauda*	♍	3	5	S	53	30	2
26	*Media (Alioth*	♍	8	55		55	40	2
27	*Vltia Elkerd Bẽnenaz*	♍	20	45	E	54	0	2
		♍	18	45		39	45	3
		♍	11	5	P	41	20	5
		♌	5	55		17	35	4
	Extra formam vrsæ	♌	4	15		19	10	4
		♌	7	5		20	0	ob
		♌	3	5		22	45	scu
		♌	2	5		23	15	ræ
		♌	20	55	T	22	15	
	DRACONIS							
1	*In lingua*	♏	17	35	E	76	30	4
2	*In ore*	♐	2	45		78	30	4
3	*Supra oculum*	♐	4	5	N	75	40	3
4	*In gena*	♐	17	15		75	20	4
5	*Supra caput Rasaben*	♐	20	35	T	75	30	3
6	*In prima col.inflex.bo.*	♑	15	35		82	20	4
7	*Australis earum*	♑	23	24	R	78	15	4
8	*Media*	♑	19	45		80	20	4
9	*Quæ se.in cõ.seq.ab or.*	♒	10	25	I	81	10	4
10	*Aust.la.præ.quadrila.*	♓	28	55		81	40	4

Borea

Nume.	Stellae.	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
11	Borealis	♈	11	25	O	83	0	4
12	Borealis lateris sequen.	♈	28	35		78	50	4
13	Australis	♈	13	45	N	77	50	4
14	In inflex. tertia austr.	♉	1	35		80	30	4
15	Reliquarum praeced.	♉	12	35	A	81	40	5
16	Sequens	♉	17	5		80	15	5
17	In trian. antece. trium	♋	4	15		83	30	4
18	Reliquarũ trian. prae.	♊	11	15		83	30	4
19	Superiorib. borealior	♊	2	45	L	84	50	4
20	Duarũ in trian. sequ.	♌	17	35		87	30	6
21	Praecedens	♌	12	35	I	86	50	6
22	Triũ q̃ in re seq. aust.	♍	29	55		81	15	5
23	Media trium	♎	0	25	S	83	0	5
24	Borealis	♍	29	25		84	10	3
25	Ad oc. du. q̃ ma. ad bo.	♎	0	55		78	0	3
26	Austrum	♎	3	55	S	74	40	4
27	Ad occas. in cõ. caudae	♎	3	35	E	70	0	3
28	Duarũ plu. dist. praece.	♌	28	15		64	40	4
29	Sequens	♍	2	5	P	65	30	3
30	In cauda	♌	20	5		61	15	3
31	Postrema	♌	4	5		56	15	3
	CEPHEVS							
1	In dextro	♉	26	5		75	40	4
2	In sinistro pede	♉	23	55		64	15	4
3	In latere dex. sub cin.	♈	28	15	T	71	10	4
4	Quae sup. dex. hu. Ald.	♈	7	35		69	0	3
5	Quae dex. ver. coxae cõ.	♈	0	15	E	72	0	4
6	Sequẽs eandẽ attingẽs	♈	0	55		74	0	4
7	In pectore	♈	19	25	N	65	30	5
8	In brachio sinistro	♈	28	25		62	30	4

Nu me.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	M gn
9	*Auſtralis in pileo*	♈	7	15		60	55	5
10	*Media*	♈	8	15		61	55	4
11	*Borealior*	♈	9	55	K	61	30	5
	Informis		4	35		64	0	5
	BOOTES							
1	*In ma.ſiniſt triũ præ.*	♍	23	15	I	58	40	5
2	*Media auſtralior*	♍	25	5		58	20	5
3	*Sequens*	♍	26	35	O	60	10	5
4	*In verte.ſiniſt.coxæ*	♎	0	35		54	40	5
5	*In ſiniſt.humero Cegi.*	♎	10	35	N	49	0	3
6	*In capite*	♎	17	35		53	50	4
7	*In dextro humero*	♎	26	35	A	48	40	4
8	*Colorobus cũ can.infe.*	♎	26	35		53	35	4
9	*Quæ magis ad boreã*	♎	25	55		57	30	4
10	*Duarũ ſub hum.in ve.*	♎	28	35		46	10	4
11	*Auſtralior*	♎	29	35	L	45	30	5
12	*In extre.dex.manus*	♎	29	25		41	20	5
13	*Duarũ in vola præced.*	♎	27	35	l	41	40	5
14	*Quæ ſequitur*	♏	27	55		42	30	5
15	*In ex.haſtæ manubrio*	♎	28	35	S	40	20	5
16	*In dextra aure*	♎	20	55		40	15	3
17	*Duarũ in angulo ſeq.*	♎	16	35	E	41	40	4
18	*Antecedens*	♎	15	55		42	10	4
19	*In calcaneo dextro*	♎	26	15	P	28	0	3
20	*In ſiniſt.crure bo.triũ*	♎	12	15		28	0	3
21	*Media*	♎	11	25	T	26	30	4
22	*Auſtralior*	♎	12	25		25	0	4
	Arcturus Alramech	♎	17	55	E	31	30	1

CORO

Nume.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
	CORONAE							
1	Lucida coro. Alpheta	♏	5	35		44	30	2
2	Præcedens	♏	2	35		46	10	4
3	Sequens in Boream	♏	2	45	N	48	0	5
4	Sequẽs magis Bo. ver.	♏	4	15		50	30	6
	Sequens ad austrum	♏	9	5		44	45	4
	Sequens	♏	10	5		44	50	4
	Sequens	♏	12	15		46	10	4
	Sequens omnes has	♏	12	35	T	49	20	4
	HERCVLIS							
	In capite Ras algeti	♐	8	35	R	37	30	3
	In axilla dextra	♏	24	35		43	0	3
	In dextro brachio	♏	22	35		40	10	3
	In dextris ilibus	♏	18	55		37	10	4
	In sinistro humero	♐	7	35		48	0	3
	In sinistro brachio	♐	12	55	I	49	30	4
	In sinistris ilibus	♐	18	35		52	0	4
	In sinistra vola	♐	26	25	O	52	50	4
	Borealior	♐	22	35		54	0	4
	Australior	♐	22	25	N	53	0	4
	In dextro latere	♏	24	45		56	10	3
	In sinistro	♐	1	5	A	53	30	4
	In clune sinistro	♐	0	55	L	56	10	5
	In eductione auris	♐	2	5	I	58	30	5
	In crure sinistro	♐	4	55	S	59	50	3
	Sequens	♐	6	15		66	20	4
	Tertia sequens	♐	7	15	S	61	15	4
	In sinistro genu	♐	21	45	E	61	0	4
	In sinistra nate	♐	13	5		69	20	4

Nume.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magn.
20	In pede finiſt.triũ præ.	♐	6	15	P	70	15	6
21	Media	♐	7	45		71	15	6
22	Sequens	♐	10	35		72	0	6
23	In educt.dextri cruris	♏	21	35		60	15	4
24	Borealior eiuſdẽ cruris	♏	16	15		63	0	4
25	In dextro genu	♏	6	35		65	30	4
26	Auſtr.ſub eodẽ genu	♏	4	15	T	63	40	4
27	Borealior	♏	1	5		64	15	4
28	In tibia dextra	♏	2	5	E	60	0	4
29	In ex.dex.pe & colo.	♎	25	55		57	30	4
	Extra formam	♏	23	55	N	38	10	5
	VVLTVR CADENS							
1	Lucida Lyræ Vuega	♑	8	15	T	62	0	1
2	Duarũ adiacentiũ bo.	♑	11	15		62	40	4
3	Auſtralior	♑	11	15	R	61	0	4
4	In medio educt.cornuũ	♑	19	35		60	0	4
5	Duarũ cõ.ad ortũ bo.	♑	22	55		61	20	4
6	Auſtralior	♑	22	35	I	60	20	4
7	Præced.in iũct.du.bo.	♑	11	55		56	10	3
8	Auſtralior	♑	11	45	O	55	0	4
9	Sequen.in eodẽ iu.bor.	♑	15	5		55	20	3
10	Auſtralior	♑	14	55	N	54	45	4
	GALLINA							
1	In ore Albirto	♑	25	25	A	49	20	3
2	In capite	♑	29	55		50	30	5
3	In medio collo	♒	7	15		54	30	4
4	In pectore	♒	19	25		56	20	3
5	In cauda Ari.Deneba.	♓	0	5	L	60	0	2
6	In ancone dextræ alæ	♒	10	15		64	40	3

Triu

Nu me.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Ma gni.
7	Triū in dex.vo. Aust.	♒	13	25	I	69	40	4
8	Media	♒	12	5		71	30	4
9	Vltima & in extre.ala	♒	7	35	S	74	0	4
10	In ancone ſiniſtra alæ	♒	21	45		49	30	3
11	In medio	♒	25	45	E	52	10	4
12	In extremo	♒	27	35		44	0	3
13	In pede ſiniſtro	♓	0	55		55	10	4
14	In genu ſiniſtro	♓	5	25		57	0	4
15	Duarū in dex.pe.præ.	♒	22	35		64	30	4
16	Sequens	♒	23	35		64	45	5
17	In dex genu nebuloſa	♓	3	5	P	63	45	5
	Informes duæ	♓	3	35		49	40	4
		♓	4	45	T	51	40	4
	CASSIOPEAE							
1	In capite	♈	28	45		45	20	4
2	In pectore Schedar	♉	1	45	E	46	45	3
3	In cingulo	♉	4	0		47	50	4
4	Super cathed. ad coxas	♉	7	35		49	0	3
5	Ad genua	♉	11	15		45	30	3
6	In crure	♉	17	55		47	45	3
7	In extremo pedis	♉	22	35		48	20	4
8	In ſiniſtro brachio	♉	5	35	N	44	20	4
9	In ſiniſtro cubito	♉	8	35	T	45	0	5
10	In dextro cubito	♈	25	15	R	50	0	6
11	In ſedis pede	♉	5	55		52	40	4
12	In aſcenſu medio	♈	28	45	I	51	40	3
13	In extremo	♈	26	35	O	51	40	6
	PERSEI							
1	In ex.dex.ma.obuolu.	♉	18	35	N	40	35	ne

Nume.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
2	In dextro cubito	♉	22	5	A	37	30	4
3	In humero dextro	♉	23	35		34	30	4
4	In ſiniſtro humero	♉	18	25	L	32	20	4
5	In capite	♉	21	35		34	30	4
6	In ſcapulis	♉	22	25	I	31	10	4
7	In dex.late. Alchenib.	♉	25	45		30	0	2
8	In eodē late.triū præ.	♉	26	15	S	27	30	4
9	Media	♉	27	55		27	40	4
10	Reliqua	♉	28	35	S	27	30	3
11	In cubito ſiniſtro	♉	21	35	E	27	0	4
12	In ſi.ma.in ca. Al.Raſ	♉	20	35	P	23	0	2
13	Eiuſdē capitis ſequēs	♉	20	5		21	0	4
14	Præcedens	♉	18	35	T	21	0	4
15	Præcedens etiam hāc	♉	17	45		22	15	4
16	In dextro genu	♊	5	45	E	28	15	4
17	Præcedens hanc	♊	4	45		28	10	4
18	In ventre dua.præce.	♊	3	15	N	25	10	4
19	Sequens	♊	4	55		26	35	4
20	In dextro coxēdice	♊	5	5	T	24	30	5
21	In dextra ſura	♊	7	15		18	45	5
22	In ſiniſtra coxa	♉	27	5	R	21	50	4
23	In ſiniſtro genu	♉	29	35		19	55	3
24	In ſiniſtro crure	♉	29	15	I	14	45	3
25	In ſiniſtro calcaneo	♉	25	5		12	0	3
26	In ſummo pedis ſiniſt.	♉	27	5	O	11	0	3
	Informes tres	♊	2	45		18	0	5
		♊	5	55	N	31	0	5
		♉	15	35		20	40	ne

Nume.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
	AGITATORIS.				A			
1	Duarũ in cap.australi.	♊	23	25		30	0	4
2	Borealior	♊	23	15		30	50	4
3	In sin.hu hir. Alhaiot.	♊	15	55		22	30	1
4	In dextro humero	♊	23	45	L	20	0	2
5	In dextro cubito	♊	22	5		15	15	4
6	In dextra vola	♊	23	45		13	10	4
7	In sinistro cubito	♊	12	55		20	40	4
8	Ante.hœdo.Saclateni.	♊	13	5		18	0	4
9	In sinist.vola hœd.seq.	♊	12	55	I	18	0	4
10	In sinistra sura	♊	10	45		10	10	3
11	In dext.sura & extre.	♊	16	35		5	0	3
12	In talo (cornu Tau.	♊	16	55		8	30	5
13	In clune	♊	17	15	S	12	20	5
14	In sinistro pede	♊	21	35		10	20	6
	SERPENTARII							
1	In capite Rasalangue	♐	15	45	S	36	0	3
2	In dextro hu. dua. præ.	♐	18	55		27	15	4
3	Sequens (præced.	♐	19	55	E	29	45	4
4	In sinistro humer. dua	♐	4	15		33	0	4
5	Sequens	♐	5	35	P	31	50	4
6	In ancone sinistro	♏	29	15		24	50	4
7	In sinist.ma.dua.præc.	♏	25	55	T	17	0	4
8	Sequens	♏	26	55		71	30	3
9	In dextro ancone	♐	17	35		15	0	4
10	In dextra manu præce.	♐	23	15	E	13	40	4
11	Sequens	♐	25	15		14	20	4
12	In genu dextro	♐	12	5	M	7	30	3

Nume	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G-	M.	Magni.
13	*In dextra tibia*	♐	14	35		2	15	3
14	*In pede dext.et 4 præ.*	♐	13	55		2	15	4
15	*Sequens*	♐	15	15	E	1	30	4
16	*Sequens*	♐	15	55		0	20	4
17	*Sequens*	♐	16	45	R	0	45	5
18	*Quæ calcaneũ cõtingit*	♐	17	5	I	1	0	5
19	*In sinistro genu*	♐	3	5		11	50	3
20	*In crure sin.triũ bore.*	♐	2	35	D	5	20	5
21	*Media*	♐	1	35		3	10	5
22	*Australior*	♐	0	45		1	40	5
23	*In sinistro calcaneo.*	♐	3	15	I	0	40	5
24	*Domestica pedis finist.*	♐	1	35		0	45	4
	(attingens	♐	22	55		28	10	4
		♐	23	55		26	20	4
	Informes quinq;	♐	21	15		25	0	4
		♐	24	35	O	27	0	4
		♐	25	35		33	0	4
	SERPENS				S			
1	*In genu quadrilatero*	♏	9	45		38	0	4
2	*Nares attingens*	♏	12	35	E	40	0	4
3	*In tempore*	♏	15	15		35	0	3
4	*In eductione colli*	♏	12	55	P	34	15	3
5	*Medi quadrila in ore*	♏	12	15	T	37	15	4
6	*A capite in septen.*	♏	19	5	E N	42	30	4
7	*In prima colli cõuersio.*	♏	12	35	S	29	15	3
8	*Sequentiũ triũ Boreal.*	♏	15	45	E	26	30	4
9	*Media*	♏	15	15	P	25	20	3

Austra-

Nu me.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Ma gni.
20	*Auſtralior*	♏	1	15		2	0	3
21	*Dua.præ.in fin.ſerpen.*	♏	19	35	T	16	30	4
22	*Sequens*	♏	29	5		16	15	5
23	*Quæ poſt coxã dext.*	♐	14	35	E	10	30	4
24	*Sequent. dua. auſtrina*	♐	17	55		8	30	4
25	*Borealis*	♐	18	45	N	10	30	4
26	*Poſt dex.in inflex.cau.*	♐	24	35		20	0	4
27	*Sequens in cauda*	♐	29	35	T	21	10	4
28	*In extrema cauda*	♑	9	15		27	0	4
	SAGITTAE.				R			
1	*In cuſpide*	♒	1	5		39	20	4
2	*In arund.triũ ſequens*	♑	27	35	I	39	10	6
3	*Media*	♑	26	45		39	50	5
4	*Antecedens trium*	♑	25	35	O	39	0	5
5	*In glyphide*	♑	24	15		38	45	5
	AQVILA.				N			
1	*In medio capite*	♑	28	5		26	50	4
2	*In collo*	♑	25	45	A	27	10	3
3	*In ſcapulis Alkair*	♑	24	45		29	10	2
4	*Proxi.huic in bore.ma.*	♑	25	35		30	0	3
5	*In ſiniſt.hume.præced.*	♑	24	5		31	30	3
6	*Sequens*	♑	26	55	L	31	30	5
7	*In dext.hume.anteced.*	♑	20	35		28	40	5
8	*Sequens*	♑	22	5		26	40	5
9	*In cauda lacteũq; circu*	♑	13	5		36	20	3
	(lũ tangens	♑	29	35		21	40	3
		♑	29	45	I	19	10	3
	Informes ſex	♑	16	55		25	0	4
			19	5		20	0	3
			20	35		15	30	5
			12	5	S	18	10	3

Nume.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
	DELPHINVS.							
1	In cauda trium præce	♒	8	35		29	10	3
2	Borealior	♒	9	35	S	29	0	4
3	Australior	♒	9	35		26	40	4
4	In Rōboide præce late.	♒	9	25	E	32	0	3
5	Borealior (austra.	♒	11	5		33	50	3
6	Sequentis Austrina	♒	12	15	P	32	0	3
7	Borealis	♒	14	25		33	10	3
8	Inter cau.& rhōb.triū	♒	8	25	T	34	15	6
9	Borealior (aust	♒	8	25		31	50	6
10	Sequens	♒	9	55	E	31	30	6
	EQVI MINORIS.							
1	In cap. duarū præced.	♒	17	15		20	30	ne
2	Sequens	♒	18	55		20	40	bu
3	In ore duarū præced.	♒	17	15		25	30	lo
4	Sequens	♒	18	35	N	25	0	sa
	PEGASI.							
1	In rictu Alpheratz	♈	8	45		20	0	2
2	In ca. dua. propin. Bor.	♈	3	5		12	30	2
3	Australior	♓	23	5		35	0	2
4	In iuba duarū australi.	♓	17	35	T	19	40	2
5	Boreal. Marc. Alphe.	♓	25	25		25	30	4
6	In ceruice duarū præc.	♓	25	55		25	0	4
7	Sequens	♓	19	55	R	35	0	3
8	In sinistra suffragine	♓	19	25		34	30	5
9	In sinistro genu	♓	17	5		29	0	4

In

Nume.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
10	*In dextra suffragine*	♓	17	55		29	30	4
11	*In pect.dua.præc.pro.*	♓	19	45		18	0	3
12	*Sequens*	♓	11	25	I	19	0	4
13	*In dextro genu Boreal.*	♓	12	15		15	0	5
14	*In austrum.*	♓	11	25	O	16	0	5
15	*In cor.dua sub alu bor.*	♓	0	15		16	50	3
16	*Australior (Alphe.*	♓	28	55	N	16	0	4
17	*In scap.& ar.alæ Enif*	♒	26	15		21	30	3
18	*In dext.hu.& cru.edu.*	♒	14	35	A	41	1	4
19	*In extrema ala*	♒	8	35	L	34	15	4
20	*In vmbi.quæ et ca. An.*	♒	3	15	I	36	30	4
	ANDROMEDAE.				S			
1	*In scapulis Scheder*	♈	10	15		24	30	3
2	*In dextro humero*	♈	17	15	S	27	0	4
3	*In sinistro humero*	♈	15	15	E	23	0	4
4	*In dext. brach.triū au.*	♈	14	35		32	0	4
5	*Borealior*	♈	15	35	P	33	30	4
6	*Media*	♈	15	55		32	20	5
7	*In sum.manu dext triū*	♈	10	35		41	0	4
8	*Media (austra.*	♈	11	35		42	0	4
9	*Borealior*	♈	13	5		44	0	4
10	*In sinistro brachio*	♈	15	5		17	30	4
11	*In sinistro cubito*	♈	16	35	T	15	50	3
12	*In cingulo Australior*	♈	24	45		26	20	3
13	*Media*	♈	22	45	E	30	0	3
14	*Borealior*	♈	22	55		32	30	3
15	*In pede sinistro*	♉	7	45	N	23	0	3
16	*In dextro Alamac*	♉	8	5		37	20	4
17	*Australior ab his*	♉	6	5		35	20	4
18	*Sub poplite dua.borea*	♉	3	15	T	29	0	4

Nume.	Stellæ.	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
19	*Auſtrina*	♉	2	55		28	0	4
20	*In dextro genu*	♉	3	5	R	35	30	5
21	*In tractu borea.*	♉	3	35		34	30	5
22	*Auſtrina*	♉	5	5		32	30	5
23	*In dextro genu*	♉	2	35	I	44	0	3
	TRIANGVLI.							
1	*In capite trianguli*	♉	1	55	O	16	30	3
2	*In baſi. præced. trium*	♉	6	55		20	40	3
3	*Media*	♉	7	5	N	19	40	4
4	*Sequens*	♉	7	45		19	0	3
	ARIETIS.				A			
1	*In cornu præceden.*	♈	27	35		7	20	3
2	*Sequens*	♈	28	35		8	20	3
3	*In rictu borealior*	♉	1	65		7	40	3
4	*Auſtralior*	♉	2	25	L	0	0	5
5	*In ceruice*	♈	27	25		5	30	5
6	*In renibus*	♉	8	25	I	6	0	6
7	*In eductione caudæ*	♉	12	15		4	50	5
8	*In cauda præcedens*	♉	14	45	S	1	40	4
9	*Media*	♉	19	15		2	30	4
10	*Sequens trium*	♉	17	55	E	1	50	4
11	*In coxendice*	♉	10	35	P	1	10	5
12	*In poplite*	♉	8	55	M	1	30	5
13	*In extremo pede sin.*	♉	5	55	E	5	15	4
		♉	1	35	S	10	0	5
		♉	12	35	E	10	10	4
	Extra formam	♉	12	15	P	12	40	5
		♉	10	35	T	10	40	5
		♉	10	5	E	10	40	5

TAV

Nume.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
	TAVRVS.							
1	In ſectione ex quatuor	♉	17	15	M	6	0	4
2	Secunda (borea	♉	16	55	E	7	15	4
3	Tertia	♉	15	35	R	8	30	4
4	Auſtrina quarta	♉	15	25	I	9	15	4
5	In dextro armo	♉	20	35	D	9	30	5
6	In pectore	♉	24	35	I	8	0	3
7	In dextro genu	♉	27	35	O	12	40	4
8	In ſuffragine dextra	♉	23	55	N	14	50	4
9	In ſiniſtro genu	♊	3	5	A	10	0	4
10	In ſiniſtra ſuffragine	♊	3	55	L	13	30	4
11	In facie ſuccula. in nari	♉	29	55	I	5	45	3
12	Inter hãc & boreũ ocu.	♊	1	15	S	4	35	3
13	Inter eand & ocu. auſt.	♊	1	45	P	5	50	3
14	In oculo Aldebaran	♊	3	35	A	5	10	1
15	In oculo boreo (aurẽ	♊	2	45	R	3	0	[illegible]
16	Qui in. ori. auſt. corn. et	♊	8	5	T	4	0	4
17	In eodem cornu Auſt.	♊	11	15	I	5	0	4
18	Borealior	♊	10	55	S	3	30	5
19	In extremo eiuſdem	♊	18			2	30	3
20	In origine cornu ſeptẽ.	♊	6	35		4	0	4
21	In ext. eiuſ quæ in dex.	♊	16	55	S	5	0	4
22	In boreali au. bor. (pe	♊	2	55	E	4	30	5
23	Auſtralior	♊	2	35	P	4	0	5
24	In cerui duarũ præce.	♉	27	55	T	0	40	5
25	Sequens	♉	29	55	E	1	0	6
26	In collo quadrila. præc.	♉	28	55	N.	5	0	5
27	Borealior (merid.	♉	29	45		7	10	5

Auſtral

Nu me.	Stellæ.	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
28	Austral. sequẽ lateris.	♊	2	55	T	3	0	5
29	Borealior	♊	2	35		5	0	5
30	Pleiadũ præc. late. bor.	♉	23	5	R	4	30	5
31	Australior	♉	23	25		4	40	5
32	Angust. termi. Pleiadũ	♉	24	35	I	5	20	5
33	Exigua pleiadum	♉	23	35		5	5	5
		♊	15	55	M	17	30	4
		♊	10	55	E	2	0	5
		♊	15	55		1	45	5
		♊	16	55	R	2	0	5
		♊	19	55		6	20	5
		♊	19	55	A	7	40	5
	Informes vndecim	♊	17	55	S	2	40	5
		♊	19	55	E	1	0	5
		♊	21	55	P	1	20	5
		♊	23	15	T	3	20	5
		♊	24	15		1	15	5
	GEMINI.							
1	In ca præc. Rasalgeuse	♋	14	15		9	40	2
2	In capite sequenti	♋	17	35	E	6	15	2
3	In sinistro cubi. præce.	♋	7	35		10	0	4
4	In sinistro brachio	♋	9	35	N	7	20	4
5	In scapulis	♋	12	55		5	30	4
6	In dextro humero	♋	14	55		4	50	4
7	In sinist. hume. sequẽtis	♋	17	35	T	2	40	4
8	In dext. late. antecedẽ.	♋	12	35		2	40	5
9	In sinist. latere sequens	♋	14	5	R	3	0	5
10	In sinistro genu præce.	♋	3	55		1	30	3
11	In sinist. genu sequens	♋	12	35	M	0	30	3
12	In sinistro bubone	♋	9	5	M	2	30	3

In ca-

Nume.	Stellæ.	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
13	In cauitate dextra	♋	12	15	F.	6	0	3
14	In pede præceden.	♋	27	35		1	30	4
15	In eodem sequens	♋	29	5		1	6	4
16	In extremo	♋	1	5		3	30	4
17	In summo seq.	♋	2	55		7	30	3
18	In infimo pedis	♋	5	35	I	10	30	4
		♊	25	5		0	40	4
		♊	27	25	S	5	50	4
		♋	6	5	M	2	15	5
	Informes septem	♋	19	15		1	20	5
		♋	17	15	E	3	20	5
		♋	16	55		4	30	5
		♋	21	35	R.	2	40	4
	CANCER.				S			
1	In pect. med præsepe	♌	1	15		0	40	ne
2	Quadrila.du.præ.bor.	♋	28	35		1	15	4
3	Australior	♋	18	55	M	1	10	4
4	Sequentium borealior	♌	1	15	S	2	40	4
5	Australior Asini.	♌	2	15	M	0	10	4
6	In Chele seu bra. Aust.	♋	2	25		5	30	4
7	In brachio Septentrio.	♋	29	15	S	11	50	4
8	In extremo pedis Borei	♋	23	35		1	0	3
9	In extremo austrini	♋	28	5	M	7	3	4
	Informes quatuor	♌	10	35		2	20	4
		♌	12	35		5	40	4
		♌	4	55	S	4	50	5
		♌	7	55		7	15	5

Nu me.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Ma gni.
	LEO	♌						
1	*In naribus*	♌	9	15	E	10	0	4
2	*In hiatu*	♌	12	15		7	30	4
3	*In cap. duarũ borealior*	♌	15	15	P	12	0	3
4	*Auſtralior*	♌	15	5		9	30	3
5	*In ceruice triũ boreal.*	♌	21	5	T	11	0	3
6	*Media ceruix* ♌	♌	23	5		8	30	2
7	*Auſtralis*	♌	21	35	E	4	30	3
8	*Cor* ♌ *rex Baſil. Kalb*	♌	23	25		0	10	1
9	*In pect. Auſtr. (Ele.*	♌	24	25	M	1	50	4
10	*Antecedens cor* ♌	♌	20	55		0	50	5
11	*In genu dext. priori*	♌	18	15	E	0	0	5
12	*In Drace dextra*	♌	15	5		3	40	6
13	*In genu ſiniſt. anterio.*	♌	18	15	R	4	10	4
14	*In drace ſiniſtra*	♌	23	25	M	4	15	4
15	*In ſiniſtra axilla*	♍	0	5		0	10	4
16	*In ventre triũ antece.*	♌	23	55	S	4	0	6
17	*Sequentium Borealior*	♍	3	55	E	5	20	6
18	*Auſtralior*	♍	3	15	P	2	20	6
19	*In lũbis duarũ præce.*	♍	2	15		12	15	5
20	*Sequens*	♍	5	5	T	13	40	2
21	*In clune boreal. duarũ*	♍	5	15		11	30	5
22	*Auſtrina*	♍	7	15	E	9	40	3
23	*In poſteriori coxa*	♍	11	15		5	50	3
24	*In cauitate*	♍	12	35	N	1	15	4
25	*In poſteriori cubito*	♍	12	35	M	0	50	4
26	*In pede poſteriori*	♍	11	35	E	3	0	5
27	*In ext. cau. Den. eleced*	♍	15	25	S	11	50	1

Infor

Nume.	Stellæ.	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
		♌	26	55	E	13	20	5
		♌	29	5	P	15	30	5
		♍	7	25		1	10	4
		♍	8	5	M	0	30	5
	Informes octo	♍	9	55	E	2	40	5
		♍	15	45	S	30	0	ne
		♍	15	25	E	25	0	ob
		♍	19	25	P	25	30	ob
	VIRGO				T			
1	In ſum.ca.du.præ.au	♍	17	15	E	4	35	5
2	Sequens Borealior	♍	17	55	N	5	40	5
3	In vultu duarũ Sept.	♍	21	35	T	8	40	5
4	*Auſtralis*	♍	21	5	R	3	30	5
5	In ext.alæ auſt et ſin.	♍	19	55	I	0	50	3
6	In ſiniſt.ala.4.præce.		29	5	O	1	40	3
7	*Altera ſequens*	♎	4	5	N	2	50	3
8	Tertia	♎	8	5	A	2	50	5
9	Vltima	♎	11	55		1	40	4
10	In dext.lat ſub cingu.	♎	5	15	L	8	30	3
11	In de.et bo.ala tri.pr.	♍	25	5		13	50	5
12	Reliquar.duar.auſtr.	♎	1	5	I	11	40	6
13	Borealior Vindemiatr.	♎	3	5	S	15	10	3
14	In ſiniſt.ma.ſpi.Azi.	♎	17	35	M	2	0	1
15	In perizo.& in clu.de.	♎	15	45	S	8	40	3
16	In ſini.coxa quat.præ.	♎	17	15	E	2	20	5
17	*Auſtralior*	♎	17	55		0	20	6
18	Sequent.dua.borealior	♎	20	55	P	1	30	4
19	*Auſtrina*	♎	18	55	T	0	20	5
20	In genu ſiniſtro	♎	22	35	E	1	30	5
21	In poſtre.coxæ dextræ	♎	18	55	N	8	30	5

Nume.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
22	*Media in ſyrmate*	♎	27	35	T	2	30	1
23	*Auſtrina*	♎	28	15		2	40	4
24	*Boreal.*	♎	29	15	R	11	40	4
25	*In fin. & auſtrin. ped.*	♏	0	55		0	30	4
26	*In dextro & boreo.*	♏	3	35		9	50	3
		♎	5	35	M	3	30	5
		♎	9	55	E	3	30	5
		♎	13	10		3	20	5
	Informes ſex	♎	18	5	R	7	20	6
		♎	19	5	I	8	20	5
		♎	20	55	D	7	50	6
	LIBRAE.							
1	*In extrema auſtr. chele*	♏	8	55	S	0	40	2
2	*Borealior*	♏	7	55		2	30	5
3	*In extre. boreali chele*	♏	13	5		8	30	2
4	*Præcedens*	♏	8	35	E	8	30	5
5	*In medio auſtrinæ*	♏	14	55		1	40	4
6	*Præcedens*	♏	12	15	P	1	15	4
7	*In media borealis*	♏	18	25	T	3	45	4
8	*Sequens*	♏	23	55		4	30	4
		♏	17	5	E	9	0	5
		♏	24	35	N	6	40	4
		♏	25	15	T	9	15	4
		♏	23	25	R	5	30	6
	Informes nouem	♏	21	15	I	2	0	4
		♏	22	5		1	30	5
		♏	13	55	M	7	30	3
		♏	22	5	E	8	10	4
		♏	22	55		9	40	4

Nume.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
	SCORPII							
1	In fronte triū Boreal.	♏	27	15	S	1	20	3
2	Media	♏	26	35	M	1	40	3
3	Auſtralis	♏	26	35		5	0	3
4	Auſtralior & in pede	♏	26	55	E	7	50	3
5	Duarū cõiunctarū bor.	♏	27	55	S	1	40	4
6	Auſtralis	♏	28	15	E	0	30	4
7	In corpore triū præce.	♐	1	35	M	3	45	3
8	Media Ant cor Scorp	♐	3	35	E	4	0	2
9	Sequens (præced.	♐	5	25	R	5	30	3
10	In Vltim acetabū dua	♐	0	15	I	6	10	5
11	Sequens	♐	1	25		6	40	5
12	In primo corp. ſpõdylo	♐	9	25	D	11	0	3
13	In ſecundo	♐	8	55		15	0	4
14	In tertio duplici bore.	♐	10	55	I	18	40	4
15	Auſtrina	♐	11	5		18	0	3
16	In quarto	♐	14	5	O	19	30	4
17	In quinto	♐	19	5		18	50	3
18	In ſexto	♐	21	25	N	16	40	3
19	In ſept. q̄ proxi. aculeo	♐	19	55		15	10	3
20	In ipſo acu. dua ſequēs	♐	18	25	A	13	20	3
21	Præcedens	♐	17	55		13	30	4
		♐	22	5		13	15	ne.
	Informes tres	♐	16	25		6	10	5
		♐	20	25	L	4	10	5
	SAGITTARII							
1	In cuſpide Sagittæ	♐	25	25		6	30	3
2	In manubr. ſin. manus	♐	28	35	I	6	30	3
3	In auſtrali parte arcus	♐	28	55		10	50	3

Nu me.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Ma gni.
4	In ſepten.duar.auſtral	♐	29	55	S	1	30	3
5	Boreal in extre.arcus	♐	27	35	M	2	50	4
6	In humero ſiniſtro	♑	6	15		3	10	3
7	Præcedens in iaculo	♑	3	55	E	3	50	4
8	In oculo nebuloſa dup.	♑	6	5	S	0	45	ne
9	In capite triũ præced.	♑	9	35	E	2	10	4
10	Media	♑	8	35	P	1	30	4
11	Sequens	♑	10	5	S	2	0	4
12	In bor.cont.triũ auſtr.	♑	12	15	E	2	50	4
13	Media	♑	13	15	P	4	30	4
14	Borea	♑	13	45	T	6	40	4
15	Sequens {boreal	♑	16	35	E	5	30	6
16	In auſtr.cõtact.duarũ	♑	20	25	N	5	30	5
17	Auſtralis	♑	18	35	T	2	0	6
18	In humero dextro	♑	13	15	M	1	50	5
19	In dextro cubito	♑	15	45		2	50	5
20	In ſcapulis	♑	10	55	E	2	30	5
21	In armo	♑	8	35		4	30	4
22	Sub axilla	♑	7	15	R	6	45	3
23	In ſuffragine ſin prio.	♑	8	35	I	23	0	2
24	In genu eiuſdẽ cruris	♑	7	55	D	18	0	2
25	In poſter dext. ſuffra.	♐	27	35	I	13	0	3
26	In ſiniſtra ſcapulo	♑	18	15	O	13	30	3
27	In anteriori dext genu	♑	17	35	N	20	10	3
28	In edu.cau.4. bo.la.pr	♑	19	25	A	4	50	5
29	Sequens	♑	19	45		4	50	5
30	Auſtrini præced.	♑	19	25	E	5	50	5
31	Sequens	♑	20	35	I	6	30	5
32	Circa vngulã ſin.poſte.	♑	29	45	S	22	30	3

Nume.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
	CAPRICORNI							
1	In præ. cornu triū bor.	♑	28	15		7	30	3
2	Media	♑	28	35		6	40	6
3	Australis	♑	28	15	S	5	0	3
4	In extr. sequēt. cornu	♑	29	55		8	0	6
5	In rictu trium austral.	♑	29	55	E	0	45	6
6	Reliquarū dua præce.	♑	29	35		1	45	6
7	Sequens	♑	20	45	P	1	30	6
8	Sub oculo dextro	♑	28	5		0	40	5
9	In ceruice duar. bore.	♒	2	35	T	4	50	6
10	Australis	♒	2	45	M	0	50	5
11	In dextro genu	♒	1	45	E	6	30	4
12	In sini. genu suffracto	♒	2	35		8	40	4
13	In sinistro humero	♒	7	35	R	7	40	4
14	Sub aluo dua. præced.	♒	11	5	M	6	50	4
15	Sequens	♒	11	15	E	6	0	5
16	In med. corp. triū seq.	♒	9	35	R	4	15	5
17	Reliquar. præce. Aust.	♒	7	35		4	0	5
18	Septentrionalis	♒	7	35	I	2	50	5
19	In dorso duar. anteced.	♒	7	15	D	0	0	4
20	Sequens	♒	11	55	I	0	50	4
21	In austr. spi. antece. du.	♒	14	15	O	4	45	4
22	Sequens	♒	15	55	N	4	30	4
23	In educt. caud. 2. præce	♒	15	45	A	2	10	3
24	Sequēs (Deneb alchedi	♒	17	15	L	2	0	3
25	In bor. par. cau. q̄tu. præ.	♒	17	45		2	20	4
26	Reliquarū triū Australis	♒	19	35	I	5	0	5

Nu me.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Ma gni.
27	Media	♒	18	35	S	2	50	5
28	Borea in extre.caudæ	♒	19	35	S	4	20	5
	AQVARII							
1	In capite	♒	21	15	E	15	45	5
2	In hume dext.clarior	♒	27	15		11	0	3
3	Obscurior	♒	26	5	P	9	40	5
4	In humero sinistro	♒	17	25		8	50	3
5	Sub axilla	♒	18	15	T	6	15	5
6	Sub sin. manu in veste	♒	8	35		5	30	3
7	Media (sequens 3	♒	7	5		8	0	4
8	Præcedens	♒	5	35		8	40	3
9	In cubito dextro	♓	0	25	E	8	45	3
10	In dext.manu boreali	♓	2	35		10	45	3
11	Reliqua.dua.aust.præ.	♓	2	55		9	0	3
12	Sequens	♓	4	15	N	8	30	3
13	In dext.coxa dua præ.	♒	27	5		3	0	4
14	Sequens	♒	27	55		3	10	5
15	In dextro clune	♒	29	35	M	0	50	4
16	In sin. clune dua. Aust.	♒	22	35		1	40	4
17	Septentrionalis	♒	24	5	S	4	0	6
18	In dext.ti. Aust.Scheat	♓	2	35	M	7	30	3
19	Borealis	♓	2	15	E	5	0	4
20	In sinistra coxa	♒	28	35	R	5	40	5
21	In sin.tibia dua. austr.	♒	28	15	M	10	0	5
22	Septent sub genu	♒	29	45	E	9	0	5
23	In fusi aquæ à ma pri	♓	0	55	S	2	0	4
24	Sequens australis	♓	5	54	E	0	10	4
25	Seq.in pri flexu aquæ	♓	8	35	M	1	0	4
26	Sequens	♓	10	55	E	0	30	4

In al-

Nume	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
27	In altero flexu austr.	♓	11	15	R	1	40	4
28	Sequentiũ duarum bo	♓	9	55		3	30	4
29	Australis	♓	10	25		4	10	4
30	In austrum auulsa	♓	11	5	I	8	15	5
31	Post hanc dua.cõ præ.	♓	14	35		12	0	5
32	Sequens	♓	14	5	D	10	50	5
33	In tertio aquæ flexu	♓	12	35	I	14	0	5
34	Media (triũ borea.	♓	13	35		14	45	5
35	Sequens	♓	14	5	O	15	40	5
36	Sequẽtiũ simi.triũ bo.	♓	7	55		14	10	4
37	Media	♓	8	25	N	15	0	4
38	Australis	♓	9	15	A	15	45	4
39	In vlt inflex.triũ præ.	♓	2	45		14	50	4
40	Seqũes duarũ austral.	♓	3	35	L	15	20	4
41	Borealis	♓	4	5		14	0	4
42	Vltima aquæ fomabãt	♒	20	55		23	0	1
		♒	17	35	I	15	30	4
	Informes tres	♒	20	35	S	14	20	4
		♒	19	55		18	15	4
	PISCIVM				S			
1	In ore piscis præced.	♓	12	35		9	15	4
2	In occipi.duarũ austr.	♓	15	5	E	7	30	4
3	Boreal.	♓	16	55		9	20	4
4	In dorso duarum præ.	♓	19	5	P	9	30	4
5	Sequens	♓	21	35		7	30	4
6	In aliud præced.	♓	16	55	T	4	30	4
7	Sequens	♓	20	35		2	30	4
8	In cauda	♓	26	55	E	6	20	4
9	In lino eius pri.à cauda	♈	1	55		5	45	6

Nume.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G-	M.	Magni.
10	*Sequens*	♈	3	55	N	2	45	6
11	*Triũ lucidarũ præced.*	♈	8	5	S	2	15	4
12	*Media*	♈	11	25	E	1	10	4
13	*Sequens*	♈	13	55	M	1	20	4
14	*In flexura duarũ bo.*	♈	13	15	E	2	0	6
15	*Auſtralis*	♈	13	55	R	5	0	6
16	*Poſt flexionẽ triũ præ.*	♈	17	55		2	20	4
17	*Media*	♈	19	35	I	4	40	4
18	*Sequens*	♈	21	35	D	7	45	4
19	*In nexu ambo.linorũ*	♈	23	25	I	8	30	3
20	*In bo.lino à cõnex.præ*	♈	21	25	O	5	20	4
21	*Poſt hanc triũ auſtral.*	♈	21	5	S	1	55	5
22	*Media*	♈	21	15	E	5	20	3
23	*Borea triũ & vlt.in li.*	♈	21	25	P	9	0	4
24	*In ore ſeq.piſ.dua.bo.*	♈	22	55	T	21	45	5
25	*Auſtralis*	♈	22	35	E	21	40	5
26	*In capite trium ſequẽs*	♈	19	35	N	20	0	6
27	*Media*	♈	18	35		19	55	6
28	*Præcedens*	♈	17	55	T	23	0	6
29	*In auſt.ſpina triũ præ.*	♈	16	35	R	14	20	4
30	*Media*	♈	17	15	I	13	0	4
31	*Sequens trium*	♈	18	35	O	12	0	4
32	*In aluo duarũ borea.*	♈	23	5	N	17	0	4
33	*Auſtralior*	♈	20	15	A	15	20	4
34	*In ſpina ſeq.prope cau.*	♈	20	55		11	45	4
	Informes quatuor	♓	22	5	M	2	40	4
		♓	23	5	E	2	30	4
		♓	21	35	R	5	50	4
		♓	23	15	I	5	30	4

CETVS

Nume.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
	CETVS				D			
1	In extremitate naris	♉	8	35	I	7	45	4
2	In mā. seq. tri. Menkar	♉	8	35	O	12	20	3
3	Media in ore	♉	3	35	N	11	30	3
4	Præcedēs triū in gena	♉	1	25	A	14	0	3
5	In oculo	♉	1	5	L	8	10	4
6	In capillamēto boreal.	♉	3	35	I	6	20	4
7	In iuba præced.	♈	28	35	S	4	10	4
8	In pect. 4. præced. bor.	♈	22	55		24	30	4
9	Australior	♈	24	15	M	28	0	4
10	Sequentium boreal.	♈	27	35		29	10	4
11	Australior	♈	27	55	E	27	30	3
12	In corpore triū media	♈	12	55		25	20	3
13	Australior	♈	13	55		30	30	4
14	Boreal. Batakaitos	♈	15	55		20	0	3
15	Ad eandē duarū seq.	♈	10	35		15	20	3
16	Præcedens	♈	5	55		15	40	3
17	In cau. quatril. seq. bo.	♈	2	35	R	11	40	5
18	Austral.	♈	1	35		13	40	5
19	Antecedētiū reliq. bo.	♈	0	15		13	0	5
20	Austral.	♓	29	55		14	0	5
21	In extre septen. caudæ	♓	25	15		19	40	3
22	In ex. au. Denebkaitos	♓	26	35	I	20	20	3
	ORION							
1	In capite	♊	17	55		14	0	ne
2	In hum. dex. Bedelgēse	♊	22	55		17	0	1
3	In hume. sin. Bellatrix	♊	11	15		17	30	2
4	Sequens	♊	15	55		18	0	4
5	In dextro cubito	♊	25	15	D	14	30	4

In

Nume	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G-	M.	Magni.
6	In vlna dextra	♊	28	15		11	50	6
7	In dex. ma. 4. auſtr. ſeq	♊	27	25		10	40	4
8	Præcedens	♊	26	55		9	45	4
9	Septentrio. lateris ſeq.	♊	27	15	I	8	15	6
10	Præcedens	♊	27	35		8	15	6
11	In colorobo dua. præ.	♊	22	35	O	3	45	5
12	Sequens (ctam ſeq.	♊	25	15	N	3	15	5
13	In dorſo. 4. ad lineã re	♊	18	25		19	40	4
14	Secundo præced	♊	17	15	A	20	0	6
15	Tertio præced.	♊	16	15		20	20	6
16	Quarto præced.	♊	15	5	L	20	40	5
17	In clypeo. 9. boreal.	♊	11	25		8	0	4
18	Secunda	♊	10	15	I	8	10	4
19	Tertia	♊	8	55		10	15	4
20	Quarta	♊	7	15	S	12	50	4
21	Quinta	♊	6	5		14	15	4
22	Sexta	♊	5	25	M	15	50	3
23	Septima	♊	5	45		17	10	3
24	Octaua	♊	6	15	E	20	20	3
25	Nona max. auſtralis	♊	7	15		21	30	3
26	In baltheo præced.	♊	16	15	R	24	10	2
27	Media	♊	18	15		24	50	2
28	Sequens	♊	19	5	I	25	40	2
29	In manubrio enſis	♊	14	45		25	50	3
30	In enſe boreal.	♊	17	45		28	40	4
31	Media	♊	17	35	D	29	40	3
32	Auſtralis	♊	17	55		29	50	3
33	In ex. enſis duarũ ſeq.	♊	18	35		30	40	4
34	Præcedens	♊	17	5	I	30	50	4
35	In ſi pe. Alg. & Rigel	♊	10	45		31	30	1

In

Nume.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
36	In tibia ſiniſtra	♊	11	55		30	15	4
37	In ſiniſtro calcaneo	♊	14	15	O	31	10	4
38	In dextro genu	♊	21	5		33	30	3
	ERIDANI							
1	Pedi ſi. Ori. et pri. flu. cō.	♊	9	15	N	31	50	4
2	Influxia ad crus Ori. bo.	♊	9	45		28	15	4
3	Duarum ſequens	♊	8	55		29	50	4
4	Præcedens	♊	5	35		28	15	4
5	Duarum ſequens	♊	4	5	A	25	50	4
6	Præcedens	♊	1	5		25	20	4
7	Sequens trium	♉	27	15		26	0	4
8	Media	♉	26	35		27	0	4
9	Præcedens	♉	23	45	L	27	50	4
10	Sequens ex quarta	♉	17	55		32	50	3
11	Præcedens	♉	15	35		31	0	4
12	Tertio ſequens	♉	15	5	I	28	50	3
13	Antecedens	♉	13	5		28	0	3
14	Seq. rurſ ex quatuor	♉	8	5		25	30	3
15	Præcedens	♉	5	45		23	50	4
16	Præcedens hanc	♉	3	5		23	10	3
17	Præced. has quatuor	♉	1	25	S	23	15	4
18	In cōuer. flu. attingēs	♈	26	5		32	10	4
19	Sequens Angetenar	♈	26	15		34	50	4
20	Sequentiū trium præ.	♈	29	45	M	38	30	4
21	Media	♉	4	45		38	10	4
22	Sequens	♉	8	25		39	0	5
23	In quadril. duarū bo.	♉	12	15		41	30	4
24	Auſtrina	♉	12	25		42	30	4
25	Sequētis late. antece.	♉	13	5	E	43	20	4
26	Sequens	♉	15	35		43	20	4

Ver-

Nu me.	Stellæ.	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M	Magni.
27	*Versus ortũ cõiun.du.*	♈	25	5		50	20	4
28	*Austral.*	♉	25	55		51	45	4
29	*In infle.du.seq Beemim*	♉	19	5	R	53	50	4
30	*Antecedens*	♉	16	45		53	10	4
31	*In reliqua distãtia triũ*	♉	8	45		53	0	4
32	*Media*	♉	5	45	I	53	30	4
33	*Præcedens*	♉	2	45		52	0	4
34	Extre.*flu. Acarnar*	♈	21	5		53	30	1
	LEPORIS				D			
1	*In aurib præced bore.*	♊	10	35		35	0	5
2	*Austral.*	♊	10	45	I	36	30	5
3	*Sequentis lateris bore.*	♊	12	15		35	40	5
4	*Austral.*	♊	12	15		36	40	5
5	*In mento*	♊	10	5	O	39	40	4
6	*In ex ped finist priores*	♊	7	5		45	15	4
7	*In medio corpore*	♊	16	25	N	41	30	3
8	*Sub aluo*	♊	15	45		44	20	3
9	*In post.pedib.du præ.*	♊	21	55	A	44	0	4
10	*Australior*	♊	19	55		45	50	4
11	*In lumbis*	♊	20	55		38	20	4
12	*In extrema cauda*	♊	23	35	L	38	10	4
	CANIS							
1	*In ore Asche.aliemeni*	♋	8	35		39	10	1
2	*In auribus*	♋	10	35		35	0	4
3	*In capite*	♋	12	15	I	36	30	5
4	*In collo duarũ boreal.*	♋	14	15		37	45	4
5	*Austral.*	♋	16	15		40	0	4
6	*In pectore*	♋	11	25	S	42	40	5
7	*In genu dex.duarũ bo*	♋	7	5	M	41	15	5

Au-

Nume.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
8	*Austral.*	♋	6	55		42	30	5
9	*In extremo prio.pedis*	♋	1	55		41	20	3
10	*In genu sinist.du.præ.*	♋	5	35		46	30	5
11	*Sequens*	♋	7	5	E	45	50	5
12	*In hume.sinist.du seq.*	♋	15	35		46	0	4
13	*Præcedens*	♋	12	35		47	0	5
14	*In coxa sinistra*	♋	17	35	R	48	45	3
15	*Sub aluo inter fœmora*	♋	14	35		51	30	3
16	*In cauitate pe.dextri*	♋	13	55		55	10	4
17	*In extremo eiusdem*	♋	0	35		53	45	3
18	*In extrema cauda*	♊	23	5		50	40	3
		♋	10	25	I	25	15	4
		♋	0	55		61	30	4
		♋	2	15	D	58	45	4
		♋	3	55		57	0	4
		♋	5	5		56	0	4
	Informes vndecim	♊	18	55		55	30	4
		♊	21	15	I	57	40	4
		♊	23	15		59	30	4
		♊	19	55	O	59	40	4
		♊	16	55		57	40	4
		♊	13	5		59	30	4
	CANICVLAE							
1	*In ceruice*	♋	15	55	N	14	0	4
2	*In fœ.procyō Algom.*	♋	20	5		16	10	1
	NAVIS							
1	*In extre.naue du.præ.*	♌	1	15	A	42	40	5
2	*Sequens*	♌	5	15		43	20	3
3	*In puppi duarū boreal.*	♋	29	45		44	0	4
4	*Austral.*	♋	29	45	L	46	0	4

Præ-

Nume	Stellæ.	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M	Magni.
5	*Præcedens duas*	♋	26	15		45	30	4
6	*In medio ſcu. Markeb*	♋	27	15	*I*	47	15	4
7	*Sub ſcuto præced. triū*	♋	26	15		49	30	4
8	*Sequens*	♌	0	15		49	30	4
9	*Media*	♋	29	25	*S*	49	15	4
10	*In extre. gubernaculo*	♌	4	55		49	50	4
11	*In cari. pup. duarū bor.*	♋	24	5	*M*	53	0	4
12	*Auſtral.*	♋	24	5		58	40	3
13	*In ſoleo puppis boreal.*	♌	1	5		55	30	5
14	*In eodē trium præced.*	♌	3	5		58	30	5
15	*Media*	♌	4	15	*E*	57	15	4
16	*Sequens*	♌	7	25		7	45	4
17	*Sequens in tranſtro*	♌	12	0		58	20	2
18	*Sub hac duarū præce.*	♌	4	9		60	0	5
19	*Sequens*	♌	11	55		59	20	5
20	*Duarū ſtellā trāſ. præ.*	♌	14	5		56	40	5
21	*Sequens (trium*	♌	15	15		57	0	5
22	*In ſcu. & ſta. ma. bor.*	♌	26	35	R	51	30	4
23	*Media*	♌	27	5		55	30	4
24	*Auſtral.*	♌	24	55		57	10	4
25	*Sub his dua cōiun. bo.*	♍	0	5	*I*	60	0	4
26	*Auſtral.*	♌	29	55		61	15	4
27	*In medio ma. du. auſt.*	♌	21	5	*D*	51	30	4
28	*Boreal.*	♌	20	15		49	0	4
29	*In ſum. veli du. antece.*	♌	18	55		43	20	4
30	*Sequens*	♌	19	55		43	30	4
31	*Sub tertia q̄ ſeq. ſcutū*	♍	6	5	*I*	54	30	2
32	*In ſectione inſtrati.*	♍	8	25		51	15	2
33	*Inter remos in carina*	♌	2	35		63	0	4

Quæ

Nume.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
34	Quæ ſequitur hãc ob.	♌	9	55	O	64	30	6
35	Lucida ſequens	♌	20	55		63	50	2
36	Infra carinam auſtral.	♌	29	25	N	65	40	2
37	Sequen triũ antecedẽs	♍	6	5		65	40	3
38	Media	♍	12	20	A	65	50	3
39	Sequens	♍	16	55		65	50	2
40	Sequent. duar. ad ſect.	♍	21	55	L	62	50	3
41	Sequens (præced.	♍	28	55		62	51	3
42	In temone boreo præ-	♊	22	55	I	65	50	4
43	Sequens (ced.	♋	11	5		65	40	3
44	In reliquo temone præ.	♋	8	5		75	0	1
45	Sequens (Canobus	♋	19	55		71	50	3
	HYDRAE				S			
1	In ca. 5. præ. du. in na.	♌	4	55	M	15	0	4
2	Boreal. & in oculo	♌	6	15		12	30	4
3	Sequen. du. bo. in occip.	♌	6	25		11	30	4
4	Auſtral. in hiatu	♌	6	25		14	45	4
5	Sequens in gena	♌	8	25	E	12	0	4
6	In product. ceruicis du	♌	11	15		11	50	5
7	Sequens (arũ præ.	♌	14	15		13	40	4
8	In flexu colli tri. media	♌	19	15	R	15	20	4
9	Sequens	♌	21	35		14	50	4
10	Auſtral. (boreal	♌	19	15		17	10	4
11	Ab auſtro dua. cõiun.	♌	20	5		19	45	6
12	Lucida ſequ. Alphard	♌	20	55		20	30	2
13	Poſt flex. col. tri. præc.	♌	26	55	I	26	30	4
14	Sequens	♍	29	35		26	0	4
15	Media	♍	2	5	D	23	35	4

Nu me.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Ma gni.
16	Præcedēs trium in re-	♍	8	55		24	40	3
17	Media (ctam lineam	♍	10	55		23	0	4
18	Sequens	♍	13	55		22	10	3
19	Sub base cra. dua. bor.	♍	22	25	I	25	45	4
20	Austral.	♎	23	15		30	10	4
21	Præcedēs harū in tri.	♎	3	5	O	31	20	4
22	Austral.	♎	5	25		33	10	4
23	Sequens	♎	7	5		31	40	3
24	Post coruū prox. cau.	♏	20	55		13	40	4
25	In extrema cauda	♌	4	25	N	17	40	4
	Informes duæ	♌	3	35		23	15	3
		♌	1	55		26	0	3
	CRATERIS				A			
1	In ba. cra. q̃ & hy. cō.	♍	17	15		23	0	4
2	In media crat. austral.	♍	23	25		19	30	4
3	Boreal.	♍	20	55	L	18	0	4
4	In austral. circūfe. orifi.	♍	26	55		18	30	4
5	In boreal.	♍	20	15	I	13	40	4
6	In australi ansa	♎	0	5		16	40	4
7	In borea	♍	22	35		11	50	4
	CORVI				S			
1	In rostro cōis hydræ	♎	6	15	M	21	40	3
2	In ceruice	♎	5	15		19	40	3
3	In pectore	♎	7	35		18	10	5
4	In ala dextra Algorab	♎	9	25		14	50	3
5	In sinist. duarū antece.	♎	8	35	E	12	30	3
6	Sequens	♎	7	55		11	45	4
7	In extremo pede com- (munis hydræ	♎	11	25		18	10	3

Nume	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
	CENTAVRI							
1	In capite.4.Austral.	♎	1	25		21	40	5
2	Boreal.	♎	0	55		13	50	5
3	Mediantiũ duar.præ.	♎	0	5		20	30	5
4	Sequens	♎	0	55	R	20	0	5
5	In humero sinistro	♎	7	5		25	40	3
6	In humero dextro	♎	6	35		22	30	3
7	In armo sinistro	♎	0	5	I	27	30	4
8	In scuto qua.præ.bo.	♎	9	5		22	20	4
9	Austral. (mita.scu.	♎	10	5	D	23	45	4
10	Reliquarũ dua. in sum	♎	7	55		18	15	4
11	Austral.	♎	13	25		20	50	4
12	In latere dex.tri.præ.	♎	4	15		28	20	4
13	Media	♎	3	55	I	29	20	4
14	Sequens	♎	6	5		28	0	4
15	In brachio dextro	♎	7	15		26	30	4
16	In dextro cubito	♎	13	45	O	25	15	3
17	In extrema manu dex.	♎	18	25		24	0	4
18	In educt.corpo.huma.	♎	8	55	N	33	30	3
19	Duarũ obscur.sequẽs	♎	8	35		31	0	5
20	Præcedens	♎	7	25	A	30	20	5
21	In ductu dorsi	♎	28	5		34	50	5
22	Antec.hãc in dor.equi	♎	29	55	L	37	40	5
23	In lumbis triũ sequens	♎	26	45		40	0	3
24	Media	♎	25	55	I	40	20	4
25	Præcedens	♎	23	35		41	0	5
26	In dex.coxa du.conti-	♎	25	35		46	10	2
27	Sequẽs (gua.præced.	♎	29	25		46	45	4

Nu me.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Ma gni.
28	*In pectore ſub ala equi*	♎	9	25	S	40	45	4
29	*Sub aluo duarũ præce*	♎	7	15	M	43	0	2
30	*Sequens*	♎	8	35		43	45	3
31	*In cauo pedis dextri*	♎	0	55	E	51	10	2
32	*Iu ſura*	♎	6	15		51	40	3
33	*In cauo pedis ſiniſtri*	♎	26	15	K	55	10	4
34	*Sub muſculo eiuſdem*	♎	2	5		55	20	2
35	*In ſum. dext pede prio.*	♎	29	15	I	41	10	1
36	*In genu ſiniſtro*	♎	15	5		45	20	2
37	*De foris ſub fœm. dex.*	♎	5	35		49	10	3
	LVPI.				D			
1	*In ſum. adma. centauri*	♎	18	55		24	10	3
2	*In cauo eiuſdẽ pedis*	♎	16	45	I	29	10	3
3	*In armo duarũ præce.*	♎	18	55		21	15	4
4	*Sequens*	♎	25	5		21	0	4
5	*In medio corpore*	♎	23	55		25	10	4
6	*In aluo*	♎	21	5	O	27	0	5
7	*In coxa (boreal*	♎	21	45		29	0	5
8	*In ductu coxæ duarum*	♎	25	35		28	30	5
9	*Auſtral.*	♎	24	35	N	30	0	5
10	*In ſummo lumbo*	♎	26	15		33	10	5
11	*In extrema cauda triũ*	♎	12	55		31	20	5
12	*Media (auſtral*	♎	12	45		30	0	4
13	*Septentrionalis trium*	♎	13	55	A	29	20	4
14	*In cing duarũ auſtral.*	♎	29	45		17	0	4
15	*Boreal.*	♎	0	15		15	20	4
16	*In rictu duarũ præce.*	♎	26	35		13	30	4
17	*Sequens (auſtral.*	♎	27	35	L	11	50	4
18	*In priore pede duarũ*	♎	18	15		11	30	4

Boreal.

Nume.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G.	M.	Magni.
19	Boreal.	♎	17	25		10	0	4
	ARAE.				I			
1	In basi duarum boreal.	♎	18	35		22	40	5
2	Austral.	♎	21	15		25	45	4
3	In media arula	♎	17	5		26	30	4
4	In foculo trium boreal.	♎	11	35		30	20	5
5	Reliquar.dua cōtigua.	♎	16	5	S	34	10	4
6	Boreal. (austra.	♎	15	55		33	20	4
7	In media flamma	♎	11	45		34	0	3
	CORONA MERIDI.							
1	Præce.ad ambi. au.fo.	♎	0	5	M	21	30	4
2	Sequens	♎	2	35		21	0	5
3	Sequens hanc	♎	4	5		20	20	5
4	Sequens hanc (Sagit.	♎	5	45		20	0	4
5	Sequēs hāc ante genu	♎	7	5		18	30	5
6	Boreal.in genu	♎	8	15	E	17	10	4
7	Boreal.	♎	7	45		16	0	4
8	Magis ad boreā verg.	♎	7	25		15	20	4
9	In ambi.bore.duar seq.	♎	6	5		15	50	6
10	Præcedens (has	♎	5	35	R	14	50	6
11	Ex interuallo præced.	♎	2	45		14	40	5
12	Hanc antecedens	♎	0	35		15	50	5
13	Reliqua austral.	♎	0	5	I	18	30	5
	PISCIS NOTII.							
1	In ore & extre. aquæ	♎	27	55		23	0	1
2	In capite triū præced.	♎	21	35	D	20	20	4
3	Media	♎	25	5	I	22	15	4
4	Sequens	♎	26	35	O	22	30	4
5	Quæ ad branchiam	♎	25	15		16	15	4

Nume.	Stellæ	Longi. S.	G.	M.	Latitu. P.	G-	M.	Magni.
6	In ſpina au.atq; dorſo	♎	16	5		19	30	5
7	In aluo duarũ ſequens	♎	22	5		15	10	5
8	Præcedens (trium	♎	19	45		14	40	4
9	In ſpina ſeptẽtrio. ſeq.	♎	16	5	N	15	15	4
10	Media	♎	12	45		16	30	4
11	Præcedens	♎	11	55	A	18	10	4
12	In extrema cauda	♎	16	55		22	15	4
		♎	28	55		22	20	3
		♎	2	5	L	22	10	3
	Informes ſex	♎		55	I	21	0	3
		♎	2	55		20	50	5
		♎	4	45		16	0	4
		♎	4	45	S	14	50	4

FINIS.

Typis Ioan. Graphei anno à Chriſto
humanæ ſalutis authore nato
Anno M. D. LIII.

CONCORDIA RES PARVÆ CRESCVNT
HS

